ဆရာတော် ဦးဗုဓ်

ဒွေမာတိကာနိဿယ

၁

ဖြန့်ချိရာဌာန
"တင်တင်အေး ပိဋကစာပေ"
၁၄-ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်
ရန်ကုန်မြို့

၁၉၇၉၁

စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိ

ရာဇဂုရု

ဆရာတော် ဦးဗုဓ်

မူ

ဒွေမာတိကာ နိဿယ

သင်္ဘာဝစာတည်းမှူး
ဦးလှစိုး
ပဌမကျော်, ပါဠိပါရဂူ, ဓမ္မာစရိယ
ကြည့်ရှုပြင်ဆင်သည်။

သာသနာရေးဦးစီးဌာန
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာ ရန်ကုန်

သင်္ဘာဝပုံနှိပ်တိုက်
၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ကျောက်မြောင်း၊ ရန်ကုန်
(ဖုန်း-၅၁၀၉၀)

A

မာတိကာ

ဘိက္ခုပါတိမောက်နိဿယ ၅

နိဒါနုဒ္ဒေသ ၈

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ ၁၂

သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ ၁၈

အနိယတုဒ္ဒေသ ၃၆

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသ ၃၈

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ၃၈

သုဒ္ဓပါစိတ် ၅၉

ပါဋိဒေသနီယ ၁၁၀

သေခိယ ၁၁၃

အဓိကရဏသမထ ၁၂၂

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နိဿယ ၁၂၆

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ ၁၂၆

သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ ၁၃၀

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသ ၁၃၇

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ၁၃၇

သုဒ္ဓပါစိတ် ၁၄၀

ပါဋိဒေသနီယ ၁၅၅

ကျမ်းပြီးနိဂုံး ၁၅၆

ဝိနည်းမှတ်ဖွယ် ၁၅၇

ခွင့်ပြုချက်အမှတ်။ ။ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်
အမှတ် (၂၀၃၄)

ကျမ်းအမည်။ ။ဒွေမာတိကာနိဿယ
ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်

ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်။ ။ဆရာတော်ဦးပုဏ်
အသျှင်ဓမ္မဿာမိဘိဝံသ

တည်းဖြတ်သူ။ ။ဦးလှစိုး (ပါဠိပါရဂူ)
ကျမ်းစာဌာန စာတည်းမှူး

စက်နှင့်စက်ဆရာ။ ။သင့်ဘဝ ချိန်းစက်သစ်
ကိုတင်အောင်၊ ကိုတင်ငွေ

ချုပ်လုပ်သူ။ ။ကိုတင်အေး စာအုပ်ချုပ်ဌာန
၂၂၅၊ ၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်

ပုံနှိပ်သူ။ ။ဒေါ်ခင်မြင့် (၀၁၁၁) သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက်
၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်

ထုတ်ဝေသူ။ ။ဦးတင်မောင် (၀၀၈၂) သင့်ဘဝစာအုပ်
တိုက်၊ ၁၇-မလ္လကုန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်

ဒုတိယအကြိမ် ၅၀၀၀ (၅-၇-၆၈) နှုန်း ၂ ကျပ် ၅၀ ပြား။

ဒွေမာတိကာ နိဿယ

ဂန္ထာရမ္ဘ

ပဏာမ

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊
ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
ဝန္ဒိတွာ ဝန္ဒနာမာန,
ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

အနက်။ ။အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဒနာမာနပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ၊ ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ, မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ, ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ, ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သောပစ္စည်းကို ပေးလှူခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ, မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ, ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်

မူသော၊ ဝ ါ၊ရှိခိုးသဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၏တည်ရာ, မြတ်နိုးသဖြင့် ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ,ပူဇော်သဖြင့် ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝ ါ၊ ရှိခိုးခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ ရှိခိုးခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ရှိခိုးသော ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ရှိခိုးခြင်းကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ရှိခိုး၍ ကောင်းစွာပြုခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ဝ ါ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြင့်ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ,ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြင့်မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ, ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ဝ ါ၊ကောင်းစွာပြုသဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်းတည်းဟူသော ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ကောင်းစွာပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ ကောင်းစွာပြုသောရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ဝ ါ၊ကောင်းစွာပြု၍ ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ။

ဝ ါ၊ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ,မြတ်နိုးခြင်း မနောကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ, ပူဇော်ခြင်း ကာယကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ဝ ါ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံအားဖြင့်ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ဝ ါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံတည်းဟူသောကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဟုဆိုအပ်သောကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ ဝ ါ၊ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံဖြစ်သော ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ ဝ ါ၊ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ချီးမွမ်းခြင်းတည်းဟူသောဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ပ၊ ဝ ါ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝစီကံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပ၊ဝ ါ၊ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏ တည်

ရာ, ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် မြတ်နိုးခြင်းမနောကံ၏တည်ရာ, ကော်ရော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကာယကံ၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ ကော်ရော်သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊ ကော်ရော်ခြင်းတည်းဟူသော ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊ကော်ရော်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း ဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ ဝါ၊ကော်ရော်သောချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ပါ၊ဝ၊ ကော်ရော်ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ ပ၊ဝါ၊ကော်ရော်၍ ချီးမွမ်းခြင်းဝစီကံ၏တည်ရာ၊ပ၊(ဤနည်း၌“ဝန္ဒ”ဓာတ်ကား “ထုတိ”အနက်ဟော။)

ဝါ၊ဇာတိမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သောရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ,ဂုဏမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သောမြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ, ပညမဟတ် ဂုဏ်ထူးမြတ်၍ ပြုအပ်သောပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝါ၊ သီလက္ခန်ကြောင့် ရှိခိုးခြင်း၏တည်ရာ, သမာဓိက္ခန်ကြောင့် မြတ်နိုးခြင်း၏တည်ရာ, ပညာက္ခန်ကြောင့် ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ,ခန္ဓာသုံးပါးကြောင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာဖြစ်တော်မူသော၊ဝါ၊နှုတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း,စိတ်ဖြင့် မြတ်နိုးခြင်း,ကိုယ်ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း,သုံးပါးစုံဖြင့် ကော်ရော်ခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊ ဝန္ဒနာမာနပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ၊ သော၊ဓမ္မံ၊ကို၎င်း၊ ဝန္ဒနာ၊ ပ၊ဘာဇနံ၊ သော၊ သံဃံ၊ ကို၎င်း၊ ဝိပ္ပသန္နေန၊ ဘယလာဘစသည်ညစ်ကြေး ကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်လှစွာသော၊ဝါ၊ အဿဒ္ဓိယ စသည်ညစ်ကြေး ကင်းဝေးသန့်စင် ကြည်လင်လှစွာသော၊ဝါ၊ဝန္ဒနာဘာဇနစသော အထူးထူးသောဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ကြည်ညိုသော၊စေတသာ၊ မနောဒွါရနှင့်တကွ၊ ကာယဝါစာဟိ၊ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်၊ ဝန္ဒိတွာ၊ရှိခိုးပါ၏။ ဝါ၊ဝိပ္ပသန္နေန

ပုဗ္ဗကိစ္စ ၅-ပါး။ ။ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနဉ္စ၊ ဆောင်အပ်သော ဆန္ဒကိုကြားခြင်း[၁], ဆောင်အပ်သော ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်း[၂], ဥတုသုံးပါး၌ လွန်သောပက္ခ ကြွင်းသောပက္ခကို ကြား ခြင်း ငှင်း[၃]၊ ဘိက္ခုဂဏနာစ၊ သိမ်အပြင်၌ စည်ဝေးသော ရဟန်းအပေါင်းကို ဤမျှရှိ၏ဟု ရေတွက်၍ ကြားခြင်းငှင်း[၄]၊ ဩဝါဒေါစ၊ အဆုံးအမကို ရပါအံ့လောဟု တောင်းပန်သော ဩဝါဒကို ကြားခြင်းငှင်း[၅]၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဧတာနိ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို၊ ဥပေါသထဿ၊ ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပါတိမောက်မပြမီ, ပါရိသုဒ္ဓိကို မကြားမီ, အဓိဋ္ဌာန်မပြုမီ ရှေးအဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ ကုန်၏။

ပတ္တကလ္လ ၄-ပါး။ ။ဥပေါသထောစ၊ စာတုဒ္ဒသီ,ပန္နရသီ, သာမဂ္ဂီ ဥပုသ်နေ့သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏[၁]။ ယာဝတိကာ-ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ သုတ္တုဒ္ဒေသသံဃဥပုသ်ကံအား လျောက်ပတ်ကုန်၏။ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှလောက် အယုတ်ဆုံး လေးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကသီမာယံ၊ တသိမ်းတည်း၌၊ ဟတ္ထပါသံ၊ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို၊ အဝိဇဟိတွာ၊ မစွန့်ကုန်မူ၍၊ ဌိတာစ၊ တည်ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏[၂]။ သဘာဂါပတ္တိယောစ၊ သဘောတူဝတ္ထုကြောင့် သင့်သော အာပတ် တို့သည် လည်း၊ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်[၃]။ တသ္မိံ၊ ထိုသိမ်အပြင် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် တွင်း၌၊ ဝဇ္ဇနီယာ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြုသဖြင့် ကြဉ်အပ်ကုန် သော၊ ပုဂ္ဂလာစ၊ လူအစရှိသော နှစ်ကျိပ်တယောက်သော

ဘိက္ခုပါတိမောက်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဥပုသ်ပြုပရိကံ

ပုဗ္ဗကရဏ ၄-ပါး။ ။သမ္မဇ္ဇနီစ၊ ဥပုသ်အိမ်သိမ်အပြင်၌ တံမျက်လှည်းခြင်းရင်း[၁]၊ ပဒီပေါစ၊ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းရင်း[၂]၊ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်း[၃]နှင့်တကွ၊ ဥဒကဥ္စ၊ သောက်ရေသုံးရေ တည်ထားခြင်းရင်း[၄]၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဧတာနိကမ္မာနိ၊ ဤအမှုတို့ကို၊ ဥပေါသထဿ၊ သံဃ, ဂဏ, ပုဂ္ဂလဥပုသ်၏၊ ဝါ၊ သုတ္တုဒ္ဒေသ, ပါရိသုဒ္ဓိ, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်၏၊ ဝါ၊ စာတုဒ္ဒသီ, ပန္နရသီ, သာမဂ္ဂီဥပုသ်၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေးအဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊ ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ နပဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဉာတိ၊သို့၊စတုဟိ၊လေးပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာ၊ ပြည့်စုံသော၊ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်ကံကို၊ ပတ္တကလ္လန္တိ၊ လျောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊မိန့်အပ်၏။

ပင်္ဂိညာဉ်။ ။ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး, ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးတို့ကို၊ သမာပေတွာ၊ကောင်းစွာပြီးစေပြီး၍၊ ဒေသိတာပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ်ပြီးသောအာပတ်ရှိသော၊ ဝါ၊ ဒေသိတအာပတ်ရှိသော ပတ္တကလ္လရှိသော၊ သမဂ္ဂဿ၊ စိတ်တူကိုယ်မျှဖြစ်ထသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာ၏၊ အနုမတိယာ၊ အလိုအားလျော်သဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခံ၊အာဏာပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတုံ၊ပြခြင်းငှာ၊ အာရာဓနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၊ မယံ၊ငါတို့သည်၊ ကရောမ၊ပြုကုန်အံ့။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဒေသိတာ အာပတ္တိ တသ္မိံ ပတ္တကလ္လေတိ ဒေသိတာပတ္တိ၊ "ပတ္တကလ္လ"ရစေ၊ ဒေသိတာပတ္တိ အဿာတိ ဒေသိတာပတ္တိကော၊ "သံဃာ"ရစေ၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာရှင်ကား ဤသို့မကြံမူ၍ ဤပုဒ်ကိုပယ်လေ၏၊ "ပတ္တကလ္လေ သမာနီတေ"ပုဒ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းလေ၏။

ဝိဏ္ဏူဇ္ဇ ၅-ပါး

နိဒါနေ ဥတ္တိဌပနံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ပုစ္ဆနံ။
နိဒါနုဒ္ဒေသသဝနေ၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ ဝိဓိ။
အနာရောစနေ စာပတ္တိ၊ ဧဝယျံ ဝိဏ္ဏုတ္တပဥ္စကံ။
(ကင်္ခါဋီကာသစ်)

အနက်။ ။နိဒါနေ၊နိဒါန်း၌၊ဥတ္တိဌပနံ၊ဥတ်ထားခြင်းငှင်း၊ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါးကို၊ ပုစ္ဆနံ၊ ပြုအပ်ပြီလောဟုမေးခြင်းငှင်း၊ နိဒါနုဒ္ဒေသသဝနေ၊ နိဒါနုဒ္ဒေသကို နာခြင်း၌၊

ဝိမိ၊ အစီအရင်ရင်း၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနေ၊ အာပတ်မှ စင်ခြင်းကို ကြားခြင်း၌၊ ဝိမိ၊ အစီအရင်ရင်း၊ အနာရောစနေ၊ ရှိသော အာပတ်ကို မကြားခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိစ၊ အာပတ်သင့်ခြင်း ရင်း၊ ဉတိ၊ သို့၊ ဝိဏ္ဏုတ္တုပဇ္ဇကံ၊ အနက်ဝိဏ္ဏုတ် ပဇ္ဇကတ်ကို၊ ဥဒေယျံ၊ မရှက်မစပ် သိလေအပ်၏။

ခွဲပြချက်။ ။သုဏာတုမှ ဥဒ္ဒိသေယျတိုင်အောင် ဉတ်၊ ကိံ သံဃဿမှ ဥဒ္ဒိသိဿာမိတိုင်အောင် ပုဗ္ဗကိစ္စပုစ္ဆန၊တံသဗ္ဗေဝမှ မနသိကရောမတိုင်အောင် နိဒါနုဒ္ဒေသ သဝနဝိမိ၊ယဿသိယာ မှ အနုဿာဝိတံ ဟောတိ တိုင်အောင် ဝိသုဒ္ဓါ ရောစနဝိမိ၊ ယောပန ဘိက္ခုမှ ဖာသုဟောတိ တိုင်အောင် အနာရောစနာ ပတ္တိဝိမိ မည်၏။

နိဒါနုဒ္ဒေသ

ဉတ်။ ။ဘန္တေ၊ အသျှင်ဘုရားတို့၊ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်၊ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ဝစနံ၊စကားကို၊သုဏာတု၊ နာတော်မူလော့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့သည်၊ပန္နရသော၊ပန္နရသီ တိထိ ရက်စေ့ ဥပုသ်နေ့တည်း။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်အား၊ ပတ္တကလ္လံ၊ လျောက်ပတ်သောအခါ အင်္ဂါလေးပါး ရှိသော ဥပုသ်ကံသည်၊ ယဒိသိယာ၊အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ဤ သို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ သံဃော၊သည်၊ ဥပေါသထံ၊သုတ္တုဒ္ဒေသ သံဃဥပုသ်ကို၊ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပါတိမောက္ခံ၊အာဏာပါတိ မောက်ကို၊ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ပြရာ၏။

ပုဗ္ဗကိစ္စပုစ္ဆန။ ။သံဃဿ-သံဃေန၊ သံဃာသည်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကိုးပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို၊ ကတံ ကိံ၊ ပြုအပ်ပြီလော။

အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊ တုမှေ၊ အသျှင်တို့သည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ မိမိ၏ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ အာရောစေထ၊မဝှက်မထား၊ ကြားကြကုန်လော့။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်၊ အာရောစေထ၊ ကြားကြရကုန်သနည်း။ အဟံ၊ သည်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို၊ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ၊ ပြပါအံ့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ အာရောစေထ၊ ကုန်လော့။

နိဒါနုဒ္ဒေသသဝန။ ။တံ၊ ထိုငါပြလတ္တံ့သော အာဏာပါတိမောက်ကို၊ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံ ထေရ, နဝ, မဇ္ဈိမဖြစ်ကုန်သော၊ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သိမ်အပြင်၌ ထင်ရှားရှိကုန်သော၊မယံ၊ ငါတို့သည်၊ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ၊ သုဏောမ၊ နာကြကုန်အံ့။ မနသိကရောမ၊ နှလုံးသွင်းကုန်အံ့။

ဝိသုဒ္ဓါရောစန။ ။ယဿ၊ အကြင် ထေရ,နဝ,မဇ္ဈိမဖြစ်သော ရဟန်းအား၊ အာပတ္တိ၊ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် သင့်သော ခုနစ်ပါးသော အာပတ်သည်၊ သိယာအတ္ထိ၊ မထ မကြား ရှိချေငြားအံ့။ သော၊ ထိုအာပတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ တံ၊ထိုရှိသော အာပတ်ကို၊ အာဝိကရေယျ၊ ကြားမူလည်းကြား ထင်ရှားမူလည်း ပြုလော့။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်၊ အသန္တိယာ၊ ဒေသနာကြား ထသောအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ လတ်သော်၊ တုဏှီ၊ ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်ရာ၏။ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တုဏှီဘဝိတဗ္ဗံ၊ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ရာသနည်း။ ပန ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တုဏှီ ဘာဝေ နခေါ-တုဏှီဘာဝေနဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် သာလျှင်၊ အာယသ္မန္တေ၊ အသျှင်တို့ကို၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ် ကုန်၏ ဟူ၍၊ ဝေဒိဿာမိ၊ သိရ၏-သိရအံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊

တုက္ကိ၊ ဆိတ်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဧဝံဘဝန်၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝေယျာကရဏံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်းမည်၏။ ပနတံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ ထိုသို့ အာပတ်ရှိလျှင် ထင်စွာပြုခြင်း, အာပတ်မရှိသော် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် ကြားသည်မည်ရာ၌ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြုအံ့။ ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၊ အသီးသီး မေးအပ်သော သူ၏၊ ဝေယျာကရဏံ ခေါ်-ဝေယျာကရဏံဧဝ၊ ကြားခြင်းသည်လျှင်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်၊ ဧဝံဘဝန်၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝေယျာကရဏံ၊ ကြားသည်မည်သည်၊ဟောတိ၊၏။ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားသော သဘော ရှိသော၊ ပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိ မောက်သည်၊ ဝါ၊ ကို၊ အနုသာဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားအပ် သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ယာဝ တတိယံ၊ အောင်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ အာရောစနံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို ကြားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို၊ အနုသာ ဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစိစစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အနာရောစန်။ ။ပန၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစန ဝိဓိမှတပါး အနာရော စနဝိဓိကား၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ကို၊ အနုသာဝိယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားအပ်သည်ရှိသော်၊ဝါ၊ ပရိသုဒ္ဓိအာရောစနေ၊ ကို၊ အနုသာ ဝိယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစိစစ်အပ်သည်ရှိသော်၊ သရမာ နော၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို သိလျက်၊ သန္တိံ၊ မထမကြား ထင်ရှားရှိသော၊ အာပတ္တိံ၊အာပတ်ကို၊ နာဝိကရေ ယျ၊ ဒေသနာ,ပကာသနအားဖြင့် ထင်စွာမပြုငြားအံ့။ အဿ

ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ဆိုသည် မည်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ် အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားဆိုခြင်းမည်သည်ကို၊ အန္တရာယိကော၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော၊ ဓမ္မော၊ အာပတ်ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပန-ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သရမာနေန၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကိုသိသော၊ အာပန္နေန၊ အာပတ် သင့်သော၊ ဝါ၊ အာပတ်မှ၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသော၊ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊သန္တီ၊ထင်ရှားရှိသော၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို၊ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်း၏အကျိုးကား၊အာဝိကတာ-အာဝိကတာယ၊အာပတ်ကို ထင်စွာ ပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်၊ အဿဘိက္ခု နော၊ အား၊ ဖာသု၊ ပဌမဈာန် စသည်ကို ရခြင်းငှာ ချမ်းသာ သော အကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

နိဂုံး။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါန်း၌၊ အာယသ္မန္တေ၊ အသျှင်တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့ နည်း၊ တုမှေ၊ အသျှင်တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ် ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော၊ ဝါ၊ ကစ္စိ၊ နည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌၊ တုမှေ၊ တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ် ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ တုမှေ၊ တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊

လော။ တတိယမ္ပိ၊ လည်း၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ တုမှေ၊ တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ လော။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌၊ အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တုဏှီ၊ မမြွက်သံချေ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ တုဏှီဘာဝေန၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့်၊ ဧတံ-ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုအာပတ်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဓာရယာမိ၊ သိရ၏။

ဣတိဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော **သဒ္ဒါ**အစဉ် အနက် အစဉ်ဖြင့်၊ ပဌမော၊ သော၊ နိဒါနုဒ္ဒေသော၊ နိဒါနုဒ္ဒေသသည်၊ သမတ္တော၊ ပြီး၏။

အမှာ။ ။ဤ၌ "ယသ္မာသိယာ" စသော ဝါကျ၏အနက်ကို ဥပမာ ဥပမေယျ ထင်ရှားအောင် ဆရာတို့ မသမ္ဗန်ကြသော ကြောင့် သောတုဇနတို့အဓိပ္ပါယ်ကို အသိခက်သည်၊ထို့ကြောင့် သမ္ဗန်ခဲ့သော အနက်ကို နှလုံးသွင်းရာ၏၊ သမတ္တောကား- သံရှေး အာရှေးရှိသော ဒါဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဘုဇာဒိဂိုဏ်း၊ အတ္တ မနောတိ ပိတိသုခါဒိဟိ ဂဟိတမနော၌ အတ္တကဲ့သို့ တည်း၊ ပြီး၏ဟူသည်မှာ အဓိပ္ပါယတ္တ။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိတိ၊ဟူ၍၊ယံပါတိမောက္ခံ၊ ကို၊ မယာ၊ သည်၊ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီ။ တတြ-တသ္မိံ ပါတိ မောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌၊ ဝါ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျာ တိ၊ ဟူ၍၊ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ မယာ၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊

ဆိုအပ်ပြီ။ တတြ-တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊ ထိုပါတိမောက်၌၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤအာပတ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ပဌမပါရာဇိက။ ၁။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခူနံ၊ရဟန်းတို့၏၊သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ တည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာ, ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော သာဇီဝသို့ရောက်လျက်၊သိက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ တည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာကို၊ အပစ္စက္ခာယ၊ မချမူ၍၊ ဒုဗ္ဗလျံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော သာဇီဝ၌ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ အနာဝိကတွာ၊ ထင်စွာမပြုမူ၍၊ မေထုနံဓမ္မံ၊ တပ်ချင်းတူသော သူနှစ်ယောက်တို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တိရစ္ဆာနဂတာယပိ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌လည်း၊ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ထိုရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကော၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်၊ အသံဝါသော၊ရဟန်းကောင်းတို့နှင့်တကွ ကံကြီး ကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော တူသောပေါင်းဖော်ခြင်း မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ယထာ စေတ္ထ၊ဧဝံ "ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ"။ ပ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ ကာရာပေယျာ" တိ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ။ကင်္ခါဋီကာဟောင်း။

အင်္ဂါ။ ၁မှိုဲ့လိုသော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ၂မဂ်ဖြင့် မဂ်သို့ သွင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ အင်္ဂါ ၂-ပါးရှိက အာပတ် သင့်၏။

ဒုတိယ ပါရာဇိက။ ၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ သိက္ခံ၊ကို၊အပ္ပစ္စက္ခာ ယ၊ ၍၊ ဒုဗ္ဗလျံ၊ ကို၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ ဂါမာဝါ၊ ရွာမှ၎င်း၊ အရညာဝါ၊ တောမှ၎င်း၊ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို၊ ထေယျသင်္ခါတံ ထေယျ သင်္ခါတေန၊ ခိုးလိုသောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော စိတ်အစုဖြင့်၊ အာဒိယေယျ၊ ခိုးယူငြားအံ့။ ယထာရူပေ၊ အကြင်သို့ ပါဒ, ပါဒါရဟ, အတိရေကပါဒ သဘောရှိသော၊ အဒိန္နာဒါနေ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်၊ စောရံ၊ ခိုးသူကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍၊ ဟနေယျုံဝါ၊ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲမှုလည်း ညှဉ်းဆဲကုန်ရာ၏။ ဗန္ဓေယျုံဝါ၊နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း နှောင်ဖွဲ့ကုန်ရာ ၏။ ပဗ္ဗာဇေယျုံဝါ၊ တိုင်းပြည်မှမှုလည်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ တွံ၊ သင်ကား၊ စောရော၊ ခိုးတတ်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာ လော၊ မိုက်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ မူဠှော၊ တွေဝေသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ထေနော၊ ဝှက်တတ်သည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိ ဝစနေဟိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်၊ ပရိဘာသေယျုံ ဝါ၊ ဆဲရေးမှုလည်း ဆဲရေးကုန်ရာ၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ ပါဒ, ပါဒါရဟ,အတိရေကပါဒ သဘောရှိသော၊ အဒိန္နံ၊အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ဥစ္စာကို၊ အာဒိယ မာနော၊ ခိုးယူသော၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်လည်း၊ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]လူ၏ဥစ္စာ၊ [၂]လူ၏ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ [၃]ခိုးလို သောစိတ်၊[၄]ပါရာဇိက လောက်သောဝတ္ထု၊[၅]ထိုဝတ္ထုကို ခိုးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

တတိယ ပါရာဇိက။ ၃။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနှံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ သဉ္စိစ္စ၊ သတ္တဝ ါဟူသော အမှတ်နှင့်တကွ သတ်လိုသောစိတ် ဖြင့် လုံ့လပြု၍၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏ ကိုယ်ကို၊ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေယျ၊ ချငြားအံ့။ အဿ၊ ထို လူဇာတ်ဖြစ်သောသူ၏၊ သတ္ထဟာရကံဝ ါ၊ အသက်ကို ဆောင် တတ်သော ဓားလက်နက်ကိုမူလည်း၊ ဝ ါ၊ ဆောင်၍ထားအပ် သော ဓားလက်နက်ကိုမူလည်း၊ ပရိယေသေယျ၊ ရှာ၍ အနီး၌ ထားငြားအံ့။ မရဏဝဏ္ဏံဝ ါ၊ သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကိုမူလည်း၊ သံဝဏ္ဏေယျ၊ ချီးမွမ်းငြားအံ့။ မရဏာယဝ ါ၊ သေခြင်းငှာမူ လည်း၊ ဝ ါ၊ သေခြင်း၏အကြောင်းကိုမူလည်း၊ သမာဒပေယျ၊ ဆောက်တည်စေငြားအံ့။ အမ္ဘောပုရိသ၊အို-ယောကျ်ား၊တုယှံ၊ သင့်အား၊ ပါပကေန၊ ယုတ်မာစွာသော၊ ဒုဇ္ဇီဝိတေန၊ ဤမကောင်းသော အသက်ရှည်ခြင်းဖြင့်၊ ကိံ ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ တေ၊ သင့်အား၊ ဇီဝိတာ၊ အသက်ရှည်သောထက်၊ မတံ၊ သေခြင်းသည်၊ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဣတိ စိတ္တ မနော၊ ဤသို့ သေစေလိုသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ စိတ္တ သင်္ကပ္ပေါ၊ ဤသို့ ဆန်းကြယ်သော သေခြင်း၌ အမှတ်, သေ ခြင်း၌ စေတနာ, သေခြင်း၌ အလို အကြံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနေက ပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ မရဏဝဏ္ဏံဝ ါ၊ သေခြင်း၏အကျိုးကိုမူလည်း၊ သံဝဏ္ဏေယျ၊အံ့။ မရဏာယဝ ါ၊

မူလည်း၊ သမာဒပေယျ၊ အံ့။ အယမ္ပိဘိက္ခု၊ သည်လည်း၊ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]လူဖြစ်သောသတ္တဝါ၊[၂]သတ္တဝါဟူသောအမှတ်၊ [၃]သေစေလိုသော စိတ်၊ [၄]သတ်ခြင်း လုံ့လ ပယောဂ၊ [၅]ထို ပယောဂဖြင့် သေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

စတုတ္ထပါရာဇိက။ ၄။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ အနဘိဇာနံ-အနဘိဇာနန္တော၊ မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားရှိသည်ကို မသိပဲ၊ အလမရိယ ဉာဏဒဿနံ၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သောဉာဏ်အမြင်ရှိသော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို၊ ဝါ၊ မြတ်ကုန်သော စျာနလာဘီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တရားကို၊ အတ္တူပနာယိကံ၊ မိမိ၌ စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ဆောင်သည်ကို၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌ ဆောင်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ၍၊ ဣတိဇာနာမိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့် ငါသိ၏၊ ဣတိပဿာမိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့် ငါမြင်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ သမုဒါစရေယျ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ တတော၊ ထိုပြောဆိုပြီးမှ၊ အပရေန၊ တပါးသော၊ သမယေန၊ အခါ၌၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ၊ သူတပါးတို့ မေးစိစစ်အပ်သော်၎င်း၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ၊ သူတပါးတို့ မမေး စိစစ်အပ်သော်၎င်း၊ အာပန္နော၊ အာပတ်သင့်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆို၏။ အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်တို့၊ အဇာနံ-အဇာနန္တော၊ မသိပဲ၊ ဇာနာမိ၊ ငါသိ၏၊ အပဿံ-အပဿန္တော၊ မမြင်ပဲ၊ ပဿာမိ၊ ငါမြင်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဝစံ၊ ဆိုမိ၏။ တုစ္ဆံ၊

အချည်းနှီးသော၊ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသော စကားကို၊ဝိလပိံ၊ ဆိုမိ၏။ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ အဓိမာနာ၊ ရနိုးခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အယမ္ပိဘိက္ခု၊ သည်လည်း၊ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။"အဝစံ"၌ ဝစခါတ်, အံဝိဘတ်, အ-ကား အာဂုံ၊ ထို့ကြောင့် အ-နှင့် ဝစံကို ခွဲခြား၍ ရွတ်။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှားမရှိခြင်း ၊[၂]ယုတ်မာသောအလိုဖြင့် ထိုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကြားခြင်း၊ [၃]သူတပါးကို မညွှန်းခြင်း၊ [၄]အကြင်သူအားကြား၏, ထိုသူ၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ [၅]ထိုကြားသောခဏ၌ သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅-ပါး။

နိဂုံး။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ (ယေသံ=ယေ+သံ) ယောဘိက္ခု၊ အကြင် ရဟန်းသည်၊ သံ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့တွင်၊ အညတရံဝါ အညတရံဝါ၊တပါးပါးသော ပါရာဇိကသို့လည်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ရောက်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ရောက်သည်ရှိသော်၊ ပုရေ၊ရှေးလူသာမဏေဖြစ်သောအခါ၌၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သံဝါသံ၊ ကံကြီးကံငယ်ဟု ဆိုအပ်သော ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ နလဘတိ ယထာ၊ မရသကဲ့သို့၊ တထာ၊ တူ၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ နလဘတိ၊ မရ။ ပါရာဇိကော၊ သည်၊ အသံဝါသော၊ သည်၊ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၌၊ အာယသ္မန္တေ၊တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။"အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ"၌ "ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုမ္ဘာ"၌ကဲ့သို့ ဒွိဗ္ဗိစ္ဆာ ဖြစ်၍ "ဒွိတ္တံ ဝိစ္ဆာယ

မေ ကသ္မာ၊ နေကတ္တုသာ နိပါတနာ” ဟူသော ဘောဒစိန္တာနှင့် အညီ တခုသော “အညတရံ ဝါ” ပုဒ်ကို တည်၍ သုတ်ကြီးဖြင့် နှစ်ပုဒ်ပြု၊ ထို့ကြောင့် တပုဒ်စီခွဲ၍ မသမ္ဗန်အပ်၊ တပေါင်း တည်းသာ သမ္ဗန်အပ်၏၊ ထိုထိုအရာ၌ ဤနည်းချည်း။

သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ သံဃာဒိသိသ် အမည်ရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မ၊ ဓါ ပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနီ၊ တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ ပ၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ သုပိနန္တာ၊ အိပ်မက်၌ သုတ်လွှတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ သဥ္စေတနိကာ၊ လွှတ်စေလိုသော စေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ ဝါ၊ လွှတ်စေလိုသော စေတနာရှိသော၊ ယာသုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ အကြင် သုတ်လွှတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ ဤသုတ်လွှတ်ခြင်းသည်၊ သံဃာဒိသေသော၊ သံဃဒိသိသ် အမည်ရှိသော၊ အာပတ္တိနိကာယော၊ အာပတ် အပေါင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]လွှတ်စေလိုသော စေတနာ၊ [၂]လုံ့လပြုခြင်း၊ [၃]လွှတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုနီ၊ တို့၏၊ ပ၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ ဩဘိဏ္ဏော၊ ရာဂ တည်းဟူသော တွင်းသို့

သက်ဝင်သည့် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရာဂတည်းဟူသော ဘီလူးသည် သက်ဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ ဖောက်ပြန်၍တည် သော၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဝိပရိဏ တေနစိတ္တေန-ဝိပရိဏတစိတ္တောဟုတ္ဝာ၊ ဖောက်ပြန်၍ဖြစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တက္ဝ၊ ကာယသံသဂ္ဂံ၊ ကိုယ်လက် နှီးနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ၊ လက်ကို ကိုင်ခြင်းသို့ရင်း၊ ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ၊ ဆံထုံးကို ကိုင်ခြင်းသို့ရင်း၊ အညတရဿဝါ အညတရဿဝါ၊ တပါးပါးလည်းဖြစ်လော၊ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါ ကြီးငယ်ကို၊ ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ သံဃာဒိသေသော၊ သော၊ အာပတ္တိ နိကာယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။"ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော" စသည် ကို သိက္ခာပုဒ်တိုင်း လိုက်စေရမည်။

အင်္ဂါ။ ။[၁] လူမိန်းမ၊ [၂] မိန်းမဟူသောအမှတ်၊ [၃] ကာယ သံသဂ္ဂရာဂ၊ [၄] ထိုရာဂဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ [၅] ဟတ္ထဂ္ဂါဟစသည်သို့ ရောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဩတိဏ္ဏော၊ ၍၊ ဝါ၊ ၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ သော၊ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ မာတုဂါမံ၊ ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ဝါစာဟိ၊ ဝစ္စမဂ်,ပဿာဝမဂ်နှင့် စပ်ကုန်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာ သေယျ၊ ပြယ်ဆိုငြားအံ့။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျိုသည်၊ ယုဝတိံ၊ မိန်းမပျိုကို၊ မေထုနုပသံဟိတာဟိ၊မေထုန်နှင့် စပ်သော စကား တို့ဖြင့်၊ ဩဘာသေယျ ယထာ၊ သကဲ့သို့၊ တံ တထာ၊ ထို့အတူ၊

ဩဘာသေယျ၊ အံ့။ တဿာဘိက္ခုနော၊ အား၊ သံဃာဒိသေသော၊ သော၊ အာပတ္တိနိကာယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။¹လူမိန်းမ၊ ²လူမိန်းမဟူသောအမှတ်၊ ³ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၌ သာယာသော ရာဂ၊ ⁴ထိုရာဂဖြင့် ဆိုခြင်း၊ ⁵ထိုခဏ သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဩတိဏ္ဏော၊ ၍၊ ဝါ၊ ၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ သော၊ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ မာတုဂါမဿ၊ ၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ၊ မိမိ၏ အကျိုးငှာ မေထုန်အကျင့် တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝါ၊ မိမိသည် အလိုရှိအပ်သော မေထုန် အကျင့် တည်းဟူသော ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဘာသေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ "ဘဂိနိ၊ နှမ၊ ယာဣတ္ထီ၊ အကြင် မိန်းမသည်၊ သီလဝန္တံ၊ သီလရှိသော၊ ကလျာဏဓမ္မံ၊ ကောင်းသော သဘောရှိသော၊ ဗြဟ္မစာရိံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ မာဒိသံ၊ ငါကဲ့သို့ သော သူကို၊ဧတေနဓမ္မေန၊ ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ၊ လုပ်ကျွေးရာ၏။ တဿာဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏၊ ယာအယံပါရိစရိယာနာမ၊အကြင်မေထုန်ဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊အတ္ထိ၊ ၏၊ ဧတံ-သောပါရိစရိယာ၊ ထိုမေထုန်အကျင့်ဖြင့် လုပ်ကျွေး ခြင်းသည်၊ ပါရိစရိယာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း တကာတို့ထက်၊ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂါ၊ မြတ်၏၊ ဝါ၊ ပါရိစရိယာနံ၊ တို့တွင်၊ ဧတေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ၊ တဿာဣတ္ထိယာ၊ ၏၊ ဧတံ-သော ပါရိစရိယာ၊ သည်၊ အဂ္ဂံ အဂ္ဂါ၊ ၏"၊ ဣတိ၊ သို့၊ မေထုနူပသံ ဟိတေန၊ မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့်၊ ဘာသေယျ၊ အံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]လူမိန်းမ၊ [၂]လူမိန်းမဟူသောအမှတ်၊ [၃]အတ္တကာမပါရိစရိယ၌ တပ်ခြင်းရာဂ၊ [၄] ထိုရာဂဖြင့် ကျေးဇူးကိုဆိုခြင်း၊ [၅] ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သဉ္စရိတ္တံ၊ မိန်းမ ယောကျ်ား နှစ်ပါး၏ အကြား၌ သွားလာလေ့ ရှိသော အောင်တမန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမအားမူလည်း၊ ပုရိသမတိံ၊ ယောကျ်ား၏အလိုကို၊ ဇာယတ္တနေဝါ၊ မယား ဖြစ်စေလို သော ကြောင့် ၎င်း၊ ပုရိသဿဝါ၊ ယောကျ်ားအားမူလည်း၊ ဣတ္ထိမတိံ၊ မိန်းမ၏ အလိုကို၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ လင်ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တခဏိကာယပိ၊ ထိုခဏမျှ ပေါင်းဖော်အပ်သော မိန်းမအားလည်း၊ အာရောစေယျ၊ ကြားငြားအံ့။တဿဘိက္ခုနော၊ ပ၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဣတ္ထိယာဝါ၊ လည်း၊ ပုရိသမတိံ၊ ကို၊ ဇာယတ္တနေဝါ၊ အမြဲမယား ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ အခိုက်အတန့် မယား ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ အာရောစေယျ၊ အံ့။ ပုရိသဿဝါ၊ လည်း၊ ဣတ္ထိမတိံ၊ ကို၊ ဇာယတ္တနေဝါ၊ အမြဲလင်ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ ဇာရတ္တနေဝါ၊ သယောက်လင် ဖြစ်စေလို၍၎င်း၊ အာရောစေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] အကြင်သူတို့၏အကြား၌ သွား၏, ထိုသူတို့၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ [၂] အောင်တမန် သွားခြင်း၄၁ ထိုက်ခြင်း၊ [၃] ဝန်ခံခြင်း၊ [၄] စုံစမ်းခြင်း၊ [၅] တဖန်ပြန်၍ ကြားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ သညာစိကာယ၊ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော အဆောက်အဦဖြင့်၊ အဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာ

၁၆၃၀၁
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

မရှိသော၊ အတ္တုဒ္ဒေသံ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ညွှန်းအပ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော၊ ကုဋ္ဌိ ၊ ကုဋ္ဌိကို၊ ကာရယမာနေန၊ ပြုစေလို
သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ အတိုင်း
အရှည်နှင့် ယှဉ်သော ကုဋ္ဌိကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ပြုစေအပ်၏။
တတြ-တဿာကုဋ္ဌိယာ၊ ထိုကုဋ္ဌိ၏၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်
ကား၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ ဒီဃသော၊ အလျားမှ၊
သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သန်းအထွာတော်
ဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော၊ တဆဲ့နှစ်ထွာတို့ကို၊ မိနေတဗ္ဗာ၊
အပစွန်းဖြင့် တာအပ်ကုန်၏။ တိရိယံ၊ အနံမှ၊ သတ္တ၊ ခုနစ်
ထွာတို့ကို၊ အန္တရာ-အဗ္ဘန္တရိမေန၊ အတွင်းစွန်းဖြင့်၊ မိနေတဗ္ဗာ၊
(ာ)ကုန်၏။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကုဋ္ဌိရာကို
ကြားစေခြင်းငှာ၊ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ပင့်ဆောင်အပ်ကုန်၏။
တေဟိဘိက္ခူဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အနာရမ္ဘံ၊ ပိုးရွ,ခြပုန်း
စသော တဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဘေးရန်မရှိသော၊သပရိက္ကမနံ၊
နွားနှစ်ခုကသော လှည်းဖြင့် လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာ
ရှိသော၊ ဝတ္ထု၊ ကုဋ္ဌိရာကို၊ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။
ဘိက္ခု၊ သည်၊ သာရမ္ဘေ၊ ပိုးရွ,ခြပုန်းစသော တဆဲ့ခြောက်
ပါးသော ဘေးရန်ရှိသော၊ အပရိက္ကမနေ၊ နွားနှစ်ခုကသော
လှည်းဖြင့် လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာမရှိသော၊ဝတ္ထုသ္မိံ၊
ကုဋ္ဌိရာ၌၊ သညာစိယာယ၊ ဖြင့်၊ ကုဋ္ဌိံ၊ ကိုးစေကာရေယျ၊
အကယ်၍ ပြုစေငြားအံ့။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ငှာ၊ ဘိက္ခူဝါ၊
တို့ကိုမူလည်း၊စေအနဘိနေယျ၊အကယ်၍ မပင့်ဆောင်ငြားအံ့။
ပမာဏံဝါ၊ အလျား နှစ်ဆဲ့ခုနစ်တောင်, အနံတဆဲ့ခုနစ်
တောင်တမိုက် ပမာဏကိုမူလည်း၊ အတိက္ကာမေယျ၊ အကယ်၍
လွန်စေသည် ဖြစ်အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။မြတ်စွာဘုရား တထွာသည် မဇ္ဈိမ ပုရိသ တတောင့်ထွာရှိ၏။ မဇ္ဈိမ ပုရိသ တတောင်သည် ပကတိ ပုရိသ တတောင့်ထွာ ရှိ၏။

အင်္ဂါ။ ။၁ ဥလ္လိတ္တ, အဝလိတ္တ, ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တ ကုဋိ သုံးပါးတွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ ၂ ညောင်စောင်းလှည့် လည်လောက်သော ဟေဋ္ဌိမ ပမာဏ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း၊ ၃ အဒေသိတ ဝတ္ထုက အဖြစ်၊ ၄ ပမာဏာတိက္ကန္တ အဖြစ်၊ ၅ အတ္တုဒ္ဒေသိကအဖြစ်၊ ၆ဝါသာဂါရအဖြစ်၊ ၆လေပဃဋ္ဋန အဖြစ်၊ အင်္ဂါ ၆-ပါး၊ ၇-ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ သဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာ ရှိသော၊ အတ္တုဒ္ဒေသံ၊ သော၊ မဟလ္လကံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို ကြားစေခြင်း ငှာ၊ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို၊ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေဟိဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ အနာရမ္ဘံ၊ သော၊ သပရိက္ကမနံ၊ သော၊ ဝတ္ထု၊ ကျောင်းရာကို၊ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခုသည်၊ သာရမ္ဘေ၊ သော၊ အပရိက္ကမနေ၊ သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌၊ မဟလ္လကံ၊ သော၊ ဝိဟာရံ၊ ကို၊ စေကာရေယျ၊ အံ့။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းရာကို ကြားစေခြင်း ငှာ၊ ဘိက္ခူ ဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း၊ နအဘိနေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ပမာဏ မရှိခြင်းသာ ရှေးသိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါမှ ထူး၏။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဒေါသော၊ သူတပါးကို ဖျက်ဆီး တတ်သည်ဖြစ်၍၊ အပ္ပတီတော၊ ပီတိသုခတို့သည် မကပ်အပ်

သည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုံ၊ တပါးသော ရဟန်းကို၊ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း,ကြားခြင်း, ရှံရှာခြင်း အရင်းမရှိသော၊ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန၊ ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးငြားအံ့။ နံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်မှ၊ အပ္ပေဝနာမစာဝေယျံ၊ ရွေ့လျောစေနိုင်ငြားအံ့လည်းမသိ၊ ဣတိဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ အံ့။ တတော၊ ထိုစွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးပြီးသည်မှ၊ အပရေန၊ တပါးသော၊ သမယေန၊ အခါ၌၊ သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ၊ သူတပါးတို့မေးစိစစ်အပ်သော်ရင်း၊ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ၊ သူတပါးတို့ မမေးစိစစ်အပ်သော်ရင်း၊ တံ အဓိကရဏံ၊ ထိုအာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်၊အမူလကဉ္စေဝ၊ မြင်ခြင်း,ကြားခြင်း,ရှံရှာခြင်း အရင်းမရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုစ၊ စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေါသံ၊ မိမိစွပ်စွဲ နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော အပြစ်ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝန်ခံ၍ တည်၏။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁အကြင်သူအား စောဒနာ၏, ထိုသူ၏ ပဥ္စင်းဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၊ ၂ထိုသူ၌ စင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၃အကြင်ပါရာဇိကဖြင့် စောဒနာ၏, ထိုပါရာဇိက၏ အမူလက ဖြစ်ခြင်း၊ ၄သာသနာတော်မှ ရွေ့လျောစေလိုသဖြင့် မျက်မှောက်၌ စောဒနာခြင်း၊ ၅ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

နဝမ။ ၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌော၊ ၍၊ ဒေါသော၊၍၊ အပ္ပတီတော၊ ၍၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အညဘာဂိယဿ၊ တပါးသော အဖို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ၊ တည်ရာ၏၊ ကိဉ္စိဒေသံ၊ တစုံတခုကို ရည်၍ညွှန်းအပ်သော၊ လေသမတ္တံ၊ အမြွက်မျှကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ပါရာဇိကေနဓမ္မေန၊ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊အံ့။ နံဘိက္ခုံ၊

ကို၊ ဣမမှာပြဟ္မစရိယာ၊ မှ၊ အပေ့ဝနာမစာဝေယျံ၊သိ၊ ဣတိ-ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ အံ့။ တတော၊ မှ၊ အပရေန၊ သော၊ သမယေန၊ ၌၊ သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ၊ သော်ရင်း၊ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ၊ သော်ရင်း၊ တံ အဓိကရဏံ၊ ထိုတည်ရာသည်၊ အညဘာဂိယဉ္စေဝ၊ တပါးသောအဖို့ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိဒေသော၊ တစုံတခုကို ရည်၍ ညွှန်းအပ်သော၊ လေသမတ္တော၊အမြွက်မျှသည်၊ ဥပါဒိန္နော၊ ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊၏။ ဘိက္ခုစ၊စွပ်စွဲနိုပ်စက် ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေါသံ၊ ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပ။

အမှာ။ ။အင်္ဂါတို့၌ လေသမတ္တ အင်္ဂါသည် ရှေးသိက္ခာပုဒ်ထက် လွန်၏။

ဒသမ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမဂ္ဂဿ၊ ကိုယ်,စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊အညီအညွတ်ဖြစ်သော၊ သံဃဿ၊ ၏၊ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ ပရက္ကမေယျ၊ လုံ့လပြုငြားအံ့။ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ အဓိကရဏံဝါ၊ အကြောင်းကိုမူလည်း၊ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍၊ ပဂ္ဂယှ၊ ချီးမြှောက်၍၊ တိဋ္ဌေယျ၊အံ့။ သောဘိက္ခု၊ထိုရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ မြင်ကုန်,ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝစနီယော၊ ဆိုအပ်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။"အာယသ္မာ၊ အသျှင်သည်၊ သမဂ္ဂဿ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော၊ သံဃဿ၊ သံဃာ၏၊ ဘေဒါယ၊ ငှာ၊မာပရက္ကမိ၊ လုံ့လမပြုလင့်၊ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ၊သော၊ အဓိကရဏံဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ သမာဒါယ၊ ၍၊ ပဂ္ဂယှ၊ ၍၊ မာ-အဋ္ဌာသိ၊ မတည်လင့်။ အာယသ္မာ၊သည်၊ သံဃေန၊ သံဃာနှင့်၊

သဒ္ဒိံ၊ တက္ကု၊ သမေတု၊ အယူသီလ တူမျှသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဝါ-ဟိယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်၊ သမဂ္ဂေါ၊ ကိုယ်,စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော၊ သံဃော၊ သည်၊ သမ္မောဒမာနော၊ သီလစသည် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဝဒမာနော၊ ဓမ္မ, အဓမ္မစသည်ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကေုဒ္ဒေသော၊ တူသော ပါတိမောက်ပြခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟာရတိ၊ နေရ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သမေတု၊ လော့"။

ဣတိ၊သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊အဿ၊၏။ ဧဝဥ္စ၊ဤသို့လျှင်၊ သော ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခူဟိ၊မြင်ကုန်,ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ တထေဝ၊ ထို ရှေးအ တူ သာလျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊ ချီး မြှောက် ငြား အံ့။ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စေခြင်းငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနော၊ ဉတ်,ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်၊ တံ၊ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ ဤသို့ အယူကို စွန့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊အကယ်၍ အယူကို မစွန့်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ [၁] ကွဲစိမ့်သောငှာ လုံ့လပြုခြင်း၊ [၂] ဓမ္မကံဖြင့် ဆုံးမခြင်း၊ [၃] ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးခြင်း၊ [၄] မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ကောဒသမ။ ၁၁။ တသောဝခေါ ပနဘိက္ခုဿ၊ ထိုသံဃာ ကွဲပြားအောင် လုံ့လပြုသော ရဟန်း၏ သာလျှင်၊ အနု

ဝတ္တကာ၊ အယူကိုယူသဖြင့် အတုလိုက်တတ်ကုန်သော၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ၊ မညီညွတ်သော အဖို့ဖြစ်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော၊ ဧကောဝါ၊ တယောက်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ၊ နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယောဝါ၊ သုံးယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဘိက္ခူ၊ ထိုအနုဝတ္တက ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊သို့၊ ဝဒေယျုံ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။

ဘေဒါနုဝတ္တကတို့က ပြောပုံ။ ။"အာယသ္မန္တော၊ အသျှင်တို့၊ တုမှေ၊အသျှင်တို့သည်၊ ဧတံဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိုမျှ၊ မာ-အဝစုတ္ထ၊ မဆိုကြကုန်လင့်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ဓမ္မဝါဒီ စ၊တရားကိုလည်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဧသော ဘိက္ခု၊ သည်၊ဝိနယဝါဒီစ၊ ဝိနည်းကိုလည်းဆိုလေ့ရှိ၏။ ဧသောဘိက္ခု၊ သည်၊အမှာကဉ္စ၊ငါတို့၏လည်း၊ ဆန္ဒဉ္စ၊ အလိုကိုရင်း၊ ရုစိဉ္စ၊ နှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ ဝေါဟရတိ၊ ဆို၏။ နော၊ ငါတို့၏၊ ဆန္ဒဉ္စ၊ ကိုရင်း၊ ရုစိဉ္စ၊ ကိုရင်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ နော၊ငါတို့အား၊ ဘာသတိ၊ဤသို့ပြုအံ့ဟုဆို၏။ ဧတံ၊ ထိုရဟန်း၏ အယူကို၊ အမှာကံမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း၊ ခမတိ၊ နှစ်သက်အပ်၏"

ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျုံ၊ကုန်ရာ၏။ တေဘိက္ခူ၊ထိုအနုဝတ္တက ရဟန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ မြင်ကုန်, ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်၊ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။"အာယသ္မန္တော၊တို့၊ တုမှေ၊တို့သည်၊ဧဝံ၊သို့၊မာ-အဝစုတ္ထ၊လင့်၊ဧသောဘိက္ခု၊သည်၊နစဓမ္မဝါ

ဒိ၊တရားကိုလည်း ဆိုလေ့မရှိ။ ဧသော ဘိက္ခု၊ သည်၊ နစဝိနယဝါဒီ၊ ဝိနည်းကိုလည်း ဆိုလေ့မရှိ။ အာယသ္မန္တာနမ္ပိ၊ အသျှင်တို့အားလည်း၊ သံဃဘေဒေါ၊ သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းကို၊ မာ-ရုစိတ္ထ၊ မနှစ်သက်အပ်။ အာယသ္မန္တာနံ၊ အသျှင်တို့၏၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ သံဃေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ကူ၊ သမေတု၊ တူမျှသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သမဂ္ဂေါ၊သော၊ သံဃော၊ သည်၊ သမ္မောဒမာနော၊ ၍၊ ဖာသု၊ စွာ၊ ဝိဟရတိ၊ ၏၊ တသ္မာ၊ကြောင့်၊ သမေတု၊လော့”

ဍတိ၊သို့၊ ဝစနီယာ၊ကုန်သည်၊ အဿု၊ကုန်၏။ ဧဝဉ္စ၊လျှင်၊ ဘိက္ခုဟိ၊တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေသံဘိက္ခူ၊တို့သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျုံ၊ အံ့။ တေဘိက္ခူ၊တို့ကို၊ သိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ထိုအယူကို၊ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ငှာ၊ယာဝ တတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယာဝ တတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနာ၊ကုန်သော၊တေဘိက္ခူ၊တို့သည်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ၊ အံ့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုအနုဝတ္တက ရဟန်းတို့အား၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁အတုလိုက်ခြင်း၊ ၂ဆုံးမခြင်း၊ ၃ကမ္မဝါစာဆုံးခြင်း၊ ၄မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

ဒွါဒသမ။ ၁၂။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်၊ ဒုဗ္ဗစဇာတိကော၊ ဆိုနိုင်ခက်သော သဘောရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသပရိယာပန္နေသု၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ သဟ

ဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမ
အပ်သည်ရှိသော်၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ အဝစနီယံ၊ မဆိုအပ်
သည်ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ဒုဗ္ဗစရဟန်းကပြောပုံ။ ။"အာယသ္မန္တော၊ တို့၊တုမှေ၊တို့သည်၊
မံ၊ ငါ့ကို၊ ကလျာဏံဝါ၊ ကောင်းသည်ကိုရင်း၊ ပါပကံဝါ၊
မကောင်းသည်ကိုရင်း၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ၊ မာအဝစုတ္ထ၊ မဆိုကြ
ကုန်လင့်။ အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း၊အာယသ္မန္တေ၊ အသျှင်တို့ကို၊
ကလျာဏံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ပါပကံဝါ၊ကိုမှင်း၊ကိဉ္စိ၊ မျှ၊ နဝက္ခာမိ၊
မဆိုအံ့။ အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တုမှေ၊ တို့သည်၊ မမ၊ ငါ့အား၊
ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းမှ၊ ဝိရမထ၊ ကြဉ်ကြကုန်လော့"

ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တာနံ၊ ကို၊ အဝစနီယံ၊ ကို၊ ကရောတိ၊၏။
သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊တို့သည်၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊
ဝစနီယော၊ သည်၊ အသား၏။

ရဟန်းကောင်းတို့ကပြောပုံ။ ။"အာယသ္မာ၊ သည်၊ အတ္တာနံ၊
ကို၊ အဝစနီယံ၊ ကို၊ မာ-အကာသိ၊ မပြုလင့်။ အာယသ္မာ၊
သည်၊ အတ္တာနံ၊ ကို၊ ဝစနီယမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊
ကရောတု၊ ပြုလော့။ အာယသ္မာပိ၊ သည်လည်း၊ ဘိက္ခူ၊တို့ကို၊
သဟဓမ္မေန၊ သိက္ခာပဒ်ဖြင့်၊ ဝဒတု၊ ဆိုလော့။ ဘိက္ခူပိ၊
တို့သည်လည်း၊ အာယသ္မန္တံ၊ကို၊ သဟဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ဝက္ခန္တိ၊
ဆိုကုန်လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ သို့၊ယဒိဒံ-ယေန အညမညဝစနေန၊အကြင်
အချင်းချင်း ဆိုဆုံးမခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆုံးမခြင်းကြောင့်၊ ယဒိဒံ-
ယေနအညမည ဝုဋ္ဌာပနေန၊ အကြင်အချင်းချင်း အာပတ်မှ
ထစေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထစေခြင်းကြောင့်၊ တဿဘဂဝတော၊

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်၊ သံဝစ္စာဟိ-သံဝစ္စာဝေ၊သီလစသည်ဖြင့် ပွားသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊၏"

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊၏။ ဝေဠ၊လျှင်၊ ဘိက္ခုဟိ၊တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းသည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊ အံ့။ သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုဗ္ဗစရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ငှာ၊ယာဝတတိယံ၊အောင်၊သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနော၊ သော၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ ရှိ။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊အံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မဆိုအပ်သည်ကို ပြုခြင်း၊ [၂]ဆုံးမခြင်း၊ [၃]ကမ္မဝါစာ ဆုံးခြင်း၊ [၄]မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တေရသမ။ ။ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော၊ ဂါမံဝါ၊ ရွာကိုငင်း၊ နိဂမနံဝါ၊ နိဂုံးကိုငင်း၊ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ ကုလဒူသကော၊ ပန်းပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးသည်ဖြစ်၍၊ ပါပသမာစာရော၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်းစသော ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿခေါ၊ ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော၊ သမာစာရာ၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်းစသော အကျင့်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ မြင်လည်း မြင်အပ်ကုန်၏။ သုယျန္တိစ၊ ကြားလည်း ကြားအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော၊ ကုလာနိစ၊ အမျိုးတို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။

သုယျန္တိစ၊ ကုန်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒူသကရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ မြင်ကုန်,ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောပုံ။ ။"အာယသ္မာ၊သည်၊ ခေါ၊စင်စစ်၊ ကုလဒူသကော၊ ပန်းပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ပါပသမာစာရော၊ ပန်းပင်ငယ် စိုက်ပျိုးခြင်းစသော ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိ၏။ အာယသ္မတော၊ အသျှင်၏၊ ပါပကာ၊ ကုန်သော၊ သမာစာရာ၊ တို့ကို၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယျန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မတာ၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော၊ ကုလာနိစ၊ တို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယျန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ၊ သည်၊ ဣမမှာအာဝါသာ၊ ဤကျောင်းမှ၊ ပက္ကမတု၊ ဖဲလေလော့၊ တေ၊ သင့်အား၊ ဣဓ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဝါသေန၊ နေသဖြင့်၊ အလံ၊ မသင့်"

ဣတိ၊သို့၊ ဝစနီယော၊သည်၊ အဿ၊၏။ ဧဝဉ္စ၊လျှင်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ထိုကုလဒူသကရဟန်းသည်၊ တေဘိက္ခူ၊ ထိုပဗ္ဗာဇနီယကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။

ကုလဒူသက ရဟန်းက ပြောပုံ။ ။"ဘိက္ခူ၊တို့သည်၊ ဆန္ဒဂါမိနော၊စ၊ ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ ဒေါသဂါမိနောစ၊ အမျက် ထွက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခူ၊တို့သည်၊ မောဟ ဂါမိနောစ၊ မိုက်သဖြင့် မလားအပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ ဘယဂါမိနောစ၊ကြောက်သဖြင့်မလား

အပ်သည်သို့လည်း လားကုန်၏။ တာဒိသိကာယ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော၊ အာပတ္တိယာ၊အာပတ်ဖြင့်၊ဝါ၊ကြောင့်၊ကေစိ၊အချို့ သောသူကို၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကို၊ န ပဗ္ဗာ ဇေန္တိ၊ မနှင်ထုတ်ကုန်”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒဂါမိနော စသည်ကို ဆိုသောရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ရဟန်းကောင်းတို့က ပြန်ပြောပုံ။ ။“အာယသ္မာ၊ သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မာ-အဝစ၊ မဆိုလင့်၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ နစဆန္ဒဂါမိနော၊ ဆန္ဒာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ဘိက္ခူ၊တို့သည်၊နစဒေါသဂါ မိနော၊ ဒေါသာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ နစမောဟဂါမိနော၊မောဟာဂတိသို့လည်းမလိုက်ကုန်။ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ နစဘယဂါမိနော၊ ဘယာဂတိသို့လည်း မလိုက်ကုန်။ အာယသ္မာ ခေါ၊သည်သာလျှင်၊ကုလဒူသကော၊၏။ပါပသမာ စာရော၊ ၏။ အာယသ္မတော၊ ၏၊ပါပကာ၊ ကုန်သော၊သမာ စာရာ၊ တို့ကို၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယျန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မတာ၊ သည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော၊ ကုလာနိစ၊ တို့ကိုလည်း၊ ဒိဿန္တိစေဝ၊ ကုန်၏။ သုယျန္တိစ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ၊သည်၊ဣမမှာအာဝါသာ၊မှ၊ ပက္ကမတု၊လော့။ တေ၊ အား၊ ဣဓ၊ ၌၊ ဝါသေန၊ ဖြင့်၊ အလံ၊ သင့်”

ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏၊ ဧဝဉ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဆန္ဒ ဂါမိနော စသည်ကို ဆိုသော ရဟန်းသည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊အံ့။သောဘိက္ခု၊ထိုဆန္ဒဂါမိနောစသည်ကိုဆိုသော

ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုဆန္ဒဂါမိ စသော အယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနော၊ သော်၊ တံ၊ထိုဆန္ဒဂါမိစသော အယူကို၊စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ သည်၊ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊၏။ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ ရှိ။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့၊ ပ။

ကုလဒူသန ၈-ပါး

ပုပ္ဖံ ဖလံ စုဏ္ဏံ၊
မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌံ။
ဝေဠုဝေဇ္ဇပေသန္တိ၊
အာဂတာ ပဒဘာဇနေ။

အနက်။ ။ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပေးခြင်း၊ ဖလံ၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ စုဏ္ဏံ၊ ကသယ်မှုန့် ပေးခြင်း၊ မတ္တိကာ၊ မြေဖြူ, မြေနီစသည် ပေးခြင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူပေးခြင်း၊ ဝေဠု၊ ဝါးပေးခြင်း၊ ဝေဇ္ဇ၊ ဆေးကုခြင်း၊ ပေသနံ၊ အစေအပါးခံခြင်း၊ ဣတိဣမေ၊ ဤကုလဒူသန ရှစ်ပါးတို့သည်၊ ပဒဘာဇနေ၊ ပဒဘာဇနီ၌၊ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဆန္ဒာဂတိစသည်သို့ရောက်စေခြင်း၊[၂]ဆုံးမခြင်း၊ [၃]ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးခြင်း၊ [၄]မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

နိဂုံး။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးဆဲ ခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ နဝ၊ ကိုးပါး ကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ယာဝတတိယကာ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်၏ အဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိကုန်သော၊စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော သံဃာ

ဒိသိသ်တို့ရင်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ တေရသ၊ တဆဲ့သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။

သံဃာဒိသိသ်ကုစားနည်း။ ။ယောဘိက္ခု၊သည်၊ သေံ၊ ထိုတဆယ့်သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ယေသံ၊ အကြင် တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်၊ အညတရံဝါ အညတရံဝါ၊ တပါး တပါးသော သံဃာဒိသိသ်သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်

၁ ယာဝတီဟံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ အာပတ်သင့်မှန်းသိလျက်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏၊ တာဝတီဟံ၊ ထိုမျှလောက် ဖုံးလွှမ်းသော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အကာမာ၊ အလိုမရှိပဲ၊ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ပရိဝါသ်နေအပ်၏။

၂ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသေန၊ ပရိဝါသ်နေပြီးသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဘိက္ခုမာနတ္တာယ၊ ရဟန်းတို့၏ မြတ်နိုးသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဆာရတ္တံ၊ ခြောက်ညဥ့်ပတ်လုံး၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မာနတ်ကျင့်အပ်၏။

၃ ဘိက္ခု-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော-စိဏ္ဏမာနတ္တတ္တာ၊ ခြောက်ရက် မာနတ်ကျင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌၊ ဝီသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော၊သည်၊ သိယာအတ္ထိ၊ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမ်၌၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်၊ အဗ္ဘေတဗ္ဗော၊ သွင်းအပ်၏၊ ခေါ်အပ်၏။

ဧကေနပိ၊ တပါးဖြင့်လည်း၊ ဦနော၊လျော့သော၊ ဝီသတိဂဏော၊ သော၊ ဘိက္ခုသံဃော၊သည်၊ တံဘိက္ခုံ၊ကို၊ စေအဗ္ဘေ

ယျ၊ အကယ်၍ သွင်းငြားအံ့၊ ခေါ်ငြားအံ့။ သောစဘိက္ခု၊ ကို လည်း၊ အနုဗ္ဗတော၊ သွင်းအပ်ခေါ်အပ်သည် မမည်။ တေစ ဘိက္ခူ၊ထိုသွင်းသောခေါ်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တေစဘိက္ခူ၊တို့သည်လည်း၊ ဂါရယှာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏။

အယံဝိဓိ၊ ဤ"ယေသံဘိက္ခု"စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အစီ အရင်သည်၊ တတ္တ၊ ထိုသံဃာဒိသိသ် အာပတ် သင့်ရာ၌၊ သာမီ စိ၊ ကျင့်ရာသောဝတ်တည်း။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်တည်း။ ဝါ၊ အယံ၊ ဤ နှစ်ကျိပ် အရေ အတွက်ရှိသော သံဃာသည် အဗ္ဗာန်သွင်းခြင်းသည်၊ တတ္တ၊ ထို မာနတ်ကျင့်ပြီးသော ရဟန်း၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

တတ္တ၊ ထိုတဆယ့်သုံးပါးသော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်၌၊ အာယသ္မန္တေ၊ တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ကုန် သည်၊ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ပ။ ဓာရယာမိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။"စိဏ္ဏမာနတ္တော"၌ ဟေတွတ္ထပဌမာ၊ ဘိက္ခု ၌ သမ္ဗန္ဓ ပဌမာ၊ လေခကာ၌ကား "ယော ဘိက္ခု စိဏ္ဏ မာ နတ္တော၊ သောဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော၊ ဝါ၊ ဘိက္ခု၊သည်၊ စိဏ္ဏ မာနတ္တော၊ မာနတ်ကျင့်လတ်ပြီ" ဤသို့နှစ်နည်း သမ္ဗန်၏၊"စိဏ္ဏ မာနတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ"ဟူသော ဘိက္ခုနီပါတိမောက် အလို ကား လက္ခဏတ္ထပဌမာလည်း သင့်၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသော တတိယော။

အနိယတုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အနိယတာ၊ အနိယတ အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမအနိယတ။ ၁။ ဧကော၊ တယောက်တည်းသော၊ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧကာယ၊ တယောက်တည်းသော၊ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဝါ၊ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကောဧကာယ၊ တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်သော၊ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ အလံကမ္မနိယေ၊ မေထုန်အမှုကို ပြုခြင်းငှာခန့်သော၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားရှိသော၊ ဥပါသိကာ၊ အရိယာ ဖြစ်သော ဒါယိကာမသည်၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ပါရာဇိကေနဝါ၊ ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်ရင်း၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ဖြင့်ရင်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ပါစိတ်အာပတ် ဖြင့်ရင်း၊ တိဏ္ဏံဓမ္မာနံ၊ သုံးပါးကုန်သော အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန၊ တပါးပါးသော အာပတ်ဖြင့်၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ပါရာဇိကေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ တိဏ္ဏံဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်၊ အညတရေန၊ ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ယေနဝါ ဓမ္မေန၊ အကြင်အာပတ်ဖြင့်လည်း၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော၊

သာဥပါသိကာ၊ ထိုအရိယာ ဖြစ်သော ဒါယိကာမသည်၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနစမွေန၊ ထိုအာပတ်ဖြင့်၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဝန်ခံသော ရဟန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗော၊၏။အယံ၊ ဤဆိုတိုင်း ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော အာပတ်သည်၊ အနိယတော၊ ဤအာပတ်သာဟူ၍ မမှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ အမြဲမရှိသော၊ ဓမ္မော၊ အာပတ်တည်း။

ဒုတိယအနိယတ။ ၂။ အာသန့်၊ နေရာသည်၊ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ အလံကမ္မနိယံ၊ မေထုန်အမှုကိုပြုခြင်းငှာ ခန့်သည်။ နဟောဝခေါပနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ မာတုဂါမံ၊ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ဝါစာဟိ၊ ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ်နှင့် စပ်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာသိတုံ၊ ပြယ်ဆိုခြင်းငှာ၊ အလဉ္စခေါ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပေ၊ထိုသို့သဘောရှိသော၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကောဧကော၊ တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ တမေနံ၊ ကို၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော၊ ဥပါသိကာ၊ သည်၊ ဒိသွာ၊ ၍၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ၊ဖြင့်ရင်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ဖြင့်ရင်း၊ ဒွိန္နံဓမ္မာနံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန၊ဖြင့်၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ပဋိဇာနမာနော၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ ကို၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ ဒွိန္နံဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်၊ အညတရေန၊ ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊၏၊ယေနဝါ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်လည်း၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ၊ သော၊ သာဥပါသိကာ၊ သည်၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ တေနဓမ္မေန၊ဖြင့်၊ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ကာရေ

တဗ္ဗော၊ ၏၊ အယမ္ပိ၊ ဤဆိုတိုင်း ဝန်ခံတိုင်း ပြုအပ်သော အာပတ်သည်လည်း၊ အနိယတော၊ သော၊ ဓမ္မော၊ တည်း။

နိဂုံး။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အနိယတာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အနိယတ အာပတ်၌၊ အာယသ္မန္တေ၊ တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ နည်း၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်၊ အတ္ထ၊ လော၊ ပ၊ ဓာရယာမိ၊ ၏။

အနိယတုဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသ

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်

၁။ *ကထိနဝဂ်

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ တိံသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော၊ နိဿဂ္ဂိယာ၊ စွန့်အပ်သော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံ ရှိကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ပါစိတ် အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်း၌ ပြုအပ်သော ပလိဗောဓ ပြီးသည်ရှိသော်၊ ကထိနေ၊ ခင်းအပ်သော ကထိန်ကို၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ မာတိကာရှစ်ပါးအကြား၌ နုတ်

---

* “စီဝရဝဂ်”ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။

ခြင်းဖြင့် နုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေကစီဝရံ၊အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုသော သက်နိုးမှ လွန်သောသက်န်းကို၊ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တံ၊ ထို ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသောရဟန်းအား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သက်န်းဟူသော စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုရှိသော၊ ဝါ၊ စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဝါ၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သက်န်းကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

အမှာ။ ။အထက်သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း "နိဿဂ္ဂိယံ" အရကို ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ဝတ္ထုကို ဖော်၍ဆိုလေ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဇာတ်ပမာဏနှင့် ပြည့်စုံသော သက်န်း၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ [၂]နေ့အရေအတွက် လောက်သောအဖြစ်၊ [၃]ပလိဗောဓပြတ်ခြင်း၊ [၄]အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း၊ [၅]ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ နိဋ္ဌိတ စီဝရသ္မိံ၊ သက်န်း၌ ပြုအပ်သော ပလိဗောဓ ပြီးပြီးသော်၊ ကထိနေ၊ ကို၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ သော်၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ ရဟန်းတို့၏ ဉတ္တိဒုတိယကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ သမ္မုတိရသော ရဟန်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဧကရတ္တမ္ပိ၊ တညဉ့်မျှလည်း၊ တိစီဝရေန၊ တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သက်န်းနှင့်၊ စေဝိပ္ပဝသေယျ၊ ကင်း၍နေငြားအံ့။ ပ ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်သော သက်န်း၏ အဖြစ်၊ [၂] ကထိန် မခင်းခြင်း၊ [၃] သမ္မုတိ မရခြင်း၊ [၄]သက်န်းနှင့်ကင်း၍ အရုဏ်တက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုနော-ဘိက္ခုနော၊ ၏၊ နိဋ္ဌိတ စီဝရ သ္မိံ၊ သော်၊ ကထိနေ၊ ကို၊ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ သော်၊ ဘိက္ခုနော ပနေ ဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်၊ အကာလစီဝရံ၊ သင်္ကန်းကာလမှ အပ၌ လှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ အာကင်္ခမာနေန၊ အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗံ၊ ခံအပ်၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံပြီး၍၊ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာ ဆယ်ရက်အတွင်း၌ သာလျှင်၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ၊ပါရိ ပူရိ၊ ပြည့်စုံ လုံလောက် သည်၊ နောစဿ-နော စေ အဿ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ မာသပရမံ၊ တလအတိုင်း အရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဦနဿ၊ ယုတ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်း ငှါ၊ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျာ ပုဆိုးရနိုးခြင်းသည်၊ သတိ ယာ၊ ရှိလတ်သော်၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပစ္စာသာယ၊ သည်၊ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း၊ တတော၊ ထိုတလထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ထားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါကား ပဌမ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆယ်ရက် လွန်ခြင်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ **တလလွန်ခြင်း၊** ဤမျှသာ **ထူး၏။**

စတုတ္ထ။ ၄။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ အမျိုး မတော်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပုရာဏစီဝရံ၊ သင်္ကန်းဟောင်းကို၊ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်း ဖွပ်စေငြား အံ့။ ရဇာပေယျဝါ၊ ဆိုးမှုလည်း ဆိုးစေငြားအံ့။ အာကော ဋာပေယျဝါ၊ နယ်မှုလည်းနယ်စေငြားအံ့ ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]**သင်္ကန်းဟောင်း၏** အဖြစ်၊ [၂]ဥပစာ၌ တည်၍ **ဘိက္ခုနီမအား စေခိုင်းခြင်း၊** [၃]ဘိက္ခုနီမ၏ ဖွပ်ခြင်း **စသည်တို့** ကို ပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ပဥ္စမ။ ၅။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလှယ်သည်ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏၊ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ [၂]ဖလှယ်ခြင်း မရှိခြင်း၊ [၃]အမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမ လက်မှ ခံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတကံ၊ အမျိုးမတော်သော၊ ဂဟပတိံ ဝါ၊ ဒါယကာသို့ရင်း၊ ဂဟပတာနိံ ဝါ၊ ဒါယိကာမသို့ရင်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ သမယာ၊ အခါကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဝိညာပေယျ၊ တောင်းငြားအံ့ ။ပ။တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို တောင်းရာ၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား၊ သမယော၊ အခါတည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ အစ္ဆိန္နစီဝရောဝါ၊ ခိုးသူ လုယက်သော သင်္ကန်းရှိသည်ရင်း၊ နဋ္ဌစီဝရောဝါ၊ ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသည်ရင်း၊ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းကို တောင်းရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဝိပ္ပနာလောက် သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ [၂]အခါမရှိခြင်း၊ [၃]အမျိုးမတော်သောသူကို တောင်းခြင်း၊ [၄]တောင်းသဖြင့်ရခြင်း အင်္ဂါ ၄ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ တံ၊ ထိုခိုးသူ လုယက်သော သင်္ကန်း ရှိသော ရဟန်းကို၊ အညာတကော၊ အမျိုးမတော်သော၊ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဒါယကာသည်ရင်း၊ ဂဟပတာနီဝါ၊ ဒါယိကာမသည်ရင်း၊ ဗဟူဟိ၊ များစွာ ကုန်သော၊ စီဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းတို့ဖြင့်၊ အဘိဟဋ္ဌုံ-ဂဏှိတုံ၊ ခံယူစိမ့်သောငှာ၊ ဝါ။အဘိဟဋ္ဌုံ-

အဘိဟာရိတွာ၊ ရှေးရှုဆောင်၍၊ ပဝါရေယျ၊ ဖိတ်ကြားအံ့။ တေနာဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ တတော၊ ထိုရှေးရှုဆောင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ၊ သင်းပိုင်နှင့်တကွ ကိုယ်ဝတ် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ စီဝရံ၊ ကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ၊ သာယာအပ်၏။ တတော၊ ထိုသင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေသာဒိယေယျ၊ အကယ်၍သာယာငြားအံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ "အဘိဟဋ္ဌုံ" ပုဒ်ကို ဂဏ္ဌိ, ဝိသောဓနီ, လေခက ဆရာတို့ အထူးထူး ဆုံးဖြတ်ကြသော်လည်း ရူပသိဒ္ဓိ၌ "အဘိဟဋ္ဌုံ" ဟု စီရင်၍ ရှိလေပြီ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သင်းပိုင်, ကိုယ်ဝတ်ထက်လွန်ခြင်း၊ [၂]အစ္ဆိန္နစသော အကြောင်းကြောင့် လှူခြင်း၊ [၃]အမျိုးမတော်ရာ၌ တောင်းခြင်း၊ [၄]တောင်းသဖြင့် ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ဘိက္ခုံ ပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍၊ အညာတကဿ၊ သော၊ ဂဟပတိဿ ဝါ၊ ဒါယကာသည်၎င်း၊ ဂဟပတာနိယာဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ သင်္ကန်းဖိုးကို၊ ဝါ၊ သည်၊ ဥပက္ခဋံ-သဇ္ဇိတံ၊ စီရင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးဖြင့်၊ စီဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿာမိ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍၊ ဥပက္ခဋံ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးကို စီရင်သော ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ မဖိတ်ပဲ၊ စီဝရေ၊ ၌၊ ဝိကပ္ပံ-အဓိကဝိဓာနံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်

၍ ရောက်ငြားအံ့။ "အာယသ္မာ၊ ဒါယကာ၊ သာမုအာယာစာမိ၊ ငါတောင်းပန်၏။ ဝတ၊ ကြံအောက်မေ့လော့၊ တုံ၊ သည်၊ မံ၊ ကို၊ဣမိနာစီဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးဖြင့်၊ ဝေရူပံဝါဝေရူပံဝါ၊ဤသို့အလျားရှည်ခြင်းသဘော, ဤသို့အနံပြန့်ခြင်း စသော သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ စီဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍၊ အစ္ဆာဒေဟိ၊ လှူလော့"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ကလျာဏကမျတံ၊ ကောင်းသည်၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-ဂဟေတွာ၊ စိတ်ဖြင့် ယူ၍၊ ဝိကပ္ပံ-အဓိကဝိဓာနံ၊ သို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သင်္ကန်းများခြင်းကို အလိုရှိ သည်၏ အဖြစ်၊ [၂]အမျိုး မစပ်သော သူကို တောင်း ခြင်း၊ [၃]တောင်း၍ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၉။ ဘိက္ခုံ ပနေဝ၊ ကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော၊ အညာတကာနံ၊ ကုန်သော၊ ဂဟပတီနံဝါ၊ ကိုသည်၎င်း၊ ဂဟပတာနီနံဝါ၊ တို့သည်၎င်း၊ ပစ္စေက စီဝရစေတာပန္နာနိ၊သင်္ကန်းဖိုးတို့ကို၊ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊စီရင်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မယံ၊ တို့သည်၊ ဣမေဟိ ပစ္စေက စီဝရစေတာပန္နေဟိ၊ ဤအသီးသီးသောသင်္ကန်းဖိုးတို့ဖြင့်၊ ပစ္စေက စီဝရာနိ၊ အသီးသီးသောသင်္ကန်းတို့ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ၍၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ စီဝရေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿာမ၊ ကုန်အံ့၊ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၍၊ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးကို စီရင်သော ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ ပဲ၊ စီဝရေ၊ ၌၊ ဝိကပ္ပံ၊ သို့၊ စေ

အာပဇ္ဇေယျ၊အံ့။ "အယသ္မန္တော၊ဒါယကာတို့၊ သာဓု-အာယာစာမိ၊၏၊ ဝတ၊ ကြံအောက်မေ့ကုန်လော့။ တုမှေ၊ တို့သည်၊ မံ၊ ကို၊ ဣမေဟိ ပစ္စေက စီဝရ စေတာ ပန္နေဟိ၊ ဤအသီးသီးသော သင်္ကန်းဖိုးတို့ဖြင့်၊ ဧဝရူပံဝါ ဧဝရူပံဝါ၊ သော၊ စီဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ၍၊ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သင်္ကန်းဖိုး ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ဥဘောဝ၊ နှစ်ယောက်တို့သည်သာလျှင်၊ ဧကေန၊ တပေါင်းတည်း၊ ဟုတွာ၊ ကုန်၍၊ အစ္ဆာဒေထ၊ လျှူကုန်လော့"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ကလျာဏကမျတံ၊ ကို၊ ဥပါဒါယ၊ ၍၊ ဝိကပ္ပံ၊ သို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊အံ့၊ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ ဘိက္ခုံ ပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဒိဿ၊၍၊ ရာဇဝါ၊ မင်းသည်ငှင်း၊ ရာဇဘောဂ္ဂေါဝါ၊ မင်းမှုရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသော အမှတ်သည်ငှင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ပုဏ္ဏားသည်ငှင်း၊ ဂဟပတိကောဝါ၊ သူကြွယ်သည်ငှင်း၊ ဒူတေန၊ တမန်ဖြင့်၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ကို၊ ပဟိဏေယျ၊ စေရာ၏၊ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန၊ ဖြင့်၊ စီဝရံ၊ ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ၍၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဖုံးလွှမ်းချေလော့၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဟိဏေယျ၊ ၏။ သောဒူတော၊ ထိုတမန်သည်၊ တံဘိက္ခုံ၊ သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ "ဘန္တေ၊ ရား၊ အာယသ္မန္တံ၊အသျှင်ဘုရားကို၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ ဣဒံခေါ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးကို၊ အာဘတံ၊ဆောင်အပ်၏၊ အာယသ္မာ၊ သည်၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံတော်မူလော့"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။

တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ သောဒူတော၊ ကို၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ "အာဝုသော၊ ဒါယကာ၊ မယံ၊

တို့သည်၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ နခေါပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ မခံကုန်။ မယံ၊ တို့သည်၊ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ကပ္ပိယံ၊ အပ်သော၊ စီဝရဉ္စခေါ၊ ကိုသာလျှင်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံကုန်၏”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ သောဒူတော၊ သည်၊ တံဘိက္ခုံ၊ ကို၊ “အာယသ္မတော၊ အသျှင်ဘုရားအား၊ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော၊ ဝေယျာဝစ္စ ကရော၊ အမှုကြီး ငယ်ကို ပြုသောသူသည်၊ အတ္ထိပန၊ ရှိပါ၏လော”၊ ဣတိ၊သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊တို့၊ စီဝရတ္ထိကေန၊သင်္ကန်းကိုအလိုရှိသော၊ဘိက္ခုနာ၊သည်၊ အာရာမိကော ဝါ၊ အရံစောင့်ကိုရင်း၊ ဥပါသကော ဝါ၊သီတင်းသည်ကိုရင်း၊ အာဝုသော၊ ဒါယကာ၊ ဧသောခေါ၊ ဤသူသည်လျှင်၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊အမှုကြီး ငယ်ကိုပြုသောသူတည်း၊ ဣတိ၊သို့၊ ဝေယျဝစ္စကရော၊ ကို၊နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော၊ညွှန်းအပ်၏။သောဒူတော၊သည်၊တံဝေယျာဝစ္စကရံ၊ ထိုအမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူကို၊ သညာပေတွာ၊ သိစေ၍၊ တံဘိက္ခုံ၊ သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။

“ဘန္တေ၊ ရှး၊ အာယသ္မာ၊ အသျှင်ဘုရားသည်၊ ယံခေါ ဝေယျာဝစ္စကရံ၊ အကြင်အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူကို၊နိဒ္ဒိသိ၊ ညွှန်းတော်မူ၏၊ သောဝေယျာဝစ္စကရော၊ကို၊ မယာ၊ကျွန်ုပ် သည်၊ သညတ္တော၊ သိစေအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ၊သည်၊ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဥပသင်္ကမတု၊ ကပ်တော်မူလော့။ တံ၊ အသျှင်ဘုရားကို၊ စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿတိ၊ ဖုံးလွှမ်းလတ္တံ့”၊ ဣတိ၊ သို့၊ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ စီဝရတ္ထိကေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊

သို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ "အာဝုသော၊ဒါယကာ၊ မေငါ့အား၊ စီဝရေန၊ ဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလိုရှိ၏"။ ဣတိ၊ သို့၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်၊ စောဒေတဗ္ဗော၊ တောင်းအပ်၏။ သာရေ တဗ္ဗော၊ အောက်မေ့စေအပ်၏။ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ၊ကြိမ်၊ စောဒယမာ နော၊ တောင်းအပ်သည်ရှိသော်၊ သာရယမာနော၊ အောက်မေ့ စေအပ်သည်ရှိသော်၊တံစီဝရံ၊ကို၊ စေအဘိနိပ္ဖာဒေယျ၊ အကယ် ၍၊ ပြီးစေငြားအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ ဤသို့ပြီးစေခြင်းသည်၊ ကုသလံ·သုန္ဒရံ၊ ၏။ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။

နောစေအဘိနိပ္ဖာဒေယျ၊ အံ့။ စတုက္ခတ္တုံ၊ လေးကြိမ်၊ ပဉ္စက္ခတ္တုံ၊ ငါးကြိမ်၊ ဆက္ခတ္တုပရမံ၊ ခြောက်ကြိမ် အတိုင်း အရှည်၊ တုဏှီဘူတေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍၊ ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်ရာ၏။ စတုက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်၊ ပဉ္စက္ခတ္တုံ၊ကြိမ်၊ဆက္ခတ္တု မရမံ၊ ရှည်၊ တုဏှီဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ တိဋ္ဌမာနော၊ ရပ်သည်ရှိသော်၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ စေအဘိနိပ္ဖာဒေ ယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ၊ သည်၊ ကုသလံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသုံးကြိမ်တောင်းခြင်း ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဝါယမမာနော၊ လုံ့လပြုသည်ဖြစ်၍၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ စေအဘိနိပ္ဖာဒေယျ၊ အံ့။ တဿာဘိက္ခုနော၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊၏။

နောစေ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ၊ အံ့။ ယတော၊ အကြင်မင်း, မင်း၏ အမတ်စသည်မှ၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ စီဝရစေတာ ပန္နံ၊ ကို၊ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမင်းစသောသူ၏ အထံသို့၊ သာမံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏၊ သွားသင့်၏၊ သွားထိုက်၏၊ သွားကောင်း၏၊ သွားရမည်၊ သွားလေ၊ ဒူတောဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏၊

စေသင့်၏၊ စေထိုက်၏၊ စေကောင်း၏၊ စေရမည်၊ စေလေ။ "အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာတို့၊ တုမှေ၊ တို့သည်၊ ယံဘိက္ခုံ၊ အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ စီဝရစေတာပန္နံ၊ ကို၊ ပဟိဏိတ္ထ၊ စေကုန်၏။ တံစီဝရစေတာပန္နံ၊ ထိုသင်္ကန်းဖိုးသည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ကိဉ္စိအတ္ထံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို၊ နအနု ဘောတိ-နသာဒေတိ၊ မပြီးစေ။ အာယသ္မန္တော၊ ဒါယကာ တို့သည်၊ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို၊ ယုဉ္ဇန္တု၊ တောင်းကြလော့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်၊ သကံ၊ မိမိဥစ္စာကို၊ မာဝိနဿ၊ မပျက်စေကုန် လင့်"။ ဧတံ၊ သို့၊ သာမံဝါ၊ လည်း၊ ဂန္တွာ၊ သွားလေ။ ဒူတေနဝါ၊ ကိုမူလည်း၊ ပါဟေတဗ္ဗော၊စေလေ၊ အယံ၊ ဤသို့ ကိုယ်တိုင်သွားခြင်း, တမန်စေခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ထိုသင်္ကန်းကို မပြီးစေရာ၌၊ သာမိစိ၊ ကျင့်ရာသော ဝတ်တည်း၊ ဝါ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်တည်း။

ဆောင်ပုဒ်

ရဟန်းညွှန်ပြ၊ လေးယောက်မှ၊ ဒူတညွှန်းလေးဖြာ။
အနိဒ္ဒိဋ္ဌ၊ ဒုတိယ၊ ပေါင်းက တကျိပ်သာ။
တဦးမျက်မှောက်၊ ကွယ်သုံးယောက်၊ ညွှန်းမြောက် ရဟန်းမှာ။
ရှေ့အပ်ပြန်ကြား၊ စေ၍ကြား၊ မှာထားသွားသည်သာ။
တမန်ညွှန်းလည်း၊ လေးပါးတည်း၊ ဤနည်းယူလေပါ။
ရှေ့အပ်မကြား၊ ကွယ်အပ်သွား၊ နှစ်ပါးမညွှန်းရာ။
ရာဇမေဏ္ဍာ၊ အညာတ၊ ကျင့်ရစဉ်တိုင်းသာ။

အမိပ္ပါယ်။ "ကပ္ပိယ ကာရက သည် နိဒ္ဒိဋ္ဌ, အနိဒ္ဒိဋ္ဌ ဟူ၍ နှစ်ပါး၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌ ကား ရဟန်းညွှန်း, တမန်ညွှန်း နှစ်ပါး၊ ရဟန်း ညွှန်းရာ၌ ရှေ့တွင် ညွှန်းတယောက်, မျက်ကွယ်ညွှန်း သုံး

ယောက်ဟူ၍ လေးယောက်တွင် ရှေ့၌သက်နိုးဖိုးကို အပ်ပြီးလျှင် ရဟန်းအားကြား၍ သွားသောသူတယောက်, ရွာတွင်း၌ ညွှန်းသည်ကို အပ်နှံခဲ့၍ မိမိပြန်၍ကြားခြင်း, သူတပါးကို စေ၍ ကြားစေခြင်း, သွားရင်းကပင် ထိုသူ့လက်၌ အပ်နှံခဲ့ဟု မှာထား၍ သွားခြင်းအားဖြင့် သုံးယောက်, ပေါင်းလေးယောက်၊ တမန်ညွှန်းရာ၌လည်း ဤနည်းယူ၊ တစုံတယောက်သောသူ ကပ္ပိယကာရကပြုသည်ကို ရှေ့တွင်အပ်၍ မပန်ကြားပဲ သွားခြင်း, ကွယ်ရာ၌အပ်ပြီးလျှင် မပန်ကြားပဲသွားခြင်းဟူ၍ အနိဒ္ဒိဋ္ဌ နှစ်ယောက်၊ ပေါင်းတကျိပ်တွင် ရဟန်းညွှန်း လေးယောက်၌ မေဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း၊ အနိဒ္ဒိဋ္ဌ နှစ်ယောက်၌ အညာတက, အပ္ပဝါရိတကဲ့သို့ ကျင့်အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ကပ္ပိယကာရကကို ရဟန်းညွှန်းခြင်း၊ ၂ တမန်သည်အပ်နှံခြင်း၊ ၃ သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း, ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းတက် အလွန်လုံ့လပြုခြင်း၊ ၄ ထိုလုံ့လဖြင့်ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၂။ *ကောသိယဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ကောသိယမိဿကံ၊ ပိုးချည်နှင့် ရောသော၊ သန္ထတံ၊ အခင်းကို၊ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော အခင်းရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ပိုးချည်၏အဖြစ်၊ ၂ မိမိ အကျိုးပြုခြင်း,ပြုစေခြင်း၊ ၃ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၁၂။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊ အမည်းသက်သက် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဠကလောမာနံ၊ သိုးမွေးတို့၏၊ သန္ထတံ၊ ကို၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ ပ။

---

* "ဧဠကလောမဝဂ်" ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သုဒ္ဓကာဠကအဖြစ်၊ [၂]ပြုခြင်း, ပြုစေခြင်း၊ [၃]ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၁၃။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ သန္ထတံ၊ ကို။ ကာရယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊ ကုန်သော၊ ဧဠကလောမာနံ၊ တို့၏၊ ဒွေဘာဂါ၊ နှစ်ဖို့တို့ကို။ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ဩဒါတာနံ၊ ဖြူကုန်သောသိုးမွေးတို့၏၊ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောအဖို့ကို၊ ဂေါစရိယာနံ၊ ကြောင်ကုန်သော သိုးမွေးတို့၏၊ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောအဖို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊ ကုန်သော၊ ဧဠကလောမာနံ၊ တို့၏၊ ဒွေဘာဂေ၊ နှစ်ဖို့တို့ကို၊ ဩဒါတာနံ၊တို့၏၊ တတိယံ၊ ကို၊ ဂေါစရိယာနံ၊တို့၏၊ စတုတ္ထံ၊ ကို၊ အနာဒါ၊ မယူမူ၍၊ နဝံ၊ သော၊ သန္ထတံ၊ ကို၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]နဝသန္ထတ၏အဖြစ်၊ [၂]ပြုခြင်းပြုစေခြင်း၊[၃]ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ။ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ နဝံ၊ သော၊ သန္ထတံ၊ ကို၊ ကာရာပေတ္ဗာပန၊ ပြုစေပြီး၍ကား၊ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဆန္နံဝဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်တို့၏၊ ဩရေန၊ အတွင်း၌၊ တံသန္ထတံ၊ ထိုပြုအပ်ပြီးသောအခင်းကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊ စွန့်၍ငင်း၊ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊ မစွန့်မူ၍ငင်း၊ အညံ၊ တပါးသော၊ နဝံ၊ သော၊ သန္ထတံ၊ ကို၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ သမ္မုတိ ရသောရဟန်းကို၊ အညတြ-၌ပေတွာ၊ ၍။ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၃ ပါး ရှေးနည်း။

ပဌမ။ ၁၅။နိသီဒနသန္ထတံ၊ နိသီဒိုင်အခင်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပုရာဏသန္ထတဿ၊ အခင်းဟောင်း၏၊ သာမန္တာ-ကေပဿတော၊ နံပါးတဖက်မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိ၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းထွာပမာဏမျှလောက်သောအရပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ၊ အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ၊ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုရာဏသန္ထတဿ၊ ၏၊ သာမန္တာ-ကေပဿတော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိံ၊ ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍၊ အနာဒါ၊ မယူမူ၍၊ နဝံ၊ သော၊ နိသီဒန သန္ထတံ၊ ကို၊ ကောရာပေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၃ ပါး ရှေးနည်း။

ဆဌ။ ၁၆။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ၊အဓွန့်ရှည်သောခရီးသို့သွားသော၊ ဘိက္ခုနောပနေဝ၊ ရဟန်းအားသာလျှင်၊ ဧဠကလောမာနိ၊ သိုးမွေးတို့သည်၊ စေဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အာကင်္ခမာနေန၊ အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ခံအပ်ကုန်၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ဟာရကေ၊ ဆောင်သောသူသည်၊ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်၊ တိယောဇနပရမံ၊ သုံးယူဇနာ အပိုင်းအခြားရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဟာရကေ၊ သည်၊ အသန္တေပိ၊ သော်လည်း၊ တတော၊ ထိုသုံးယူဇနာအရပ်ထက်၊ ဥတ္တာရိ၊ အလွန်၊ ဟရေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သိုးမွေးတို့ဖြင့် မပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏အဖြစ်၊ [၂]ရှေးဦးစွာရခြင်း၊ [၃]မိမိယူ၍ဖြင့်, သူတပါးမသိစဉ် ယာဉ်၌ထည့်၍ဖြင့် သုံးယူဇနာကို လွန်စေခြင်း၊ [၄] အသွား အပြန်ဆောင်ခြင်း၏မရှိခြင်း၊ [၅] ရောက်ရာ ကျောင်း၌ မနေလိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၁၇။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ ဧဠကလောမာနိ၊ တို့ကို၊ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်းဖွပ်စေခြားအံ့။ ရဇာပေယျဝါ၊ ဆိုးမှုလည်းဆိုးစေခြားအံ့။ ဝိဇဋာပေယျဝါ၊ ရှုပ်ထွေးသည်ကိုဖြေမှုလည်း ဖြေစေခြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။စီဝရဓောဝါပန သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေကို၊ ဥဂ္ဂဏှေယျဝါ၊ မိမိမှုလည်းခံခြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမှုလည်း ခံစေခြားအံ့။ ဥပနိက္ခိတ္တံဝါ၊ အနီးသို့ဆောင်၍ လှူအပ်သည်ကိုမှုလည်း၊ သာဒိယေယျ၊ သာယာခြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] ရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ [၂] မိမိကို ညွှန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ [၃] ခံခြင်း ခံစေခြင်း သာယာခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၁၉။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ နာနပ္ပကာရကံ၊ ခတ်လုပ်ပြီး, မခတ်လုပ်သေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော၊ ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေကိုဖလှယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ခြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့်ဖလှယ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏ ရင်း, မိမိဥစ္စာ၏ရင်းရွှေငွေ၏အဖြစ်၊ [၂] ဖလှယ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒသမ။ ၂၀။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ နာနပ္ပကာရကံ၊ သက်နှင်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာအားဖြင့် များစွာသော၊ ကယဝိက္ကယံ၊ ဝယ်ခြင်း, ရောင်းခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အကြင်ဝတ္ထုကို မိမိဥစ္စာဖြင့် ဖလှယ်၏, ထိုဝတ္ထု၏ ကပ္ပိယဝတ္ထု၏ အဖြစ်၊ [၂]သိတင်းသုံးဖေါ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၊ [၃]ကယဝိက္ကယသို့ ရောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၃။ ပတ္တဝဂ်

ပဌမ။ ၂၁။ ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက် အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေက ပတ္တော၊ အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာပြုသော သပိတ်မှလွန်သောသပိတ်ကို၊ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆယ်ရက်ကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်သော သပိတ်ဟူသော ဝတ္ထုရှိသော။ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။"အဟံ ခေါ ပန ဥဒါယိ အပ္ပေကဒါ ဣမိနာ ပတ္တေန သမတိတ္တိကမ္ပိ ဘုဉ္ဇာမိ"ဟု မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသ၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား သပိတ်တော်ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူမြဲ ဆွမ်းတော်ဆံ့ရုံသာတည်း၊ သမတိတ္တိကမ္ပိဘုဉ္ဇာမိကို ပကတိ ကာလကို, ဘိယျောပိ ဘုဉ္ဇာမိကို ဒေသစာရီကြွတော်မူခါနီးကိုရည်၍ မိန့်တော်မူသည်၊ ရဟန်း တို့လည်း မျှလောက်ရုံသော ဆွမ်းဆံ့ရုံသပိတ်ကို ဆောင်ကုန် ရာသည်၊ ဤအကြောင်းကို ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇဝတ္ထုဖြင့် သိအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ခွက်ကွမ်းစား, ပြည်ကွမ်းစားကို ယူကြသည်တွင် ခွက်ကွမ်းစားသာ သင့်လျော်သကဲ့သို့ ရှိ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဇာတ်ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသောသပိတ်၏ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်၊ [၂]နေ့အရေအတွက် လောက်သော အဖြစ်၊ [၃]ဖုတ်ခြင်း ပလိဗောဓပြတ်ခြင်း၊ [၄]အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ မပြုခြင်း၊ [၅]ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂၂။ ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန၊ ယုတ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ဝါ၊ ငါးဖွဲ့မပြည့်သော၊ ပတ္တေန၊ သပိတ်ဖြင့်၊ လက္ခိတော၊

မှတ်အပ်သော၊ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝါ၊ ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန-ဦနပဉ္စဗန္ဓနပတ္တောဟုတွာ၊ ယုတ်သော ငါးဖွဲ့ရှိသော သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အညံ၊ တပါးသော၊ နဝံ၊ သော၊ပတ္တံ၊ကို၊ စေတာပေယျ၊ တောင်းငြားအံ့။ ပ၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ သော ပတ္တော၊ ထိုတောင်းသော သပိတ်ကို၊ ဘိက္ခုပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌၊ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ စွန့်အပ်၏။ တဿာဘိက္ခု ပရိသာယ၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်၌၊ ယောစပတ္တော၊ အကြင်သပိတ် သည်လျှင်၊ ပတ္တပရိယန္တော၊ အယုတ်ဆုံးသပိတ်တည်း၊သောပတ္တ ပရိယန္တော၊ ထိုအယုတ်ဆုံး သပိတ်ကို၊ တဿဘိက္ခုနော၊ ထိုသပိတ်ကို တောင်းသော ရဟန်းအား၊ ပဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ တေ-တယာ၊ သင်သည်၊ အယံ ပတ္တော၊ ဤသပိတ်ကို၊ ယာဝ ဘေဒနာယ၊ကွဲသည်တိုင်အောင်၊ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ဆောင်ရမည့်ဆောင်လေ။ ဣတိဝတွာ၊ ဤသို့ ဆို၍၊ ပဒါတဗ္ဗော၊၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆို၍ အယုတ်ဆုံးသပိတ်ကို ပေးခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်ကို တောင်းသော ရဟန်း သပိတ်ကို စွန့်ရာ၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၏ ငါးဖွဲ့မပြည့် ခြင်း၊[၂] မိမိကို ညွှန်းခြင်း၊ [၃] အမျိုးမစပ်မဖိတ်ရာ၌ တောင်းခြင်း၊ [၄]တောင်းသဖြင့်ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄-ပါး။

တတိယ။ ၂၃။ ယာနိခေါပနတာနိဘေသဇ္ဇာနိ၊ အကြင်ဆေး တို့ကို၊ ဂိလာနာနံ၊ နာကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ပဋိသာယနီယာနိ၊ လျက်အပ်ကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာနိဘေသဇ္ဇာနိ၊ ဤဆေးတို့သည်၊ သေယျထာ-ကတမာနိ၊အဘယ်သည်တို့နည်း၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်၊နဝနီတံ၊ ဆီဦး၊တေလံ၊ဆီ၊

စေပရိယေသေယျ၊ အံ့။ ဂိမှာနံ၊ တို့၏၊ အစုမာသော၊ သည်၊ သေသော၊ ၏၊ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍၊ သြရေနု၊ တန်ဆောင်းမုန်းလပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့တိုင်အောင်သော ခုနစ်လခွဲအတွင်း၌၊ ကတွာ၊ချုပ်ဆိုး၍၊စေနိဝါသေယျ၊ အကယ်၍ဝတ်အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ သြရေနစေ၏နောက်၌“ဘိက္ခု”ရှိသည်၊ မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ မိုးရေခံ သင်္ကန်း၏ မိမိကို ညွှန်းအပ်သည့်၏ အဖြစ်၊ ၂ အခါမဟုတ်သည်၌ ရှာခြင်း၊ ၃ ရှာသဖြင့် ရခြင်း (ဤကား ပရိယေသန အာပတ်၌ အင်္ဂါ ၃-ပါး။)

၁မိမိသင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ ၂ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ၃မိုးရေခံသင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာ၏အဖြစ်၊ ၄ အခါမဟုတ်သည်၌ ဝတ်ခြင်း၊ (ဤကား နိဝါသနအာပတ်၌ အင်္ဂါ ၄-ပါး။)

ပဥ္စမ။ ၂၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊အား၊သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍၊ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည် ဖြစ်၍၊ အစ္ဆိန္ဒေယျဝါ၊မိမိမူလည်း လုယက်ငြားအံ့။ အစ္ဆိန္ဒာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း လုယက်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ ၂ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း၊ ၃ မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ၄ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ ၅အမျက်၏ အစွမ်းဖြင့် လုခြင်း လုစေခြင်း၊အင်္ဂါ ၅-ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၂၆။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊သာမံ၊တိုင်၊သုတ္တံ၊ချည်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊တောင်း၍၊ တန္တဝါယေဟိ၊ရက်ကန်းသည်တို့ကို၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[1]သင်္ကန်း အကျိုးငှာ တောင်းအပ်သော ချည်၊ [2]မိမိကို ညွှန်းသည်အဖြစ်၊ [3]မအပ်သော ရက်ကန်းသည်ကို မအပ်သော တောင်းခြင်းဖြင့် ရက်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃-ပါး။

သတ္တမ။ ၂၇။ ဘိက္ခုပနေဝ၊ ကိုသာလျှင်၊ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ အညာတကော၊ သော၊ ဂဟပတိဝါ၊ဒါယကာသည်၎င်း၊ ဂဟပတာနီဝါ၊ ဒါယိကာမသည်၎င်း၊ တန္တဝါယေဟိ၊ တို့ကို၊စီဝရံ၊ကို၊ ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေငြားအံ့။ တတြ၊ ထိုရက်ကန်းသည်တို့ ရှာ၌၊ သောဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌၊ အပ္ပဝါရိတော၊ မဖိတ်ပဲ၊ တန္တဝါယေ၊ ရက်ကန်းသည်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍၊စီဝရေ၌၊ ဝိကပ္ပံ၊အလှန်စီရင်ခြင်းသို့၊စေအာပဇ္ဇေယျ၊အံ့။ "အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဣဒံစီဝရံ၊ ကို၊ မံ၊ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ၍၊ ဝိယျတိ၊ရက်အပ်၏။ အာယတဉ္စ၊ အလျားရှည်သည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဝိတ္ထတဉ္စ၊ အနံပြန့်သည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ လော့။ အပ္ပိတဉ္စ၊ တခဲနက်ထူသည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ လော့။ သုဝီတဉ္စ၊ ကောင်းစွာ ရက်အပ်သည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ လော့။ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ လော့။သုဝိလေခိတဉ္စ၊ကောင်းစွာနယ်ဖြင့် ကန်သည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊ လော့။ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ၊ ကောင်းစွာဘီးဖြင့် ဖီးသည်ကိုလည်း၊ ကရောထ၊လော့။ မယမ္ပိ၊ငါတို့သည်လည်း၊ အာယသ္မန္တာနံ၊ ဒါယကာ တို့အား၊ ကိဉ္စိ မတ္တံ၊ စိုးစဉ်းမျှသောပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ အပ္ပေဝနာမအနုပဒဇ္ဇေယျာမ၊ ပေးကမ်းရကုန် ငြားအံ့လည်း မသိ"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝိကပ္ပံ၊သို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်၊ သောဘိက္ခု၊သည်၊ ဝတွာ၊ဆို၍၊ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊

ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းမျှလည်း ဖြစ်သော၊ ကိဉ္စိမတ္တံ၊ စိုးစဉ်းမျှသော ပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ အနုပဒဇ္ဇေယျ၊ ပေးငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ အမျိုးမစပ် မဖိတ်သောသူတို့၏ ရက်ကန်းသည်တို့သို့ကပ်၍ အလွန်စီရင်ခြင်း၊ ၂ သက်န်း၏မိမိကို ညွှန်းသည်၏အဖြစ်၊ ၃ ထိုရက်ကန်း၏ စကားကြောင့် ချည်ကိုပွားစေခြင်း၊ ၄ သက်န်းကိုရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၂၈။ ဒသာဟာနာဂတံ၊ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်သေးသော၊ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်တိုင်အောင်သောနေ့၌၊ ဝါ၊ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ သို့၊ ဒသာဟာနာဂတံ၊ ဆယ် ရက် ဖြင့် မရောက်သေးသော သီတင်းကျွတ်လဆန်း ငါးရက်မှစ၍ ဖြစ်သော နေ့၌၊ ဘိက္ခုနောပနေဝ၊ ရဟန်း အား သာလျှင်၊ အစ္စေကစီဝရံ၊ အဆောတလျှင် ရှောင်တခင် လှူအပ်သော သက်န်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ အစ္စေကံ၊ အဆောတလျှင် ရှောင်တခင်လှူအပ်သော သက်န်းဟူ၍၊ မညမာနေန၊သိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၍၊ ယာဝစီဝရကာလသမယံ၊ သက်န်းကာလ ကုန်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်သော အခါပတ်လုံး၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ တတော၊ ထိုသက်န်းကာလထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ထားငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါ ၅ ပါးတွင် ကာလလွန်ခြင်း အင်္ဂါမျှတူး၏။

နဝမ။ ၂၉။ ဥပဝဿံ ခေါပန၊ ပုရိမဝါ ကပ်၍ နေပြီး၍သာလျှင်၊ သာသက်သမ္မတာနိ၊ ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊

အာရညကာနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိခေါပနတာနိ သေနာသနာနိ၊ အကြင်ကျောင်းတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တထာရူပေသု၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ သေနာသနေသု၊ ကျောင်းတို့၌၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့ တိုင်အောင်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဝိဟရန္တေ၊ နေလိုသော၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ အာကင်္ခမာနော၊ အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ တိဏ္ဏံ စီဝရာနံ၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့တွင်၊ အညတရံစီဝရံ၊ တထည်ထည်သော သင်္ကန်းကို၊ အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌၊ နိက္ခိပေယျ၊ထားရာ၏။ တဿဘိက္ခုနော၊အား၊တေနစီဝရေန၊ ရွာတွင်း၌ထားသောသင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပ္ပဝါသာယ၊ အရပ်တပါးသို့ သွားသဖြင့် ကင်း၍နေခြင်းငှာ၊ကောစိဒေဝပစ္စယော၊ တစုံတခု သောလျှင်ဖြစ်သော အကြောင်းသည်၊ သိယာစအတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။ ဆာရတ္တပရမံ၊ခြောက်ည့်အပိုင်းအခြားရှိသောကာလပတ်လုံး၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုအရပ်တပါးသို့ သွားသောရဟန်းသည်၊ တေနစီဝရေန၊ ထိုရွာတွင်း၌ထားသော သင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ၊ ကင်း၍ နေအပ်၏။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ ကို၊ အညတြ- ဌပေတွာ၊ ၍၊ တတော၊ ထိုခြောက်ည့်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဝိပ္ပဝသေယျ၊အကယ်၍ အရပ်တပါး၌ ကင်း၍နေငြားအံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]တိစီဝရိက် အမိဌာန်ဖြင့်အဓိဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်၊ [၂]သမ္မုတိ မရခြင်း၊ [၃]ကင်း၍နေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃-ပါး။

ဒသမ။ ၁၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပရိဏတံ၊ သံဃာသို့ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ညွတ်လေပြီးသော၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ လာဘံ၊ ရအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကို၊

ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သိလျက်၊ အတ္တနော၊ မိမိသို့၊ ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ သံဃာ၌ညွတ်ပြီးသည်၏အဖြစ်၊ ၂ ထိုလာဘ်ကို သိလျက်မိမိသို့ညွတ်စေခြင်း၊ ၃ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓပါစိတ်

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ ဒွေနဝုတိ၊ ကိုးဆယ့် နှစ်ပါး ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ သုဒ္ဓပါစိတ်အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေ ခေါပနဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ မုသာဝါဒဝဂ်

ပဌမ။ ၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏၊ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ လျက်၊ သိက္ခံ၊ ကို၊ အပ္ပစ္စက္ခာယ၊ ၍၊ ဒုဗ္ဗလျံ၊ ကို၊ အနာဝိကတွာ၊ ၍၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ချွတ်ယွင်းခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်၊ ၂ ချွတ်ယွင်းသော စိတ်ဖြင့် အကြင်အနက်ကို ဆိုလို၏, ထိုအနက်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားသိစေခြင်း၄ ၃ ကိုယ်,နှုတ်ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ ဩမသဝါဒေ၊ နှုတ်လှန်ထိုးခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ နား, နှလုံးကို ထိုးကျင့်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဆဲရေးခြင်း ၁၀ ပါး

ဇာတိနာမဂေါတ္တ ကမ္မံ၊
သိပ္ပံ အာဗာဓ လိင်္ဂကံ။
ကိလေသာ ပတ္တိ အက္ကောသော၊
ဒသိမေဩမသဝါဒကာ။

အနက်။ ။ဇာတိ၊ ယုတ်မြတ်သောအမျိုး၊ နာမ၊ယုတ်မြတ်သော အမည်၊ ဂေါတ္တ၊ ယုတ်မြတ်သောအနွယ်၊ ကမ္မံ၊ ယုတ်မြတ်သောအမှု။ သိပ္ပံ၊ ယုတ်မြတ်သောအတတ်၊ အာဗာဓ၊ယုတ်မြတ်သောအနာ၊ လိင်္ဂကံ၊ ယုတ်မြတ်သော သဏ္ဌာန် အသွင်၊ ကိလေသာ၊ ယုတ်သော ကိလေသာ၊ အာပတ္တိ၊ ယုတ်မြတ်သော အာပတ်၊ အက္ကောသော၊ယုတ်မြတ်သောဆဲရေးခြင်း၊ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်၊ ဩမသဝါဒကာ၊ ဩမသဝါဒမည်ကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁] အကြင်သူကို ဆဲရေး၏၊ ထိုသူ၏ ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ [၂] သူတပါးကို မရည်ညွှန်းပဲ ဇာတ်စသည်ဖြင့် ဆဲရေးခြင်း၊ [၃] ဆဲရေး၏ဟုသိခြင်း၊ [၄] အနက်ကို ရှေးရှုခြင်း ပါဠိကို ရှေးရှုခြင်း ဆုံးမခြင်းကို ရှေးရှုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုပေသုညေ၊ ရဟန်းတို့ကို ချောပစ်ကုန်း တိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁] ဇာတ်နာမ်စသော ဝတ္ထုဆယ်ပါးဖြင့် သူတပါး မညွှန်းပဲ ဆဲရေးသောရဟန်း၏စကားကို ကြား၍ ရဟန်းအထံ သို့ ဆောင်ခြင်း၊ [၂] မိမိကိုချစ်စေလိုခြင်း, သူတပါးကို ကွဲပြားစေ လိုခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၏ အဖြစ်၊ [၃] ထိုစကားကို ထိုရဟန်း၏ သိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုပသမ္ပန္နံ၊ လူ သာမ ဏေကို၊ ပဒသော၊ ပုဒ်ပြိုင်၊ ဝါ၊ ပဒ, အနုပဒ, အန္ဝက္ခရ,

အနုပဇ္ဇန္နတို့တွင် တခုခုသော အဖို့အစု အားဖြင့်၊ဓမ္မံ၊ပိဋကတ် သုံးပုံပါဠိ, အဋ္ဌကထာ တရားကို၊ ဝါစေယျ၊ တပြိုင်နက် ပို့ချ ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ပဒါဒိဂဏနာယ၊ ပုဒ်စသော အရေအတွက်ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

ဆောင်ပုဒ်

အချီအချ၊ တူပြိုင်မှ၊ ပဒမည်သည်သာ။
အသီးချီမျှ၊ တူပြိုင်ချ၊ ပဒအနုမှာ။
ရှုပံအနိစ္စံ၊ သင်ရွတ်အံ့၊ ဆုံးတံရှုမှာ၊ နုက္ခရာ။
ရှုပံအနိစ္စံ၊ သင်အံသောခါ၊ ပညာလျှင်တွေ၊
ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ တူစွာရွတ်မူ၊ အမှတ်ပြု၊ အနုဗျဉ္ဇနာ။
လေးပါးလုံးတွင်၊ ရွတ်တိုင်းပင်၊ ပြိုင်လျှင်သင့်သည်သာ။

အင်္ဂါ။ ။ [၁]လူသာမဏေ၏အဖြစ်၊ [၂] ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ တရားကို ပုဒ်ပြိုင်ပို့ချခြင်း၊ [၃] တပြိုင်နက်ဆုံးခြင်း၊ အင်္ဂါ၃ပါး။

ဥမ။ ၅။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန၊လူသာမဏေနှင့်၊ ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့်, သုံးညဉ့်ထက် အလွန်၊ သဟ သေယျံ၊ တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ တကွ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ ပြုအံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။ [၁]အလုံးစုံအမိုး အလုံးစုံအရံရှိခြင်း, များသော အမိုး များသော အရံရှိခြင်းကြောင့် ပါစိတ်ဝတ္ထု ဖြစ်လောက်သောကျောင်း၊ [၂]ထိုကျောင်း၌ လူသာမဏေနှင့်တကွ အိပ်ခြင်း၊ [၃]လေးရက်မြောက်၌နေဝင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ဝဌ။ ၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဟ သေယျံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] ပါစိတ်ဝတ္ထု လောက်သော ကျောင်း၊ [၂] ထို ကျောင်း၌ မာတုဂါမနှင့်တကွအိပ်ခြင်း၊ [၃]နေဝင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

သတ္တမ။ ၇။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝိညူနာ၊ သိကြားလိမ်မာ သော၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ လူဖြစ်သောယောကျ်ားကို၊ အညတြ- ဝိနာ၊ ကြဉ်၍၊ မာတုဂါမဿ၊ အား၊ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ၊ ငါးပုဒ်, ခြောက်ပုဒ်ထက်လွန်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ ပိဋက တ်သုံးပုံပါဠိ, အဋ္ဌကထာ တရားကို၊ ဒေသေယျ၊ မာဂဓ ဘာသာဖြင့် ဟောငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ [၁]ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ တရားကို ခြောက်ပုဒ်ထက် အလွန်ဟောခြင်း၊ [၂]သိကြားလိမ္မာသော မာတုဂါမ၊ [၃]ဣရိယာ ပုထ်မပြောင်းခြင်း၊ [၄]သိကြားလိမ္မာသော ယောကျ်ားမရှိခြင်း၊ [၅]ပြဿနာကို ဖြေခြင်း၏ မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ လူသာမ ဏေအား၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ကို၊ ဝါ၊ ကို၊ အာရောစေယျ၊ အံ့။ ဘူတသ္မိံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ရှိသော်၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ထင်ရှားရှိခြင်း၊ [၂]လူသာ မဏေအား ကြားခြင်း၊ [၃]ထိုခဏ၌ သိခြင်း၊ [၄]သူတပါးကိုမရည် ညွှန်းခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

နဝမ။ ၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ အပ လောကနကံဖြင့် သမုတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော၊ အာပတ္တိံ၊သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ကို၊ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ အား၊အာရောစေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ရဟန်း၏ ဝတ္ထုနှင့်တကွသော သံဃာဒိသိသ်၊ [၂]လူသာမဏေအားကြားခြင်း၊ [၃]သမ္မုတိမရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ပါး။

ဒသမ။ ၁၀။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ပထဝိံ၊ မြေစစ်ဖြစ်သော ဇာတပထဝီကို၊ ခဏေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း တူးငြားအံ့။ ခဏာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း တူးစေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹မြေစစ်၊ ²မြေစစ်ဟူသောအမှတ်ရှိခြင်း၊ ³တူးခြင်း, တူးစေခြင်းတို့တွင် တပါးပါး၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၂။ ဘူတဂါမဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ၊ ကြီးပွားဆဲ, ကြီးပွားပြီးသော မြက်သစ်ပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပါတိမောက္ခဂဏ္ဌိ ဆရာကား တဗျပစ္စည်းကို ဘောအနက်၌ စီရင်၏၊ သဒ္ဒနီတိ ဆရာမြတ်ကား ဘော,ကံ, ကတ္တား အနက်၌ စီရင်၏။

အင်္ဂါ။ ။¹ဘူတဂါမ်၊ ²ဘူတဂါမ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ³ဖျက်ခြင်း, ဖျက်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၁၂။ အညဝါဒကေ၊ မေးအပ်သည်မှ တပါးသော စကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အဖျင်းဖျင်း ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ဝိဟေသကေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို ညှင်းဆဲခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ¹ဓမ္မကံဖြင့် အညဝါဒကဝိဟေသကကံသို့ တင်ခြင်း၊ ²အာပတ်ဖြင့်ရင်း, ဝတ္ထုဖြင့်ရင်း စိစစ်ခြင်း၊ ³ဖုံးလွှမ်းလိုသဖြင့် အဖျင်းဖျင်းပြုခြင်း, ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၁၃။ ဥဇ္ဈာပနကေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏၊ ခိယျနကေ၊ ရှုတ်ချခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ဓမ္မကံဖြင့် သမုတ်အပ်သည့် အဖြစ်၊ ၂ ပဋ္ဌင်း၏ အဖြစ်၊ ၃ အဂတိသို့လိုက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ ၄ ထိုသူ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိခြင်း၊ ၅ အကြွင်သူ၏ အထံ၌ဆို၏, ထိုသူ၏ ပဋ္ဌင်းအဖြစ်၊ ၆ ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၆ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၁၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ မဉ္စံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းကိုရင်း၊ ပီဌံ ဝါ၊ အင်းပျဉ်ကိုရင်း၊ ဘိသိံ ဝါ၊ ဘုံလျှိုကိုရင်း၊ ကောစ္ဆံ ဝါ၊ ခတ်အခင်းကိုရင်း၊ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းအပြင် လွင်တီးခေါင် အရပ်၌၊ သန္ထရိတွာ ဝါ၊ မိမိခင်း၍ရင်း၊ သန္ထရာပေတွာ ဝါ၊ သူတပါးကို ခင်းစေ၍ရင်း၊ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းစသည်ကို၊ ပက္ကမန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသည်ရှိသော်၊ နေဝဥဒ္ဓရေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း မသိမ်းငြားအံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျ ဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း မသိမ်းစေငြားအံ့။ အနာပုစ္ဆံ ဝါ၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ညောင်စောင်း စသည်၏ သံဃိက၏ အဖြစ်၊ ၂ အဇ္ဈောကာသ၌ ခင်းခြင်း, ခင်းစေခြင်း၊ ၃ နှိပ်စက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ ၄ ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ၅ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲခြင်း၊ ၆ ခဲတကျကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၆ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၁၅။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ သံဃိကေ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ၊ ၌၊ သေယျံ၊ အိပ်ရာနေရာကို၊ သန္ထရိတွာ ဝါ၊ ၍ရင်း၊ သန္ထရာပေတွာ ဝါ၊ ၍ရင်း၊ တံ၊ ထိုအိပ်ရာနေရာကို၊ ပက္ကမန္တော၊ သော်၊ နေဝဥဒ္ဓရေယျ၊ အံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အံ့။ အနာပုစ္ဆံ ဝါ၊ ၍လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ဘုံလျှိုစသောအိပ်ရာ ဆယ်ပါး၊ ၂ ထိုအိပ်ရာ၏ သံဃာ့ဥစ္စာ၊ ၃ သံဃိကကျောင်း၌ ခင်းခြင်း, ခင်းစေခြင်း၊

၄နှိပ်စက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ ၅ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ၆ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိခြင်း၊ ၇ဥပစာရသိမ်ကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၇ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၁၆။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃိကေ၊ သော၊ ဝိဟာရေ၊ ၌၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သိတင်းကြီး၊သူနှာ၊ သံဃာပေးသောသူဟုသိလျက်၊ ပုဗ္ဗုပဂတံ၊ ရှေးဦးစွာ ကပ်လင့်သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အနုပခဇ္ဇ၊ တိုးဝှေ့၍၊ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊ သမ္ဗာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ပက္ကမိဿတိ၊ ဖဲလတ္တံ့။ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍၊ ဧတဒေဝ၊ ထိုကျဉ်းမြောင်း၍ ဖဲစေလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍၊ အနညံ၊ အကြောင်းတပါးမရှိပဲ၊ သေယျံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁သံဃိကကျောင်း၊ ၂မထစေအပ်သောသူဟုသိခြင်း၊ ၃ကျဉ်းမြောင်းစေလိုခြင်း၊ ၄အနီး၌ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၁၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ ကုပိတော၊ ၍၊ အနတ္တမနော၊ ၍၊ သံဃိကာ၊ သော၊ ဝိဟာရာ၊မှ၊ နိက္ကဍ္ဎေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဍ္ဎာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း နှင်ထုတ်စေငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁သံဃိကကျောင်း၊ ၂ပဋိဃ၏ ဘဏ္ဍနကာရကစသောအဖြစ်မှ ကင်းခြင်း၊ ၃အမျက်ဖြင့် ထုတ်ခြင်း, ထုတ်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃိကေ၊သော၊ ဝိဟာရေ၊ ၌၊ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ၊ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍

ဟင်းဟင်းအပြင်ရှိသော ကုဋ္ဌိ၌၊ ဝါ၊ ဝေဟာသကုဋိယာ၊ ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋ္ဌိ၏၊ ဥပရိ၊ အထက်ဘုံ ယက်မဆင့်သား၏ အထက်၌၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော၊ အာဟစ္စ ပါဒကံ၊အပေါင်၌ အခြေတပ်သော၊ မဉ္စံ ဝါ၊ကိုရင်း၊ ပီဌံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ၊ ဖိ၍မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။ အဘိ နိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဖိ၍မူလည်း အိပ်ငြားအံ့၊ ပါ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ "သဟသာ" ရှိသည်၊ မလိုဟူ၏။

ဝေဟာသကုဋီ။ ။"ဝေဟာသကုဋိ" ဟူသည်ကား ဘုံနှစ် ဆင့်ရှိသော ကျောင်း၌ ဒုတိယဘုံတွင် ယက်မလျှို၍ ဆင့်သား ခံပြီးလျှင် ပျဉ်ကြမ်းမခင်းမစီပဲ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တင်၍ သာ သုံးဆောင်သော ကုဋီတည်း၊ ဘုံသုံးဆင့်ရှိရာ၌လည်းနည်း တူပင်၊ ထိုဘုံဆင့်လည်းအမြင့်အားဖြင့် မဇ္ဈိမပုရိသ၏ဦးခေါင်း မထိအောင် မြင့်သည်ကို လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါ၌ "ဥပရိ ဝေဟာသ ကုဋိယာတိ ဥပရိအစ္ဆန္နတလာယ ဒွိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ တိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ၊ ပဒဘာဇနေ ပန ဗုဒ္ဓ အမိဗ္ဗေတံ ကုဋိံ ဒသောတုံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ အသီသဃဋ္ဋာတိ ဝုတ္တာ" ဟု မိန့်အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သံဃိကကျောင်း၊ [၂]ဦးခေါင်းမထိသော ဝေဟာ သကုဋီ။ [၃]အောက်၌သုံးဆောင်ကောင်းခြင်း၊ [၄]စရွေး၌ကလန့် မနှက်သော အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်း အင်း ပျဉ်၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

နဝမ။ ၁၉။ မဟလ္လကံ၊ သော၊ ဝိဟာရံ၊ ကို၊ ကာရယမာ နေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ယာဝဒွါရကောသာ၊ တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ အရပ်တိုင်အောင်၊ အဂ္ဂဠဋ္ဌ ပနာယ၊ တံခါးပေါင်နှင့်တကွ တံခါးအိမ်ကို မြဲမြံစွာ ထား

ခြင်းငှာ၊ အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယ၊ အ ထက် လေ သာ ပြူတင်းကို အပြေအပြစ် ပြုခြင်းငှာ၊ ပုနပ္ပုနံ၊ အထပ်ထပ်၊ လေပေတဗ္ဗော၊ လိမ်းကျံအပ်၏။ ဆဒနဿ၊ အမိုး၏၊ ဒွတ္တိပရိယာယံ၊ နှစ်စဉ်, သုံးစဉ်မိုးခြင်းကို၊ အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသောကောက်ပဲ မရှိရာ၌၊ ဌိတေန၊ ရပ်သဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ စီရင်အပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်စဉ်,သုံးစဉ်အမိုးထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ အပ္ပဟရိတေ၊ စိမ်းသောကောက်ပဲမရှိရာ၌၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ စေအဓိဋ္ဌဟေယျ၊ အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁ကြီးသောကျောင်း၊၂မိမိနေရာ၏အဖြစ်၊၃အလွန်စီရင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

သမ။ ၂၀။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သိလျက်၊ သပ္ပါဏကံ-သပ္ပါဏကေန၊ ပိုးရှိသော၊ ဥဒကံ ဥဒကေန၊ရေဖြင့်၊ တိဏံဝါ၊မြက်ကိုရင်း၊ မတ္တိကံဝါ၊မြေကိုရင်း၊ သိဉ္စေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း သွန်ငြားအံ့။ သိဉ္စာပေယျဝါ၊သူ့ကိုမူလည်းသွန်စေငြားအံ့။တဿ၊ပ၊ပါစိတ္တိယံ၏၊ဝါ၊သပ္ပါဏကံ၊သော၊ဥဒကံ၊ကို၊တိဏံဝါ၊မြက်၌ရင်း၊မတ္တိကံဝါ၊ မြေ၌ရင်း၊ပ၊ဝါ၊ ဥဒကံ၊ ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ဗဟိ၌၊ သိဉ္စေယျ၊အံ့။ တမှိစ ဥဒကေ၊ ထိုရေ၌လည်း၊ တိဏံဝါ၊ ကိုရင်း၊ မတ္တိကံဝါ၊ ကိုရင်း၊ အာဟရိတွာ၊၍၊ ပက္ခိပေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်သားဖွယ်

သပ္ပါဏကံ သပ္ပါဏကေန၊ တိဏံ သိဉ္စေယျ ဝါ ပန။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ တိဏမ္ပိ သိဉ္စယေယျ ဝါ။
သပ္ပါဏကံ ဂဟေတွာန၊ ဗဟိ သိဉ္စေယျ တမှိ စ။
တိဏာဒိံ ဝါဟရိတွာန၊ ပက္ခိပေယျာတိ ယောဇနာ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ရေ၏ ပိုးရှိသော အဖြစ်၊ [၂]သွန်သဖြင့် ပိုးသေလတ္တံ့ဟု သိခြင်း၊ [၃]ထိုပိုးရှိသောရေ၊ [၄]ထိုသို့သဘောရှိသောရေကို ဝဓကစေတနာနှင့် ကင်း၍ တစုံတခု ပြုဖွယ်ဖြင့် မြက်စသည်ကို သွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၃။ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

ပဥ္စမ။ ၂၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အသမ္မတော၊ သမ္မုတိမရပဲ၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို၊ ဩဝဒေယျ၊ ဂရုဓမ် ရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမငြားအံ့။ ပ။

သီလံ သုတဥ္စ သွာဂတံ၊ ဝါစေ၁ပိယော ပဋိဗလော။
နဍ္ဍာပန္နော ဝီသာ၁မိကော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကင်္ဂိမေ။

အနက်။ ။သီလံ၊သီလရှိခြင်း၊ သုတဥ္စ၊ အကြားအမြင်များခြင်း၊ သွာဂတံ၊ ဝိဘင်းနှင့်တကွ နှစ်ပါးသော မာတိကာ နှုတ်၌လာခြင်း၊ ဝါစော၊ ကောင်းသောစကားရှိခြင်း၊ ပိယော၊ များသောအားဖြင့် ဘိက္ခုနီမတို့ ချစ်ခြင်း၊ ပဋိဗလော၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား ဆုံးမခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ နဍ္ဍာပန္နော၊ လူဖြစ်သောအခါ ဘိက္ခုနီမတို့၌ ကာယသံသဂ္ဂသို့,သိက္ခမာန်သာမဏေမတို့၌ မေထုန်သံဝါသသို့ မရောက်ဘူးခြင်း၊ ဝီသာ၁မိကော၊ ဝါနှစ်ဆယ်, ဝါနှစ်ဆယ်ထက် အလွန်ရှိခြင်း၊ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကင်္ဂါ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မုတိရခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။

ဂရုဓမ် ၈-ပါး

ဝဿသတမဘိက္ခုကံ၊ ပစ္စာသီသာ ပဝါရဏာ။
မာနတ္တုပသမ္ပဒေသာ၊ နက္ကောသော ဩဝဒ္ဓော ဂရု။

အနက်။ ။ဝဿသတံ၊ ဝါတရာရသော ဘိက္ခုနီမသည် ထို နေ့ ပဥ္စင်းခံသော ရဟန်းကို ရှိခိုးရခြင်း၊ အဘိက္ခုကံ၊ ဘိက္ခုနီမ သည် ရဟန်းမနီးသော ကျောင်း၌ ဝါမဆိုရခြင်း၊ ပစ္စာသိသာ၊ လခွဲတိုင်း ရဟန်းသံဃာမှ ဥပုသ်မေးခြင်း, ဆုံးမခြင်းငှာ ကပ် ခြင်းတရားနှစ်ပါးကို တောင့်တရခြင်း၊ ပဝါရဏာ၊ ဝါကျွတ်ပြီး ခါ သံဃာနှစ်ပါး၌ သုံးပါးသောအကြောင်းဖြင့် ဖိတ်ရခြင်း၊ မာနတ္တ၊ သံဃာဒိသိသ်သို့ ရောက်သောအခါ သံဃာ နှစ်ပါး၌ ပက္ခမာနတ်ကျင့်ရခြင်း, ဥပသမ္ပဒေသာ၊ ၂ နှစ်ပတ်လုံးခြောက် ပါးသောတရားတို့၌ ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာရှိသောသိက္ခမာန် အား နှစ်ပါးသော သံဃာ၌ပဥ္စင်းခံခြင်းကိုရှာရခြင်း၊ နက္ကော သော၊ တစုံတခုသောအကြောင်းဖြင့် ရဟန်းကိုမဆဲရေးရခြင်း၊ ဩဝဋ္ဋော၊ ဘိက္ခုနီတို့အား ဘိက္ခုတို့၌ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း ကို မြစ်ခြင်း, ဘိက္ခုတို့အား ဘိက္ခုနီတို့၌ ဆိုခြင်း၏အကြောင်း ကို မမြစ်ခြင်း၊ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်၊ ဂရု၊ ဂရုဓမ်မည် ကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ॥ [၁] သမ္မုတိမရခြင်း၊ [၂] ဘိက္ခုနီမ၏ ပြည့်စုံသော ပဥ္စင်း၏အဖြစ်၊ [၃] ဆုံးမခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် အဋ္ဌဂရုဓမ်ကို ဟော ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ုတိယ။ ၂၂။သမ္မတော၊ သမ္မုတိရသော၊ ဘိက္ခုပိ၊ သည် လည်း၊ သူရိယေ၊ နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ၊ ဝင်သည် ရှိသော်၊ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို၊ ဩဝဒေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] နေဝင်ခြင်း၊[၂] ပြည့်စုံသောပဥ္စင်းဖြစ်ခြင်း၊[၃] ဆုံးမ ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ာတိယ။ ၂၃။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယာ၊ အခါကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို၊ ဩဝဒေယျ၊ အံ့၊

တဿ၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမရာ၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ သမယော၊တည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂိလာနာ၊ နာသည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့ ကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ကပ်ခြင်း၊ [၂] ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်းအဖြစ်၊ [၃] အခါမရှိခြင်း၊ [၄] ဂရုဓံဖြင့် ဆုံးမခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၂၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊အာမိသဟေတု၊သင်္ကန်းစသော အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို၊ ဩဝဒန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ [၂]တရားသဖြင့်သမ္မုတိကိုရခြင်း၊ [၃] အာမိသကိုငဲ့သောစိတ် မရှိခြင်း၊ [၄] ကျေးဇူးမဲ့ကိုလို၍ ဤသို့ဆိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ပါး။

ပဉ္စမ။ ၂၅။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမအား၊ ပါရိဝတ္တကာ၊ ဖလှယ်ကြသည်ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ဒဒေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါကို စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ သိအပ်၏။

ဆဋ္ဌ။ ၂၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အညာတိကာယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏၊ စီဝရံ၊ ကို၊ သိဗ္ဗေယျဝါ၊မိမိမူလည်းချုပ်အံ့။ သိဗ္ဗာပေယျဝါ၊ သူ့ကိုမူလည်း ချုပ်စေငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အမျိုးမစပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏ ဥစ္စာ အဖြစ်၊ ဝတ်ရုံလောက်သည်၏အဖြစ်၊ [၃] ချုပ်ခြင်း, ချုပ်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

သတ္တမ။ ၂၇။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ သမယာ၊ ကို၊ အညတြ ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ကွ၊ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင် ညှိညွတ်၍၊ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းတည်းသော အခွန့်ရှည်သောခရီးသို၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း အခွန့်ရှည်သော ခရီးသို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားငြားအံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရံပိ၊ ရွာတပါးသို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ပ။တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမနှင့် တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးသည်၊ သတ္ထဂမနီယော၊ ကုန်သည်နှင့်တကွ သွားအပ်သည်၊ သာသင်္ကသမ္မတော၊ ရှိရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သည်။ သပ္ပဋိဘယော၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]နှစ်ဦးတိုင်ပင်၍ ခရီးသွားခြင်း၊ [၂]ကာလမချွတ်ယွင်းခြင်း၊ [၃] အခါမရှိခြင်း, ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ [၄] ရွာတပါးသို့ သက်ခြင်း၊ [၅] ယူဇနာခွဲကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၂၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တိရိယံ တရဏာယ၊ ဖီလာကူးခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဝိဓာယ၊ ၍၊ ဥဒ္ဓံဂါမိနိံ၊ ဝါ၊ အောက်အကြေသို့ စုန်သွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဧကံနာဝံ၊ တစင်းတည်းသော လှေကို၊ အဘိရုဟေယျ၊ စီးငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ရှေးသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

နဝမ။ ၂၉။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ပုရေ၊ ဘိက္ခုနီမ စီရင်သည်မှ ရှေး၌၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ၊ လူတို့စီရင်ခြင်း ကို၊ အညတြ-

ဥပေတ္ဗာ၊ ၍၊ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတ္တံ၊ ဘိက္ခုနီမသည် စီရင်အပ်သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊လျက်၊ဘုဉ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဘိက္ခုနီမ စီရင်ခြင်း၊ [၂] စီရင်သည်ကို သိခြင်း၊ [၃] လူတို့မစီရင်ခြင်း၊ [၄] ဩဒနစသည်တို့တွင် တပါးပါး၊ [၅] ထိုကို မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒသမ။ ၃၀။ ယော၊ သော၊ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ကောယ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ရဟော၊ ဆိတ်ယ်ရာ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

အမှာ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ဒုတိယ အနိယတနှင့်ငုင်း, အထက် ဥပနန်၏ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်နှင့်ငုင်း တူသော အပိုင်း အခြားရှိ၏။

၄။ ဘောဇနဝဂ်

ပဌမ။ ၃၁။အဂိလာနေန၊ မနာ မဖျားသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဧကော၊ တကြိမ်၊ အာဝသထပိဏ္ဍော၊ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရာ စရပ်၌ထားသောဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ စားအပ်၏။ တတော၊ ထိုတကြိမ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဘုဉ္ဇေယျ၊အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အာဝသထပိဏ္ဍ၏ အဖြစ်၊ [၂]အဂိလာန အဖြစ်၊ [၃]နေ့တိုင်းနေ၍ စားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၃၂။ သမယာ၊ ခုနစ်ပါးသော အခါကို၊ အညတြဥပေတ္ဗာ၊ ၍၊ ဂဏဘောဇနေ၊ ဂဏဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို စားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊[၁]ဂိလာနသမယော၊ နာ

သောအခါ၊ ၂ စီဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ ၃ စီဝရကာရသမယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ ၄ အဒ္ဓါနဂမနသမယော၊ အဓွန့်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသောအခါ၊ ၅ နာဝါဘိရုဟနသမယော၊ လှေစီးသောအခါ၊ ၆ မဟာသမယော၊ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း စည်းဝေးသောအခါ၊ ၇ သမဏဘတ္တသမယော၊ ရဟန်းတို့ဆွမ်းလှူသော အခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို စားရာ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။၁ လေးပါးထက် အလွန်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား ထမင်းဖြင့်ဖိတ်သော ဂဏဘောဇဉ်၏အဖြစ်၊ ၂ အခါမရှိခြင်း၊ ၃ မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၃၃။ သမယာ၊ ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ပရမ္ပရဘောဇနေ၊ ရှေးဖိတ်သောသူ၏ ဆွမ်းကို မစား, တပါးပါးသော သူ၏ဆွမ်းကို စားခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထ၊ ထိုပရမ္ပရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း။ ဂိလာနသမယော၊ ခါ၊ စီဝရဒါနသမယော၊ ခါ၊ စီဝရကာရ သမယော၊ ခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၌၊ သမယော၊တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။“စီဝရကာလ”ဟု ရှိရာ၌ “ရ”ကို “လ” ပြုသည်။

အင်္ဂါ။ ။၁ ပရမ္ပရ ဘောဇဉ်၏ အဖြစ်၊ ၂ အခါမရှိခြင်း၊ ၃ မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၃၄။ ကုလံ၊ ဒါယကာအိမ်သို့၊ ဥပဂတံ၊ ကပ်သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ပနေဝ၊ ရဟန်းကိုသာလျှင်၊ ပူဝေဟိ ဝါ၊ လက်ဆောင်အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော မုန့်တို့ဖြင့်ရင်း၊ မန္ထေဟိ ဝါ၊ ရိက္ခာအကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော မုန့်ကြွက်ကျစ်တို့ဖြင့်ရင်း၊ အဘိဟဋ္ဌုံ-

ဂဏှိတုံ၊ ငှါ၊ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌုံ-အဘိဟရိတ္ဝာ၊ ၍၊ပဝါရေယျ၊ အံ့။ အာကခ်မာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊သည်၊ ဒွတ္တိပတ္တပူရာ၊ နှစ်သပိတ်, သုံးသပိတ်ပြည့်သော မုံ့တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ခံအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်သပိတ်, သုံးသပိတ်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ လွန်၊စေပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ အံ့။ တဿ၊ ပ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ ဒွတ္တိပတ္တပူရေ၊ နှစ်သပိတ်, သုံးသပိတ်ပြည့်သော မုံ့တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ တတော၊ ထိုခံရာအရပ်မှ၊ နီဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဘိက္ခူဟိ၊တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ ဝေဖန်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ဝေဖန်ခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်သပိတ်, သုံးသပိတ်ပြည့်သော မုံ့ကိုခံရာ၌၊ သာမိစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]လက်ဆောင် ရိက္ခာ အလို့ငှါ စီရင်အပ်သော ပူဝမန္ထ၏အဖြစ်။ [၂]လက်ဆောင်ရိက္ခာမှ အကြွင်းမဟုတ်၊ [၃]သွားခြင်း၏ မငြိမ်းခြင်း၊ [၄] အမျိုးမစပ်ခြင်း၊ [၅] အလွန်ခံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ပဌမ။ ၃၅။ ဘုတ္တာဝီ၊ ဆွမ်းစားစဉ်၊ ပဝါရိတော၊ တန့်ပြီးဟုမြစ်မိသော၊ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုသော၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ခဲဖွယ်ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ဘောဇဉ်ကိုရင်း၊ ခါဒေယျဝါ၊ ခဲမူလည်းခဲငြားအံ့။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ စားမူလည်းစားငြားအံ့။ပ။

ပဝါရိတ် အင်္ဂါ ၅ ပါး

အသနံ ဘောဇနံ ဟတ္ထ၊
ပါသေ ဠိတောဘိဟရတိ။
ပညာယတိ ပဋိက္ခေပေါ၊
ပဥ္စင်္ဂံ ပဝါရဏာ။

အနက်။ ။အသနံ၊ ဘောဇဉ် ငါးပါးတွင် တပါးပါးကို စားခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဘောဇနံ၊ ပဝါရဏာ လောက်သော ဘောဇဉ်သည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ဟတ္ထပါသေ၊ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တွင်း၌၊ ဌိတော၊ ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ အကပ်ခံအံ့ဟု ရပ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ အဘိဟရတိ၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကိုယ်,နှုတ်ဖြင့် ပယ်ခြင်း မြစ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့၊ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းသည်၊ ပဉ္စင်္ဂါ၊ အင်္ဂါငါးပါး ရှိ၏။

ဆောင်ပုဒ်

ကံနှင့်ကတ္တား၊ နှစ်ပါးလုံးပင်၊ အာချာတ်သွင်၊
ထင်၏မှတ်လေမင်း။
ကံမိမှာမိ၊ ဝိဇ္ဇတိ၊ သတိကတ္တားသွင်း။

ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ "အဘိဟရတိ" ဟူသော အာချာတ်သည် ကတ္တားပဓာနဖြစ်၏။

ဆောင်။ ။၁ စားခြင်း ၂ ဘောဇဉ်၊ ၃ နီးတွင်ရပ်ခြင်း၊ ၄ ဆောင်လျှင်း ၅ မြစ်ပယ်၊ အင်ငါးသွယ်၊ သင့်ဖွယ်ပဝါရိတ်။

ဤအင်္ဂါ ငါးပါးညီ၍ ပဝါရိတ်သင့်သော် ဣရိယာပုထ်ပျက် ပြီးသော နောက်၌ စားလိုသည်ရှိသော် ဝိနည်းဓိုရ်အထံ၌ အတိရိတ် ဝိနည်းကံပြု၍ စားအပ်၏။ ထိုအတိရိတ်၏ အင်္ဂါကား ခုနစ်ပါးတည်း။

အတိရိတ် အင်္ဂါ ၇ ပါး

ကပ္ပိယံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
ဥစ္စာရိတံ ဟတ္ထပါသေ။
ဘုတ္တာဝိနာနုဋ္ဌိတေန၊
အလမေတန္တိ သတ္တမာ။

အနက်။ ။ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးစသည်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း, အပ်သောအသား အပ်သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံပြီးသော ဝတ္ထုကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဥစ္စာရိတံ၊ အတိရိတ်ပြုခြင်းငှာလာသောရဟန်းသည် သပိတ်ခွက်ကို ဝိနည်းမိုရ်သို့ ချီရွှေ့သည်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဟတ္ထပါသေ၊ ဝိနည်းမိုရ်၏ ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတံကတံ၊ တည်သောဝတ္ထုကိုအတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ ဘုတ္တာဝိနာ၊ ပဝါရိတ် လောက်သော ဘောဇဉ်ကို ဝိနည်းမိုရ်စား၍ပြုခြင်း၎င်း၊ အနန္တိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် နေရာမှမထပဲ တပါး ရဟန်း၏ ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ပြုခြင်း၎င်း၊ တံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို၊ အလံ၊ ငါတန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ အတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုခြင်းသည်၊ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် ကပ္ပိအပ်သော သစ်သီးစသည်ကို ကပ္ပိခြင်းစသည်ကိုပြု၍ ဝိနည်းမိုရ်သို့ ကပ်၍ "အတိရိတ္တံ ကရောထ ဘန္တေ" ဟုဆိုအပ်၏။ ဝိနည်းမိုရ်သည် ထိုသပိတ်ကို ဆွမ်းတလုံး အမဲတမျှင်မျှကိုမူလည်း စားပြီးလျှင် "အလမေတံ သဗ္ဗံ" ဟုဆို၍ ထိုရဟန်းအား ပေးအပ်၏။ သူနာ၏ ဥစ္စာ သူနာ၏အကြွင်းဖြစ်မူကား အတိရိတ်မပြုပဲပင် အပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။၁ ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၊ ၂ အာမိသ၏အတိရိတ် မပြုခြင်း၊ ၃ ကာလ၌မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘုတ္တာဝိံ၊ စဉ်၊ ပဝါရိတံ၊ တန်ပြီဟုမြစ်သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ အာသာဒနာပေက္ခော၊ အရှိန်အစော်မရှိခြင်းကို ငဲ့သည် ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ ဟန္ဒ၊ တိုက်တွန်း၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွ၊ ခါဒဝါ၊

ခဲမှုလည်းခဲလေ့၊ ဘုဥ္ဇ ဝါ၊ စားမှုလည်းစားလေ့၊ ဣတိ၊ သို့၊ အနတိရိတ္တေန၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသော၊ ခါဒနီယေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ ယောဇနီယေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း၊ အဘိဟဋ္ဌုံ-ဂဏှိတုံ၊ ငှါ၊ ဝါ၊ အဘိဟဋ္ဌုံ-အဘိဟရိတွာ၊ ၍၊ ပဝါရေယျ၊ ဖိတ်ကြားအံ့။ ဘုတ္တသ္မိံ၊ ဖိတ်အပ်သောရဟန်းစားသည်ရှိသော်၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၊ ²သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ³အာသာဒနကိုငဲ့ခြင်း၊ ⁴အနတိရိတ္တ ဘောဇဉ်ကို ဆောင်၍ ဖိတ်ခြင်း၊ ⁵စား၍ပြီးဆုံးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၃၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသော အခါ၌၊ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ့။ ဘုဥ္ဇေယျ ဝါ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹ဝိကာလ၊ ²ယာဝကာလိက၊ ³မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၃၈။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သန္နိဓိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍၊ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ့။ ဘုဥ္ဇေယျ ဝါ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹အာမိသ၊ ²သန္နိဓိ၊ ³မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၃၉။ ယာနိခေါပန တာနိ ပဏီတဘောဇနာနိ၊ အကြင် မွန်မြတ်ကုန်သော ထောပတ်စသည်နှင့် ရောနှောအပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာနိပဏီတဘောဇနာနိ၊ ဤဘောဇဉ်နှင့် ရောနှောအပ်သော မွန်မြတ်သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ သေယျထာ-ကတမာနိ၊ ကား၊ သပ္ပိ၊ ထောပတ်၊ နဝနီတံ၊ ဆီဦး၊ တေလံ၊ ဆီ၊ မဓု၊ ပျား၊ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ၊ မစ္ဆော၊ ငါး၊

မံသံ၊ အမဲ၊ ခီရံ၊ နို့ရည်၊ ဒဓိ၊ နို့ဓမ်း၊ ဂုမာနိ၊ ဤကိုးပါး တို့တည်း။ ယောပနတိကျွ၊ သည်၊ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနိ၊ တို့ကို၊ အဂိလာနော၊ မနာပဲ၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ၊ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဏီတဘောဇဉ်၊ [၂]တောင်း၍ရခြင်း၊ [၃]မျိုးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ဒသမ။ ၄၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဥဒကဒန္တပေါနာ၊ ရေ, ဒန်ပူကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ အဒိန္နံ၊ အကပ်မခံအပ်သော၊ အာဟာရံ၊ ဆွမ်းစသော အာဟာရကို၊ မုခဒွါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့၊ အာဟာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့၊ ပ။

အကပ်မြောက်အင်္ဂါ ၅ ပါး

ဥစ္စာရဏံ ဟတ္ထပါသော၊ ဘိဟာရော ဒေဝတာဒိဒေါ။
ပဋိဂ္ဂါဟောတိ ဂါဟောဝံ၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ ရူဟတိ။

အနက်။ ။ ဥစ္စာရဏံ၊ အားလျစ်လျူရှိသောသူ ချီနိုင် လောက်သော ဝတ္ထု၊ ဟတ္ထပါသော၊ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း၊ အဘိဟာရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ ဒေဝတာဒိဒေါ၊ လူ,နတ်,တိရစ္ဆာန်တို့ကိုယ်, ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထု လွှတ် လိုက်၍ ပေးခြင်း၊ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ ရဟန်းသည် ကိုယ်,ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ခံခြင်း၊ ဣတိဧဝံ၊ သို့၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါ ငါးပါးတို့ဖြင့်၊ ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်၊ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။

အင်္ဂါ။ ။ [၁]အကပ်မခံခြင်း၊ [၂]ခွင့်ပြုအပ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်း၊ [၃]အဇ္ဈောဟာရိက၏ မရှိခြင်း၊ [၄]မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

၅။ အစေလကဝဂ်

ပဌမ။ ၄၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အစေလကဿဝါ၊ အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်းအားရင်း၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအားရင်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ၊ ပရိဗိုဇ်မအားရင်း၊ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁အညတိတ္ထိ၏ အဖြစ်၊ ၂ ခွင့်ပြုခြင်း မရှိခြင်း၊ ၃မျိုအပ်သော ဝတ္ထုကို မျိုစိမ့်သောငှာ မိမိလက်ဖြင့် ပေးခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒုတိယ။ ၄၂။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ ဘိက္ခုံ၊ကို၊အာဝုသော၊ ငါ့သျှင်၊ ဧဟိ၊ လာလှည့်၊ ဂါမံဝါ၊ ရွာသို့ရင်း၊ နိဂမံဝါ၊ နိဂုံးသို့ရင်း၊ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ပဝိသိဿာမ၊ဝန်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ခေါ်၍၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဒါပေတွာဝါ၊ တစုံတခုသော အာမိသကို ပေး၍ရင်း၊ အဒါပေတွာဝါ၊မပေးမူ၍ရင်း၊ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ အာဝုသော၊ သျှင်၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ မေ၊ အား၊ တယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကထာဝါ၊ စကားဆိုရခြင်းသည်ရင်း၊ နိသဇ္ဇာဝါ၊ နေရခြင်းသည်ရင်း၊ ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကကဿ၊ တယောက်ထီးတည်း၊ မေ၊ အား၊ကထာဝါ၊သည်ရင်း၊ နိသဇ္ဇာဝါ၊ သည်ရင်း၊ ဖာသု၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤသို့ ဆို၍၊ဧတဒေဝ၊ ထိုယုတ်မာသော အကျင့်ကို ကျင့်လိုခြင်းသည် သာလျှင်၊ပစ္စယံကရိတွာ၊အကြောင်းပြု၍၊ အနညံ၊အကြောင်း တပါး မရှိပဲ၊ ဥယျောဇေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] အနာဝစရကို အကျင့်လိုခြင်း၊ [၂] ထိုအကျိုးငှာ ဦးပဋ္ဌင်းကို လွှတ်လိုက်ခြင်း၊[၃] ထိုသူ၏ ဒဿနူပစာ,သဝနူပစာကို လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

တတိယ။ ၄၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သဘောဇနေ၊ စည်းစိမ်ခံဖော်ရှိသော၊ ဝါ၊ သဘောဇနေ-သဥဘောဇနေ၊ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိသော၊ ကုလေ၊ အိမ်၌၊ အနုပခဇ္ဇ၊ အိမ်တွင်းသို့ဝင်၍၊ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့၊ ပါ။

အင်္ဂါ။ ။ [၁]မကင်းသော ရာဂရှိသော လင်မယား နှစ်ယောက်တို့၏ အနား၌ နေသည်၏အဖြစ်၊ [၂]အိပ်ရာတိုက်ခန်း၏ အဖြစ်၊ [၃]အဖော်ရဟန်းမရှိခြင်း၊ [၄] အတွင်းသို့ဝင်နေခြင်း၊အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၂၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ရဟော၊ သော၊ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ သော၊ အာသနေ၊ ၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့၊ ပါ။

ပဉ္စမ။ ၄၅။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကောဧကာယ၊ ချင်း၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပါ။

ဆဋ္ဌ။ ၄၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယာ၊ ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ နိမန္တိတော၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဖိတ်အပ်သော၊ သဘတ္တောသမာနော၊ ဆွမ်းရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်မူ၍၊ ပုရေဘတ္တံ ဝါ၊ ဖိတ်အပ်သော ဘတ်ကိုစားသည်မှ ရှေး၌ဒင်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ၊ ဖိတ်အပ်သော ဘတ်ကို စားသည်မှ နောက်၌ဒင်း၊ ကုလေသု၊ ဖိတ်အပ်သောအိမ်မှ တပါးသော အိမ်တို့၌၊ စာရိတ္တံ၊ လှည့်လည်သွားလာခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့၊ ပါ၊ တတ္တာ၊

ထိုအိမ်မှ တပါးသို့ သွားရာ၌၊ အယံ၊ ကား၊ သမယော၊ တည်း၊ စီဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ စီဝရကာရသမယော၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊ သမယော၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။၁ဘောဇဉ်ငါးပါးတွင်တပါးပါးဖြင့် ဖိတ်သည်ကို သာယာခြင်း၊ ၂ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ခြင်း၊ ၃ဖိတ်အပ်သောအိမ်မှ တပါးသောအိမ်သို့ဝင်ခြင်း၊ ၄မွန်းတည့်ကို မလွန်ခြင်း၊ ၅ အစာ၏ဥပင်း, ဘေးရန်၏ဥပင်း မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

သတ္တမ။ ၄၇။ အဂိလာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ စတုမာသပ္ပစ္စယ ပဝါရဏာ၊ လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်ခြင်းကို၊ သာဒိတဗ္ဗာ၊ သာယာအပ်၏။ ပုနပဝါရဏာယ၊ တဖန်ဖိတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ နိစ္စပဝါရဏာယ၊ အမြဲဖိတ်ခြင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ တတော၊ ထိုဖိတ်အပ်သော ညဉ့်အပိုင်းအခြား ဆေးအပိုင်းအခြားထက်၊ ဥတ္တရိ လွန်၍၊ စေသာဒိယေယျ၊ အံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁သံဃာကိုဖိတ်ခြင်း၊ ၂ထိုမှဆေးကို တောင်းခြင်း၊ ၃မနာခြင်း၊ ၄ အပိုင်းအခြားကိုလွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၄၈။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောအကြောင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဥယျုတ္တံ၊ ပြည်မှထွက်သော၊ သေနံ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ကို၊ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁ပြည်မှထွက်သော စစ်သည်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားခြင်း၊ ၂ ခွင့်ပြုရာအရပ်မှတပါးသော အရပ်၌ ကြည့်ခြင်း၊

³ ထိုသို့သော အကြောင်း၏ရင်း, ဘေးရန်၏ရင်း မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၄၉။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား၊ သေနံ၊ စစ်သည် ဘောင်သို့၊ ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှါ၊ ကောစိဒေဝပစ္စယော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းသည်၊ သိယာစအတ္ထိ၊ ရှိငြားအံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ပတ်လုံး၊ သေနာယ၊ ၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေဝသေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹ သုံးညဉ့်ကို လွန်ခြင်း၊ ²စစ်သည်ဘောင်၌ နေဝင်ခြင်း၊ ³ နာခြင်းစသည်၏ မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၅၀။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ လုံး၊ သေနာယ၊ ၌၊ ဝသမာနော၊ နေသော၊ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဥယျောဓိကံဝါ၊ တက်၍ တက်၍ ထိုးပစ်ရာသို့ရင်း၊ ဗလဂ္ဂံဝါ၊ ဗိုလ်ပါရဲမက်ကိုရေတွက်ရာသို့ရင်း၊ သေနာဗျူဟံဝါ၊ စစ်ဆင်ရာသို့ရင်း၊ အနီကဒဿနံဝါ၊ ဆင်တပ်,မြင်းတပ်, ရထားတပ်, လက်နက်စွဲသော ရဲမက်တပ်ကို ရှုခြင်းငှါရင်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။ဥယျုတ္တသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

၆။ သုရာပါနဝဂ်

ပဌမ။ ၅၁။ သုရာမေရယပါနေ၊ သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

သုရာငါးပါး။ ။ပိဋ္ဌသုရာ-မုံ့ညက်ဖြင့်ပြုသောသေ၊ ပူဝ သုရာ-မုံ့ဖြင့်ပြုသောသေ၊ ဩဒနသုရာ-ထမင်းဖြင့်ပြုသောသေ၊

ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ-တဆေးထည့်၍ပြုသောသေ၊သမ္ဘာရသံယုတ္တာ-သခန်းခါးစသော အဆောက်အဦနှင့်ယှဉ်သောသေ။

ဆောင်။ ။ပိဋ္ဌ ပူဝ၊ ဩဒန၊ ကိဏ္ဏ သမ္ဘာရာ။

မေရယငါးပါး။ ။ ပုပ္ဖာသဝ-ပန်းပွင့်ရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ ဖလာသဝ-သစ်သီးရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ မဓွါသဝ-ပျားရည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ ဂုဠာသဝ-ကြံရည်စသည်ဖြင့် ပြုသောအရက်၊ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ-တိဖလစသော အဆောက်အဦနှင့် ယှဉ်သော အရက်၊

ဆောင်။ ။ပုပ္ဖ ဖလာ၊ မဓွါဂုဠ၊ သမ္ဘာရ၊ ပဉ္စ မေရယာ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သေအရက်၏အဖြစ်၊[၂]ထိုကိုသောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ပါး။

ဒုတိယ။ ၅၂။ အင်္ဂုလိပတောဒကေ၊ချိုင်းထိုး၍ ကစားခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ရယ်မြူးလိုခြင်း၊ [၂]မိမိကိုယ်ဖြင့် ပဉ္စင်း၏ ကိုယ်ကိုသုံးသပ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

တတိယ။ ၅၃။ ဥဒကေ၊ ရေ၌၊ ဟသဓမ္မေ၊ မြူးတူးကစားခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဖမျက်နစ်လောက်သောရေ၊ [၂]မြူးတူးလိုသဖြင့် ကစားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ပါး။

စတုတ္ထ။ ၅၄။ အနာဒရိယေ၊ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မကို မရိုသေခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁] ပဉ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့်ဆိုခြင်း၊ [၂]ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ် ထိုဘုရားကို မရိုမသေပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ပဥ္စမ။ ၅၅။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ဘိက္ခုံ၊ကို၊ဘိံ သာပေယျ၊ ချောက်ငြားအံ့၊ ဝ ါ၊ ကြောက်စေအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်၊ ၂ထိုသူ၏ မြင်ကောင်း, ကြား ကောင်းရာ၌ ကြောက်စိမ့်သောငှါလုံ့လပြုခြင်း၊ **အင်္ဂါ** ၂ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၅၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊တထာရူပပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသို့ ဆိမီးထွန်းခြင်း စသော အကြောင်းကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ အဂိလာနေ၊ မနာပဲ၊ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော၊လှုံလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဇောတိံ၊ မီးကို၊ သမာဒဟေယျဝ ါ၊ မိမိမူလည်း ညှိငြားအံ့၊ သမာဒဟာပေယျဝ ါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ညှိစေငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ။ ။၁မနာခြင်း၊ ၂ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း၊ ၃လှုံလိုခြင်း၊ ၄ညှိခြင်း၊ **အင်္ဂါ** ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၅၇။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သမယာ၊ ကို၊အညတြ ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဩရေနဒ္ဓမာသံ၊ ရေချိုးသောနေ့မှစ၍ လခွဲ မပြည့်မီ အတွင်း၌၊ နဟာယေယျ၊ရေချိုးငြားအံ့။ပ။ တတ္ထ၊ထို လခွဲမပြည့်မီ ရေချိုးရာ၌၊အယံ၊ကား၊ သမယော၊တည်း၊ဂိမှာနံ၊ တို့၏၊ သေသော၊ ကြွင်းသော၊ ဒိယဍ္ဎမာသော၊ အခွဲနှင့်တကွ နှစ်လ၊ ဝ ါ၊ တလခွဲ၊ဣတိအယံ၊ ဤနွေရတုအဆုံးတလခွဲသည်၊ ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါမည်၏။ ဝဿာနဿ၊ မိုးဥတု၏၊ ပဌမောမာသော၊ ရှေး၌ရှိသောလ၊ ဣတိအယံ၊ ဤမိုးဦး အစတလသည်၊ ပရိဠာဟသမယော၊ အိုက်သောအခါမည်၏။ ဧတေ၊ ဤဥဏှသမယ,ပရိဠာဟသမယတို့သည်၊အဍ္ဎတေယျမာ သာ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးလတို့တည်း၊ ဝ ါ၊ နှစ်လခွဲတို့တည်း၊ ၁ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါ၊ ၂ပရိဠာဟသမယော၊ အိုက်

သောအခါ၊ [၃]ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါ၊ [၄]ကမ္မသမယော၊ တံမြက်လှည်းခြင်းစသော အမှုလုပ်သောအခါ၊ [၅]အဒ္ဓါန ဂမနသမယော၊ ယူဇနာခွဲခရီးသို့ သွားလတ္တံ့,သွားဆဲ,သွားပြီးအခါ၊ [၆]ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ မိုးနှင့်တကွ လေပြင်းထ၍ မိုးကျသော အခါ၊ အယံ၊ ကား၊ တတ္ထ၊ ၌၊ သမယော၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ သမယ၏အရကို ပြတော်မူလိုရင်းကား တတ္ထာယံ သမယော "ဥဏှသမယော၊ ပရိဠာဟသမယော၊ ပ၊ သမယော" ဟူသည်တည်း၊ ထိုသမယ ခြောက်ပါးတွင် ဥဏှ ပရိဠာဟသမယ၏ သမယဝန္တ သရုပ်သျှာနှင့်တကွ ပြတော်မူလို၍ "ဧတေ အဒ္ဓတေယျမာသာ" ဟူသောပုဒ်ကို မိန့်တော်မူသည်၊ ဥဏှနှင့် ပရိဠာဟသည် ပရိယာယ်ဖြစ်၍ အဒ္ဓတေယျမာသာသည် ဥဏှလည်းမည်၏၊ ပရိဠာဟလည်းမည်၏၊ ယင်းကဲ့သို့ မည်ခဲ့သော် သမယခြောက်ပါး မဖြစ်ရာဟုထင်ရန်ရှိသောကြောင့် ဥဏှသမယဝန္တ,ပရိဠာဟသမယဝန္တကို ခွဲပြတော်မူလိုရကား "ဒိယဍ္ဎော မာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော ဣတိ"ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်တော်မူသည်၊ "ဒိယဍ္ဎောမာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ"၌ ဣတိသဒ္ဒါ နာမဝါစက, ဝါ-ပရိသမာပနဟု ဂဏ္ဌိ၌ မိန့်၏၊ လေခက၌ ဣတိသဒ္ဒါ မလို ဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မတ္တိမအရပ်၊ [၂]လဲခွဲမပြည့်ခြင်း၊ [၃]သမယ၏ရင်း, မြစ်တဖက်သို့သွားခြင်း၏ရင်း, ဘေးရန်၏ရင်း မရှိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၅၈။ နဝံစီဝရလာဘေန၊ ရအပ်သောသင်္ကန်းသစ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းတို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်း

ကို၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ နီလံ ဝါ၊ စိမ်းညိုသော အဆင်းကို ၎င်း၊ ကဒ္ဒမံ ဝါ၊ ညွန်ကို၎င်း၊ ကာဠသာမံ ဝါ၊ မည်းသော အဆင်းကို၎င်း၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဟိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ တို့တွင်၊ အညတရံ၊ သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ ကို၊ အနာဒါ၊ မယူမူ၍၊ နဝံ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းသစ်ကို၊ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပါ။

မှတ်ဖွယ်။ ။အလဒ္ဓီတိလာဘော၊ စီဝရံ၊ ကို၊ အလဒ္ဓိ၊ ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ တံစီဝရံ၊ သည်၊ လာဘော၊ မည်၏။ အလဒ္ဓိပုဒ်ကား ကမ္မရုပ်တည်း၊ အဇ္ဇတနီအတ္တနောပုဒ်, အာဝိဘတ်ကိုပရဿပုဒ်ပြန်၍ အလဒ္ဓိရှိသည်၊ လာဘဓာတ်နောင်ဏပစ္စည်းကား ပုလ္လိင်၌ ဖြစ်သောကြောင့် စီဝရံဟူသော ဝါစ္စကို မငဲ့ဝဲ "လာဘော"ဟု ပြီးသည်။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ကပ္ပဗိန္ဒုမထိုးသော သင်္ကန်း၏အဖြစ်၊ [၂]သင်္ကန်းပျောက်ခြင်းစသည်၏ မရှိခြင်း၊ [၃]ဝတ်ခြင်း,ရုံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၅၉။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ ဝါ၊ အားငြင်း၊ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ အား၎င်း၊ သိက္ခမာနာယ ဝါ၊ သိက္ခမာန်အား၎င်း၊ သာမဏေရဿ ဝါ၊ အား၎င်း၊ သာမဏေရိယာ ဝါ၊ သာမဏေမအား၎င်း၊ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ဝိကပ္ပေတွာ၊ "ဣမံ စီဝရံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ"ဟု ဝိကပ္ပနာပြု၍၊ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓိုရ် မပြုပဲ၊ ဝါ၊ "မယှံ အသန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ"ဟု ဝိကပ္ပနာ မပြန်ပဲ၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပါ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပစ္စုဒ္ဓိုရ်သည် အဓိဋ္ဌာန်ချသော ပစ္စုဒ္ဓိုရ်, ဝိကပ္ပနာပြန်သော ပစ္စုဒ္ဓိုရ်ဟူ၍ နှစ်ပါးတွင် ဤ၌ ဝိကပ္ပနာပြန်

သော ပစ္စုဒ္ဓိုရ်မည်၏၊အလျားတထောင့်ထွာ,အနံတထွာ လက်ခြောက်သစ်ရှိသော သင်္ကန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာလောက်၏။

အင်္ဂါ။ ။¹ကိုယ်တိုင်ဝိကပ္ပနာပြုသောသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိုရ်မပြုခြင်း၊ ²ဝိကပ္ပနာလောက်သောအဖြစ်၊ ³သုံးဆောင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၆၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဟသာပေက္ခောပိ၊ ရယ်မြူးလို၍လည်း၊ ဘိက္ခုဿ၊၏၊ ပတ္တံဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်သောက်သော သပိတ်ကိုရင်း၊ စီဝရံဝါ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းကိုရင်း၊ နိသီဒနံဝါ၊ နိသီဒိုင်ကိုရင်း၊ သူစိဃရံဝါ၊အပ်ကျည်ကိုရင်း၊ ကာယဗန္ဓနံဝါ၊ ခါးပန်းကိုရင်း၊ အပနိဓေယျဂါ၊ မိမိမူလည်း ဝှက်ငြားအံ့၊ အပနိဓာပေယျဝါ၊ သူ့ကိုမူလည်း ဝှက်စေငြားအံ့။ပ။

အင်္ဂါ။ ။¹ပဉ္စင်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သပိတ် စသည်ကို ဝှက်ခြင်း,ဝှက်စေခြင်း၊ ²ညှင်းဆဲလိုခြင်း, ရယ်မြူးလိုခြင်း၊အင်္ဂါ ၂ ပါး။

၇။ သပ္ပါဏကဝဂ်

ပဌမ။ ၆၁။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သဉ္စိစ္စ၊သတ္တဝါဟူသော အမှတ်နှင့် တကွ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့် လုံ့လပြု၍၊ ပါဏံ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါကို၊ ဇီဝိတာ၊မှ၊ ဝေါရောပေယျ၊ အံ့၊ ပ။

ဒုတိယ။ ၆၂။ ယော ပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သောက်သဖြင့် သေလတ္တံ့ဟု သိလျက်၊ သပ္ပါဏကံ၊ ပိုးရှိသော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

တတိယ။ ၆၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ ယထာဓမ္မံ၊အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှာ ဟောတော်မူအပ်သော တရားအားလျော်စွာ၊ နိဟတာဓိဟာရဏာံ၊ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို၊ ပုနကမ္မာယ၊ တဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ ဥက္ကောဋေယျ-ဥစ္စာလေယျ၊ လှုပ်ချောက်ငြားအံ့၊ ပ။

အင်္ဂါ၊ ။[၁]ယထာဓမ္မနိဟတအဖြစ်၊ [၂]သိခြင်း၊ [၃]လှုပ်ချောက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၆၄။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊လျက်၊ ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော၊ အာပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဉ္စင်း၏ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကို သိခြင်း၊ [၂]ဖုံးလွှမ်းလိုသဖြင့် မကြားအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၆၅။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ ဦနဝီသတိဝဿံ၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော၊ ပုဂ္ဂလံ၊ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့။ သောစပုဂ္ဂလော၊ ထိုပဉ္စင်းခံအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အနုပသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းမဖြစ်။ တေစဘိက္ခူ၊ ထိုကာရကရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဂါရယှာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌၊ ဣဒံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဤပါစိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ခြင်း၊ [၂]မပြည့်ဟုအထင်ရှိခြင်း၊ [၃]ပဉ္စင်းခံခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၆၆။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ ထေယျသတ္ထေန၊ ကင်းကို ရှောင်လွဲလိုသော ခိုးသူကုန်သည်နှင့်၊

သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းတ်၍၊ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းတည်းသော အဓွန့်ရှည်သော ခရီးသို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊အံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ခိုးသူကုန်သည်၏အဖြစ်၊ [၂]သိခြင်း၊ [၃]တိုင်ပင်ခြင်း၊ [၄]မချွတ်ယွင်းသဖြင့် သွားခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၆၇။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ မာတုဂါမေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သံဝိဓာယ၊ ၍၊ ဧကဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ သို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ သို့လည်း၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၆၈။ ယောပနဘိက္ခု၊သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏၊ ယထာယေနပကာရေန၊ အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ,နိဗ္ဗာန်,ဈာန်,မဂ်,ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ယေဣမေဓမ္မာ၊ အကြင်မေထုန ပဋိသေဝန တရားတို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ နတ်ရွာ,နိဗ္ဗာန်,ဈာန်,မဂ်,ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုမေထုန ပဋိသေဝနတရားတို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသောရဟန်းအား၊ အန္တရာယာယ၊ နတ်ရွာ, နိဗ္ဗာန်, ဈာန်,မဂ်,ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ၊ နာလံ-အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တထာ တေနပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့်၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဒေသိတံ၊ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ အဟံ၊သည်၊ အာဇာနာမိ၊သိ၏၊ ဣတိ၊သို့၊ ဝဒေယျ၊၏။ သောဘိက္ခု၊ ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ မြင်ကုန်,ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊

ဝေါ၊သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊၏။ "အာယသ္မာ၊ သည်၊ ဝေါ၊သို့၊ မာအဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ မာ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ မစွပ်စွဲလင့်။ ဘဂဝတော၊ အား၊ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ နဟိသာဓု၊ မကောင်းသည်သာတည်း၊ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဝေါ၊သို့၊ နဟိဝဒေယျ၊ဟောတော်မမူသည်သာတည်း။

"အာဝုသော၊သျှင်၊အနေကပရိယာယေန၊များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ကုန်သော၊ဓမ္မာ၊တို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ ငှာ၊ အလဉ္စပန-သမတ္ထာဧဝ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း"။ ဣတိ၊သို့၊ ဝစနီယော၊သည်၊ အဿ၊၏။ ဧဝဉ္စပန၊ လျှင်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊သော်၊ သောဘိက္ခု၊သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊ မြဲမြံစွာယူငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှာ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနော၊သော်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊သည်၊ ကုသလံ-သုန္ဒရံ၊၏၊ ကုသလံ-အနဝဇ္ဇံ၊ မရှိ။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဉ္စာနန္တရိယကံသည် ကမ္မန္တရာယ်, နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ကိလေသန္တရာယ်, အဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည် ဝိပါကန္တရာယ်, အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းသည် အရိယူပဝါဒန္တရာယ်, ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည် ပညတ္တိဝီတိက္ကမန္တရာယ်မည်၏။ ဤငါးပါးတို့တွင် ပညတ္တိဝီတိက္ကမန္တရာယ်ကို ရည်၍ "ယထာ ယေမေ" စသည်ကို ဆိုအပ်၏။

ဆောင်ပုဒ်

[၁]ကံ [၂]ကိလေသာ၊ [၃]ဝိပါက၊ [၄]ဝါဒ [၅]တိက္ကမာ။
နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဖိုလ်ဈာန်၊ ငါးတန်အန္တရာ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဓမ္မကံအဖြစ်၊ [၂]ဆိုးမခြင်း၊ [၃]မစွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၆၉။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းအဖြစ်ကိုသိလျက်၊ တထာဝါဒိနာ၊ ထိုသို့သောမိစ္ဆာအယူရှိသော၊ အကဋာနုဓမ္မေန၊မပြုအပ်သောသြသာရဏကံဟုဆိုအပ်သော တရားရှိသော၊ တံဒိဋ္ဌိံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို၊ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌေန၊ မစွန့်သော၊ ဘိက္ခုနာ၊နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ သံဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ တကွမူလည်း အာမိသသမ္ဘောဂ,ဓမ္မသမ္ဘောဂကို ပြုအံ့။ သံဝသေယျဝါ၊ တကွမူလည်း ကံကြီး,ကံငယ်ကို ပြုအံ့။ သဟဝါသေယျံ၊ တကွမူလည်း တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပါ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မသွင်းခြင်း၊ [၂]သိခြင်း၊ [၃]သမ္ဘောဂ စသည်ကို ပြုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၇၀။ သမဏုဒ္ဒေသောပိ၊ သာမဏေသည်လည်း၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊အံ့၊ ယထာယေနပကာရေန၊ ဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ကုန်သော၊ ယေဣမေဓမ္မာ၊တို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊သည်၊ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ ငှာ၊ နာလံ အသမတ္ထာ၊ ကုန်။ တထာတေနပကာရေန၊ ဖြင့်၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဒေသိတံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ ကို၊ အဟံ၊ သည်၊ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့၊

စေဒေယျ၊ အံ့။ သောသမဏုဒ္ဒေသော၊ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊တို့သည်၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ ဝစနီယော၊သည်၊ အဿ၊၏။ “အာဝုသော သမဏုဒ္ဒေသ၊ ငါ့သျှင်သာမဏေ၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မာအဝစ၊ လင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို၊ မာအဗ္ဘာစိက္ခိ၊ လင့်။ ဘဂဝတော၊အား၊ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ သည်၊ နဟိသာဓု၊ တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ နဟိဝဒေယျ၊ သာတည်း။ အာဝုသောသမဏုဒ္ဒေသ၊ ဏေ၊ အနေကပရိယာယေန၊ ဖြင့်၊ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ အန္တရာယိကာ၊ ကုန်၏ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊ သည်၊ ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်၊ ပဋိသေဝတော၊ အား၊ အန္တရာယာယ၊ငှာ၊ အလဉ္စပန-သမတ္ထာဝေ၊ တည်း”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊သည်၊ အဿ၊ ၏။

ဧဝဉ္စပန၊လျှင်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနော၊ သော်၊ သောသမဏုဒ္ဒေသော၊ သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊အံ့။ သောသမဏုဒ္ဒေသော၊ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ “အာဝုသောသမဏုဒ္ဒေသ၊ဏေ၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ သတ္ထာ၊ ဆရာဟူ၍၊ နစေဝအပဒိသိတဗ္ဗော၊ မညွှန်းအပ်သည်သာတည်း။ အညေ၊ သင်မှတပါးကုန်သော၊ ယမ္ပိစသမဏုဒ္ဒေသာ၊ အကြင်သာမဏေတို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့်၊ သုံးညဉ့်ပတ်လုံး၊ သဟသေယျံ၊ တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကို၊ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ သာပိသဟသေယျာ၊ ထိုတမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းသည်လည်း၊တေ၊သင့်အား၊ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ သာပိ-သဟသေယျာ၊ကိုလည်း၊ တေ၊ သင့်

အာဒီ၊ ဝါ၊ တေ-တယာ၊ နှင့်တကွ၊ နတ္ထိ-နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပိရေဒမာမက၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏော၊ စရ၊ ပြေးရှား လေလော့၊ ဝိနဿ၊ ပျောက်ပျက်လေလော့”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒနိ ယော၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။

ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ တထာနာသိတံ၊ ထိုသို့သော ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ သမဏုဒ္ဒေသံ၊ ကို၊ ဥပလာပေယျ ဝါ၊ သင်္ကန်း,သပိတ်ပရိက္ခရာ ပေးအံ့, ပါဠိ အဋ္ဌကထာသင်အံ့ဟူ၍လည်း ဖြားယောင်းငြား အံ့။ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို သာယာသဖြင့်မူ လည်း လုပ်ကျွေးစေငြားအံ့။ သံဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ တကွမူလည်း သုံးဆောင်စေငြားအံ့။ သဟ ဝါ သေယျ၊ တကွမူလည်း တမိုး တရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

၈။ သဟဓမ္မိကဝဂ်

ပဌမ။ ၇၁။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်၊ သဟဓမ္မိကံ-သဟဓမ္မိကေန၊ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည် ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ ၏။ “အာဝုသော၊ တို့၊ အဟံ၊ သည်၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး၊ အညံ၊ သင်တို့မှ တပါးသော၊ ဗျတ္တံ၊ လိမ္မာသော၊ ဝိနယဓရံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင် သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ နပရိပုစ္ဆာမိ၊ မမေးရသေး၊ တာဝ၊ ထိုမမေး ရသေးသမျှကာလပတ်လုံး၊ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် ၌၊ နသိက္ခိဿာမိ၊ မကျင့်အံ့”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ သိက္ခမာနေန၊ ကျင့်လိုသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ အညာတဗ္ဗံ၊ သိအောင်ပြုအပ်၏၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးအပ်၏၊ ပရိပဉှိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စဉ်းစားနိုင်းချိန်အပ်၏၊ အယံ၊ ဤသိအောင်ပြုခြင်း စသည်သည်၊ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ သာမီစိ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဥ္စင်း၏ ပညတ်တော်ဖြင့် ဆိုခြင်း၊ [၂]မကျင့်လိုသဖြင့် ဤသို့ ဆိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဒုတိယ။ ၇၂။ ယောပနဘိက္ခူ၊သည်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ၊ ဆိုမြွက်ရွတ်အံ ပြန်လှန်သုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ "ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကေဟိ၊ ငယ်ကုန်, အလွန်ငယ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်အပ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိသိက္ခာပဒေဟိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ကိံ ပနုပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယာဝဒေဝ၊ ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း ဖြစ်သမျှ ကာလအပိုင်းအခြား တိုင်အောင်လျှင်၊ ကုက္ကုစ္စာယ၊ အပ်သလော, မအပ်သလောဟု အလို့လို့ ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝိဟေသာယ၊ ပင်ပန်းခြင်းငှာ၊ ဝိလေခါယ၊ နှလုံးအရေးအကြောင်း ဖြင်ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကုက္ကုစ္စာယ၊ ငှာ၊ ဝိဟေသာယ၊ ငှာ၊ ဝိလေခါယ၊ ငှာ၊ ယာဝဒေဝ၊ အလွန်လျှင်၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏"။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့၊ သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ကဲ့ရဲ့လိုခြင်း၊ [၂]ပဥ္စင်း၏အထံ၌ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

တတိယ။ ၇၃။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အနွဒ္ဓမာသံ၊လခွဲတိုင်း၊
ပါတိမောက္ခေ၊ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ပြအပ်သည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ “ဣဒါနေ
ဝခေါ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ အဟံ၊ သည်၊ ဇာနာမိ၊ ၏။
အယမ္ပိဓမ္မော၊ ဤတရားသည်လည်း၊ သုတ္တာဂတောကိရ၊ ပါ
တိမောက်၌ လာသတတ်။ သုတ္တပရိယာပန္နော ကိရ၊ ပါတိ
မောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်။ အနွဒ္ဓမာသံ၊ တိုင်း၊ ဥဒ္ဒေသံ၊
သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊အာဂစ္ဆတိကိရ၊ရောက်
သတတ်”။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့၊ တံဘိက္ခုံ၊ထိုမိုက်ယောင်မူ
သော ရဟန်းကို၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊
စေဇာနေယျုံ၊ အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့။ ကထံဇာနေယျုံ၊
အသို့သိကုန်ရာသနည်း။

ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ၊ ပြအပ်
သည်ရှိသော်၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤမိုက်ယောင်မူသော ရဟန်း
သည်၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်, သုံးကြိမ်၊ နိသိန္နပုဗ္ဗံ၊ ရှေးအခါ
ပါတိမောက်ပြရာအရပ်၌နေဘူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့၊ စေဇာနေယျုံ၊
အံ့။ တတောယေဝ၊ ထိုသို့ သုံးကြိမ်သိပြီး ဖြစ်သောကြောင့်
သာလျှင်၊တဿဘိက္ခုနော၊ ထိုမိုက်ယောင်မူသောရဟန်းအား၊
အညာဏကေန၊ မိုက်ယောင်မူကာမျှဖြင့်၊ မုတ္တိ၊ အာပတ်မှ
လွတ်ခြင်းသည်၊ နစအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဘိယျော၊ သုံး
ကြိမ်ထက်အလွန်၊ နိသိန္နပုဗ္ဗတာယ၊ နေဘူးသည်၏ အဖြစ်၌၊
ဝါဒေါ၊ အာပတ်မှလွတ်၏ဟုဆိုဖွယ်သည်၊ ကောပနအတ္ထိ၊ အ
တိမှာရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တတ္ထ-တသ္မိံ
အနာစာရေ၊ ထိုမကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ယဉ္စ
အာပတ္တိံ၊ အကြင် အာပတ်သို့လည်း၊ အာပန္နော၊ ရောက်၏။

တဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ ထိုအာပတ်ကိုလည်း၊ သောဘိက္ခု၊ ကို၊ ယထာ ဓမ္မော၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောစောဒနာသာရဏာ ဝိနည်းတည် တိုင်း၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုစေအပ်၏။ ဥတ္တာရိစ၊ ထိုထက် အလွန် လည်း၊ အဿ၊ ထိုမိုက်ယောင်မူသောရဟန်းအား၊အာဝုသော၊ သျှင်၊ တဿတေ၊ ထိုသင့်အား၊ အလာဘာ၊ လူအဖြစ်သို့ မရ သော်၊ တဿတေ၊ အား၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို မကောင်း သဖြင့် ရအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယံ-ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ၊သည်၊ ပါတိမောက္ခေ၊ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေ၊ သော်၊ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ၊ အဋ္ဌိံကတွာ၊ အလိုရှိသည်ကို ပြု၍၊ နမနသိကရောသိ၊ နှလုံးမသွင်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် တည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ နိဒ္ဒိတွာ၊ ကဲ့ရဲ့၍၊ မောဃဟာ၊ မိုက်ရာသို့၊ အာရောပေတဗ္ဗော၊ ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်တင်အပ်၏။ မောဟန ကော၊ မောဟာရောပနကံကို ပြုပြီးသည်ရှိသော်၊ တသ္မိံ၊ ထိုမိုက် ယောင်မူသော ရဟန်း၌၊ ဣဒံပါစိတ္တိယံ၊ ဤပါစိတ်အာပတ် သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။"တိဋ္ဌဂ္ဂါဒိနံ အညပဒတ္ထေ ဌာနေ ကာလေ ဝါတိဋ္ဌန္တိ ဂါဝေါ အသ္မိံ ဌာနေ ကာလေ ဝါတိ တိဋ္ဌဂု၊ ဝဟန္တိဂါဝေါ အသ္မိံ ဌာနေ ကာလေ ဝါတိ ဝဟဂုံ၊ ခလေ ယဝံ အသ္မိံ ကာလေတိ ခလေယဝံ ဣစ္စာဒိ" ဟူသော ပရိ ဘာသာ ဥဒါဟရဏ်တွင် ခလေယဝံ၌ ဌာန ဖြစ်သော သဒ္ဒါ သည် သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်၍ အသ္မိံကာလေ ဟူသော အခါကာ လသာ အညပုဒ် ဖြစ်သကဲ့သို့ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်၌ ကာလ အနက် ရှိသော ပုဗ္ဗသဒ္ဒါသည် သမာသ်ပုဒ် ဖြစ်၍ ပါတိ မောက္ခုဒ္ဒေသ ဌာနသာ အညပုဒ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "နိသိ ဒိတ္တွာတိနိသိန္နော၊ ပုဗ္ဗေ အသ္မိံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ ဌာနေတိ နိသိန္နပုဗ္ဗံ"ဟု ဌာန အညပဒတ္ထ အဗျယီဘော သမာသ်ပြု။

နိဿိန္နပုဗ္ဗအဖြစ်ကိုဆိုသဖြင့် သုတပုဗ္ဗ အဖြစ်သည် ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ဤနိဿိန္နပုဗ္ဗံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ပင် ဇာနနေယျံ ၌ ဇာနနာကာရကို ပြခြင်းပြီး၏။ ယင်းသို့ ပြီးသော် နိဿိန္နပုဗ္ဗ၏ အရ ပုဂ္ဂလ, ကာလ, ဌာန, သုတိ ကိုပင် ထင်စွာပြခြင်းငှါ "ဇာမိနာဘိက္ခုနာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤ၌ ဇာမိနာဘိက္ခုနာဖြင့် နိဿိန္န၏ အရကိုပြ၏။ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဟူသောကာလဝန်ဖြင့် ပုဗ္ဗ၏အရကာလကိုပြ၏၊ ပါတိမောက္ခေဥဒ္ဒိဿမာနေ ပုဒ်တို့တွင်ဥဒ္ဒိဿမာနေဟူသောဌာနီဖြင့် အသွံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသဋ္ဌာနေ ဟူသော ဌာနအညပဒတ္ထကိုပြ၏။ ပါတိမောက္ခဟူသော သောတဗ္ဗဓမ္မဖြင့် သုတပုဗ္ဗ အဖြစ်ကိုပြ၏။ ဥဒ္ဒိဿမာနေ၏နောက်၌ရှိသင့်သော ဇာနနာကာရ ဇောတက ဇာတိ သဒ္ဒါသည် အဌာန ပယုဂ်အားဖြင့် ကောပန ဝါဒေါ ဘိယျော၏ နောက်၌ နေသတည်း။ ဤကောပန ဝါဒေါ ဘိယျောပုဒ်ကိုကား ဒွတ္တိက္ခတ္တုံပုဒ်နှင့် သဒ္ဒ 'အားဖြင့် နီးပါးစပ်လျဉ်းသောကြောင့် ဤ၌ ဟောတော်မူသည်။ အနက်အားဖြင့်ကား နစတဿဘိက္ခုနော အညာဏကေန မုတ္တိအတ္ထိ၏ နောက်၌သမ္ဗန်ရမည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီ၌ "ပါဠိယံ ကောပနဝါဒေါဘိယျောတိ တေဟိအညေဟိဘိက္ခူဟိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌ ဒွတ္တိဝါရတော ဘိယျောပိ ဝိတ္ထာရေန ဥဒ္ဒိဿိယမာနေ ပါတိမောက္ခေ နိဿိန္နပုဗ္ဗတာ အတ္ထိစေ၊ တဏ္ဍကိမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အာပတ္တိမောက္ခေ့ာနတ္ထိ ဝေါတိအဓိပ္ပါယော" ဟုမိန့်၏။ ဤ၌ အာပတ္တိမောက္ခော နတ္ထိဝေဖြင့် မုတ္တိအတ္ထိ၏ နောက်၌ သမ္ဗန် သင့်သည်ကို သိစေ၏၊ ဤအရာများကား အလွန်သိမ်မွေ့စွာ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ မောဟာရောပန ကံပြုခြင်း၊ ၂ မိုက်လိုခြင်း၊ ၃ သုံးကြိမ်နာဘူးခြင်း၊ ၄ မိုက်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စတုတ္ထ။ ။ ၇၄။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာ

သည် ဖြစ်၍၊ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ ဒဒေယျ၊ ပေးငြား အံ့၊ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ရဟန်းကို ပုတ်ခတ်လျှင် ပါစိတ်၊ လူ, သာမဏေ, တိရစ္ဆာန်၌ ဒုက္ကဋ်၊ "သမုဋ္ဌာနာဒိနိ ပဌမ ပါရာဇိက သဒိသာနိ၊ ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနံ" ကား၊ ပဌမ ပါရာဇိက သည် အနာဏတ္တိကဖြစ်၍ သူတပါးကို စေခိုင်း ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ "ဘိက္ခုံ ပန အာဏာပေန္တော အကပ္ပိယ သမာဒါနာပတ္တိတော န မုစ္စတိ" ကား၊ ရဟန်းကို စေခိုင်း လျှင် မအပ်သည်ကို ဆောက်တည်စေသော် ဒုက္ကဋ် မလွတ်၊ သာမဏေတို့အားလည်း သုက္ကဝိဿဋ္ဌိစသော လောကဝဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်များကို မဆုံးမအပ်သောကြောင့် သာမဏေကိုလည်း မစေခိုင်းအပ်၊ သာမဏေတို့လည်း မလွန်ကျူးအပ်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတို့သည် တပည့် သူငယ်တို့ကို အချင်းချင်း ဆုံးမစေကုန်၏။

အင်္ဂါ။ ။၁ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ၂ လွတ်လိုခြင်း၏ မရှိခြင်း၊ ၃ ပဥ္စင်းအားပုတ်ခတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ပဉ္စမ။ ၇၅။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊ ကုပိတော၊ ၍၊ အနတ္တမနော၊ ၍၊ တလသတ္တိကံ၊ လက်ဝါးပြက်ကို၊ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ မိုးငြားအံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါရှေးနည်း ၃ ပါး။

ဆဋ္ဌ။ ၇၆။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အမူလကေန၊ မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ရှံ့ရှာခြင်း အရင်း မရှိသော၊ သံဃာဒိသေသေန၊ ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးစောဒနာငြားအံ့၊ပ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဋ္ဌင်း၏အဖြစ်၊ [၂]သံဃာဒိသိသ်၏ အမူလကအဖြစ်၊ [၃] စောဒနာခြင်း၊ [၄]ထိုခဏသိခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

သတ္တမ။ ၇၇။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘိက္ခုဿ၊ အား၊သဉ္စိစ္စ၊ မချမ်းသာစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ အလို့လိုကို၊ ဥပဒဟေယျ၊ ဖြစ်စေငြားအံ့။ ဣတိဣမိနာ ဥပဒဟေနေ၊ ဤသို့ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တခဏမျှလည်း၊ အဖာသု၊ မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ-ဣမိနာအဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ ဧတဒေဝ၊ ထိုမချမ်းသာစေလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတွာ၊ ၍၊ အနညံ၊ အကြောင်းတပါးမရှိပဲ၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို၊ ဥပဒဟေယျ။ အံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဋ္ဌင်း၏ အဖြစ်၊ [၂] မချမ်းသာ စေလိုခြင်း၊ [၃]ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အဋ္ဌမ။ ၇၈။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်သော တိုးတိုးတိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောခိုက်ရန်ရှိကုန်သော၊ ဝိဝါဒါပန္နာနံ၊ ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏၊ ဥပဿုတိံ၊ ထိုသူတို့ စကားကို ကြားကောင်းရာ အရပ်သို့ကပ်၍၊ ဝါ၊ ကြားကောင်းသော အရပ်၌၊ တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်ငြားအံ့။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဘဏိဿန္တိ၊ ဆိုကုန် လတ္တံ့။ တံဝစနံ၊ ကို၊ သောဿာမိ၊ နားထောင်အံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍၊ ဧတဒေဝ၊ ထိုရဟန်းတို့ တိုင်ပင်သောစကားကို ကြားလိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပစ္စယံကရိတွာ၊ ၍၊ အနညံ၊ ပဲ၊ တိဋ္ဌေယျ၊အံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ ပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂ စောဒနာ လိုခြင်း၊ ၃ နာ ထောင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

နဝမ။ ၇၉။ ယောပနတိကွ၊ သည်၊ ဓမ္မိကာနံ၊ ဟုတ်မှန် သော သဘော စောဒနာသာရဏာဝိနည်း ဉတ်,ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနံ၊ အပလောကနကံ, ဉတ္တိကံ, ဉတ္တိ ဒုတိယကံ, ဉတ္တိစတုတ္ထကံ တို့အား၊ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို၊ ဒတွာ၊ ပေး ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ၊ ခီယနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ အာ ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့၊ ပါ။

ကံ နှင့် ဌာန

ပဉ္စဋ္ဌာနာပလောကနံ၊
ဉတ္တိ စ နဝဋ္ဌာနဂံ။
ဒုတိယဉ္စ စတုတ္ထဉ္စ၊
သတ္တဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

အနက်။ ။ အပလောကနံ၊ အပလောကနကံသည်၊ ပဉ္စဋ္ဌာ နံ၊ ငါးဌာနသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဉတ္တိ စ၊ ဉတ္တိ ကံသည် ကား၊ နဝဋ္ဌာနဂံ၊ ကိုးဌာနသို့ရောက်၏၊ ဒုတိယဉ္စ၊ ဉတ္တိဒုတိယ ကံ သည်၎င်း၊ စတုတ္ထဉ္စ၊ ဉတ္တိစတုတ္ထကံသည်၎င်း၊ သတ္တဋ္ဌာနာနိ၊ ခုနစ်ဌာနတို့သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ဆောင်။ ။ ပ ငါးဌာန်၊ ဉတ်နဝ၊ ကြွင်းမှ ခုနစ်ဌာန်။

အပလောကနကံ ၅ ဌာန

ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ၊
ဘဏ္ဍု ပြဗ္ဗဇ္ဇ လက္ခဏံ။
ပဉ္စဋ္ဌာနာ ပလောကနံ၊
အဝန္ဒိယာဒိ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာရဏံ၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော သာမဏေကို သွင်းခြင်း၊ နိဿာရဏံ၊ ကဏ္ဋကသာမဏေကဲ့သို့သောသူကို ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍုသျှင်အဖြစ်ကို ငဲ့သောသူ၏ ဆံရိတ်ခြင်းကို ပန်ခြင်း၊ ပြဟ္မဒဏ္ဍ၊ နှုတ်ကြမ်းသောရဟန်းကို မဆိုဆုံးမအပ်ဟု ပြဟ္မဒဏ်ထားခြင်း၊ လက္ခဏံ၊ ကံဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်သော ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊ အပလောကနံ၊ သည်၊ ပဉ္စဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အဝန္ဒိယာဒိ၊ ဘိက္ခုနီတို့ပြုအပ်သော အဝန္ဒိယကံ စသည်သည်၊ ကမ္မလက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဉတ္တိကံ ၉ ဌာန

ဩသာ နိဿာ ဥပေါသထံ၊
ပဝါရဏဉ္စ သမ္မုတိ။
ဒါနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊
ပစ္စုက္ကဍ္ဎန လက္ခဏံ။
ဉတ္တိကမ္မံ နဝဌာနံ၊
တိဏေ တိဿောဝ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကို သွင်းသော ဩသာရဏာဉတ်၊ နိဿာ၊ ဥဗ္ဗာဟိက ဝိနိစ္ဆယ၌ ဓမ္မကထိကကို ထုတ်သော နိဿာရဏာဉတ်၊ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာထားသော ဉတ်၊ ပဝါရဏဉ္စ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှာ ထားသောဉတ်၊ သမ္မုတိ၊ ပဉ္စင်းလောင်းကို ဆုံးမခြင်းငှာ မိမိကိုယ်မိမိ သမုတ်ခြင်းစသော ဉတ်၊ ဒါနံ၊ စွန့်အပ်သော သင်္ကန်းစသည်ကိုပေးသော ဉတ်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အာပတ်ကို ခံခြင်းငှာ ထားသောဉတ်၊ ပစ္စုက္ကဍ္ဎနံ၊ ပဝါရဏာဝင်သောဉတ်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာဉတ်၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဉတ္တိကမ္မံ၊ သည်၊ နဝဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တိဏေ၊ တိဏဝတ္ထာရက သမထ၌၊ တိဿောဝ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက

ဥတ် စသောအားဖြင့် သုံးပါးသော ဥတ်တို့သည်သာလျှင်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ မည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

[၁]အသွင်း [၂]အထုတ်၊ [၃]ဥပုသ် [၄]ပဝါ၊ [၅]သမုတ်ရာ၊
[၆]ပေးပါ [၇]ခံ [၈]ငင် [၉]လက်။
ဥတ္တိကမ္မ°၊ ကိုးဌာနံ၊ ရောက်ဟန်ယွင်းမကွက်။

ဥတ္တိဒုတိယကံ ၇ ဌာန

ဩသာ နိဿာ စ သမ္မုတိ၊
ဒါနပဋိဂ္ဂါရဒေသနာ။
လက္ခဏံ ဒုတိယံ သတ္တ၊
တိဏဝေါဟာဒိ လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာ၊သပိတ်လှန်သဖြင့် သွင်းခြင်း၊ နိဿာစ၊ သပိတ်မှောက်သဖြင့် ထုတ်ခြင်း၊ သမ္မုတိ၊ သိမ်သမုတ်ခြင်း ကံ စသော သမ္မုတိ၊ ဒါနံ၊ ကထိန်သင်္ကန်း, မတကသင်္ကန်းသို့ပေးခြင်း, ဥဒ္ဒါရ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း၊ ဒေသနာ၊ ကုဋိရာ,ကျောင်းရာကို ကြားခြင်း၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒုတိယံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံသည်၊ သတ္တ-သတ္တဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊၏၊ တိဏဝေါဟာဒိ၊ တိဏဝတ္ထာရကသမထ၌ ကမ္မဝါစာ, ဝေါဟာရောပန စသည့် ကမ္မဝါစာသည်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာမည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

[၁]ထုတ် [၂]သွင်း [၃]သမုတ်၊ [၄]ဝေး [၅]နုတ် [၆]ကြားရာ၊ လက္ခဏာ၊
ရောက်လာသတ္တ ဒုတိယ။

ဉတ္တိစတုတ္ထကံ ၇ ဌာန

ဩသာ နိဿာ စ သမ္မုတိ၊
ဒါနံ နိဂ္ဂဟဘာသနံ။
လက္ခဏံ စတုတ္ထံ သတ္တ၊
သမ္ပဒဋ္ဌာန လက္ခဏံ။

အနက်။ ။ဩသာ၊ တဇ္ဇနီယ စသော ခုနစ်ပါးသောကံ ငြိမ်းသဖြင့် သွင်းခြင်း၊ နိဿာစ၊ တဇ္ဇနီယစသော ခုနစ်ပါးသောကံကို ပြုသဖြင့် ထုတ်ခြင်း၊ သမ္မုတိ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မုတိ၊ ဒါနံ၊ ပရိဝါသ်, မာနတ်ပေးခြင်း၊ နိဂ္ဂဟ၊ မူလာယ ပဋိကဿနဖြင့် နှိပ်ခြင်း၊ ဘာသနံ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက, ရှစ်ပါးသော ယာဝတတိယက, အရိဋ္ဌ, စဏ္ဍကာဠီ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသော သမနုဘာသန၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ၊ ဣတိ၊ သို့၊ စတုတ္ထံ၊ ဉတ္တိစတုတ္ထကံသည်၊ သတ္တ-သတ္တဌာနံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏၊ သမ္ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဥပသမ္ပဒကံ, အဋ္ဌာနကံသည်၊ လက္ခဏံ၊ ကမ္မလက္ခဏာ မည်၏။

ဆောင်ပုဒ်

[၁]အသွင်း[၂]အထုတ်၊ [၃]သမုတ်[၄]ပေးချက်၊ [၅]နှိပ်လျက်[၆]ဆုံးမ၊
[၇]လက္ခဏာ၊ ရောက်ထ သတ်စတုတ်။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ဓမ္မကံ၊ [၂]ဓမ္မကံဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ [၃]ဆန္ဒပေးပြီးလျက် ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ဒသမ။ ၁၀။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သံဃေ၊ ၌၊ ဝိနိစ္ဆယကထာယ၊ အဆုံးအဖြတ်စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ်သော်၊ ဆန္ဒံ၊ ကို၊ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍၊ အာသနာ၊ နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲခြားအံ့။ ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်ဆဲ၊ [၂]ဓမ္မကံ၊ [၃]ဓမ္မကံဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ [၄]သမာန သံဝါသကသိမ်၌ တည်ခြင်း၊ [၅]သမာနသံဝါ

သက အဖြစ်၊ [၆]ပျက်စေလိုသဖြင့် ဟတ္ထပါသ်ကို စွန့်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၆ ပါး။

ကောဒသမ။ ဂ၁။ ယောပနဘိက္ခုသည်၊ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော၊ သံဃေန၊ သံဃာနှင့်တကွ၊ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ ယထာသန္တုတံ၊ အကြင်အကြင် ချစ်ကျွမ်းဝင်သဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သောသူအား၊ ဝါ၊ သူသို့၊ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ လာဘံ၊ လာဘ်ကို၊ ပရိဏာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ခီယနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။"သမ္မာ ထဝိယတိ ပသံသိယတီတိ သန္ထုတော=မိတ္တော၊ သံပုဗ္ဗာ ထု အဘိတ္ထဝေ၊ ကမ္မေ တော၊ ယော ယော သန္ထုတော ယထာသန္ထုတံ၊ အံဝိဘတ္တိနမကာရန္တာ အဗျယီဘာဝါတိသဿ အံ" ပါတိမောက္ခာဋ္ဌကထာ၌လည်း "တဿ တဿာတိ အတ္ထော" ဟု မိန့်၏၊ သဝိဘတ်ကား စတုတ္ထီ, ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌီ နှစ်ပါးသင့်၏။

"ကုသပ္ပသာဒကော နဋ္ဌေ၊
ယော တယာ သန္ထုတော မုခေ။
တာဒိသော ဟံ မဟာဝီရ၊
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သာသနေ"

ဟူသော ကာဠုဒါယီ အပဒါန်ဖြင့်လည်း သန္ထုတော ပုဒ် သင့်သည်ကို သိအပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ပဥ္စင်း၏အဖြစ်၊ [၂]ဓမ္မကံဖြင့် ရအပ်သော သမ္မုတိရှိခြင်း၊ [၃]သံဃာနှင့်တကွ ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းကိုပေးခြင်း၊ [၄]ရှုတ်ချခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

ဒွါဒသမ။ ၈၂။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ လျက်၊ ပရိဏတံ၊ ကိုယ့်နှုတ်ဖြင့် သံဃာသို့ ညွတ်လေပြီးသော၊ သံဃိကံ၊ သော၊ လာဘံ၊ လာဘ်ကို၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သို့၊ ပရိဏာမေယျ၊ အံ့။ ပ။

၉။ ရတနဝဂ်

ပဌမ။ ၈၃။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ခတ္တိယဿ၊ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော၊ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ၊ ထိပ်၌ သွန်းအပ်သော အဘိသိက် ရှိသော၊ ရညော၊ မင်း၏၊ အနိက္ခန္တရာဇကေ၊ မထွက်သော မင်း ရှိသော၊ အနိဂ္ဂတရတနကေ၊ မထွက်သော မိဖုရား ရတနာ ရှိသော၊ သယနီဃရေ၊ အိပ်ရာတိုက်ခန်း၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အပ္ပဋိသံဝိဒိတော၊ မိမိလာသောအဖြစ်ကို မပန်ကြားပဲ၊ ဣန္ဒခီလံ၊ တံခါးခုံကို၊ အတိက္ကာမေယျ၊ လွန်စေငြားအံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မင်း၏အဖြစ်၊ [၂] အဘိသိက်သွန်းခြင်း၊ [၃] မင်း မိဖုရား နှစ်ပါး တိုက်ခန်းမှ မထွက်ခြင်း၊ [၄] မပန်ကြားခြင်း၊ [၅]တံခါးခုံကို လွန်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၈၄။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ရတနံဝါ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို၎င်း၊ ရတနသမ္မတံဝါ၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကို၎င်း၊ အဇ္ဈာရာမာဝါ၊ အရံအတွင်းကို၎င်း၊ အဇ္ဈာဝသထာဝါ၊ တည်းခိုရာအိမ်, စရပ်တွင်းကို၎င်း၊ အညတြ—ဌပေတွာ၊ ၍၊ ဥဂ္ဂဏှေယျဝါ၊မိမိမူလည်း ကောက်ယူငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ကောက်ယူစေငြားအံ့၊ပ၊ ဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ ရတနံဝါ၊ ရတနာဆယ်ပါးကို၎င်း၊ ရတနသမ္မတံဝါ၊ ကို၎င်း၊ အဇ္ဈာရာမေဝါ၊ ၌၎င်း၊ အဇ္ဈာဝသ

ထေဝေါ၊ ၌ရင်း၊ ဥဂ္ဂဟေတွာဝေါ၊ မိမိကောက်ယူ၍ရင်း၊ ဥဂ္ဂဟာပေတွာဝေါ၊ စေ၍ရင်း၊ ယဿ၊ အကြင်သူ၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။သော၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည်၊ ဟရိဿတိ၊ ဆောင်လတ္တံ့။ ဉာတိမနုဿကတွာ၊ ၍၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ထားခြင်းသည်၊ တတ္ထ၊ ထိုဒါယကာတို့ဥစ္စာမေ့ရစ်ရာ၌၊ သာမိစိ၊တည်း။

အင်္ဂါ။ ။[၁]ခွင့်ပြုခြင်း၏မရှိခြင်း၊ [၂]သူတပါးဥစ္စာ၏အဖြစ်၊ [၃]ဝိဿာသဂ္ဂါဟ, ပံသုကူဟူသောအမှတ်၏မရှိခြင်း၊ [၄]ကောက်ခြင်း, ကောက်စေခြင်း၊ အင်္ဂါ ၄ ပါး။

တတိယ။ ၈၅။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော၊ အစ္စာယိကာ၊ အဆောတလျင် ရှောင်တခင်ပြုအပ်သော၊ ကရဏီယာ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ အညတြ—၌ပေတွာ၊ ၍၊ သန္တံ၊ ထင်ရှားသော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ "ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ" ဟု မပန်မူ၍၊ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့၊ပ။

အင်္ဂါ။ ။[၁] ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားခြင်း၊ [၂]ခွင့်ပြုခြင်း၏အကြောင်းမရှိခြင်း၊ [၃] နေလွဲအခါ ရွာဝင်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၈၆။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အဋ္ဌိမယံဝါ၊ အရိုးဖြင့်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒန္တမယံဝါ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိသာဏမယံဝါ၊ သားချိုဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ သူစိဃရံ၊ အပ်ကျည်ကို၊ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဘေဒနကံ၊ အပ်ကျည်ကိုခွဲခြင်းရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁အပ်ကျည်၏အဖြစ်၊ ၂အင္ဂုမယ စသည်၏အဖြစ်၊ ၃မိမိအကျိုးငှါပြု၍ရင်း, ပြုစေ၍ရင်းရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

ပဌမ။ ၈၇။နဝံ၊ သော၊ မဉ္စံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ပီဌံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ၊ ယာ၊ အပေါင်၏၊ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်အရပ်ကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ၍၊ သုဂတင်္ဂုလေန၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ၊ လက်ရှစ်သစ် အခြေရှိသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။တံ၊ ထိုအခြေ တတောင့်တွာ ပမာဏ ကို၊ အတိက္ကာ မယတော၊ လွန်စေသော ရဟန်းအား၊ ဆေဒနကံ၊ အခြေကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁ပမာဏကို လွန်သောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၊ ၂မိမိအကျိုးငှါပြု၍, ပြုစေ၍ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

ဆဌ။ ၈၈။ယောပန ဘိက္ခု၊သည်၊ တူလောနဒ္ဓံ၊ လဲကိုအောက်ထက်ပုဆိုးကြက်၍ဖွဲ့ယှက်မွေးရစ်ရာဖြစ်သော၊ မဉ္စံ ဝါ၊ကိုရင်း၊ ပီဌံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဥဒ္ဒါလနကံ၊ လဲကို ထုတ်ခြင်းရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။"တူလံ ပြိနဒ္ဓံ ဧတ္ထာတိ တူလောနဒ္ဓံ", ဝိမိလိကံ ပတ္တရိတွာ တူလံ ပက္ခိပိတွာ ဥပရိစိမိလိကာယ ပြိနဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ကင်္ခါ၊ "ဥဒ္ဒါရနကံ" ဟူအပ်လျက် ရကိုလ ပြုသည်။

အင်္ဂါ။ ။ ၁တူလောနဒ္ဓအဖြစ်၊ ၂မိမိအကျိုးငှါပြု၍,ပြုစေ၍ ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

သတ္တမ။ ၈၉။နိသီဒနံ၊ ကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကံ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော နိသီဒိုင်

ကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုနိဿိဒိုင်၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း၊ ဒီဃသော၊ အလျားမှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ နှစ်ထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ အနံကား၊ ဒိယဍ္ဎံ၊ တထွာခြောက်သစ်တည်း၊ ဒသာ၊ အဆာကား၊ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာတည်း၊ တံပမာဏံ၊ ထိုအလျား လေးတောင့်ထွာ, အနံ သုံးတောင်ကိုးသစ်, အဆာ နှစ်တောင့်ခြောက်သစ် ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ ဆေဒနကံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။ ၁နိသီဒိုင်၏ ပမာဏကိုလွန်ခြင်း၊ ၂မိမိအကျိုးငှါ ပြု၍, ပြုစေ၍ရခြင်း၊ အင်္ဂါ ၂ ပါး။

အငှမ။ ၉၀။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ၊ အမာလွှမ်းသော သင်္ကန်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော အမာလွှမ်းသင်္ကန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအမာလွှမ်းသင်္ကန်း၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ ပမာဏံ၊ တည်း၊ ဒီဃသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊စတသော ဝိဒတ္ထိယော၊လေးထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ ကား၊ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ တည်း၊ တံပမာဏံ၊ ထိုအလျား ကိုးတောင်, အနံလေးတောင့် ထွာ ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊ အား၊ ဆေဒနကံ၊သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

နဝမ။ ၉၁။ ဝဿိကသာဋိကံ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို၊ ကာရယမာနေန၊ သော၊ ဘိက္ခုနာပန၊ သည်ကား၊ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော မိုးရေခံ သင်္ကန်းကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုမိုးရေခံ သင်္ကန်း၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ ပမာဏံ၊ တည်း၊

ဒီဃသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ခြောက်ထွာတို့တည်း၊ တိရိယံ၊ ကား၊ အစုတေယျာ၊ နှစ်ထွာခွဲတည်း၊ တံ ပမာဏံ၊ ထို အလျား တဆယ့် သုံးတောင့်ထွာ, အနံ လေးတောင့်ထွာ သုံးသစ်ပမာဏကို၊ အတိက္ကာမယတော၊အား၊ဆေဒနကံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

ဒသမ။ ၉၂။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရားသင်္ကန်းတော်ပမာဏမျှလောက် ပမာဏရှိသော၊ စီဝရံ၊ ကိုရင်း၊ အတိရေကံဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်ပမာဏသက်လွန်သော ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကိုရင်း၊ ကာရာပေယျ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဆေဒနကံ၊ သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ တတြဝစနေ၊ ထိုစကား၌၊ ဣဒံ၊ ကား၊ သုဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်ပမာဏတည်း။ ဒီဃသော၊ မှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ ဖြင့်၊ နဝဝိဒတ္ထိယော၊၊ ကိုးထွာတို့တည်း။ တိရိယံ၊ ကား၊ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ခြောက်ထွာတို့တည်း၊ ဣဒံ၊ ဤအလျား အတောင်နှစ်ဆယ် လက်ခြောက်သစ်, အနံ ဆယ့် သုံးတောင့်ထွာ အတိုင်းအရှည်သည်၊ သုဂတဿ၊ ၏၊ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၊ တည်း။

အင်္ဂါ။ ။အင်္ဂါ ၂ ပါး ရှေးနည်း။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဠိဒေသနီယ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော၊ ပါဋိဒေသနီယာ၊ ပါဋိဒေသနီအမည် ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမ။ ၁။ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ အန္တရဃရံ၊ ရွာတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌာယ၊ ဝင်သော၊ အညာတိကာယ၊သော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊၏၊ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုငင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုငင်း၊ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေယျဝါ၊ အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော၊ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်သော၊ ပါဋိဒေသနီယံ၊ ပါဋိဒေသနီ အမည်ရှိသော၊ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ငါရောက်ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဋိဒေသနီအာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။

အင်္ဂါ။ ၁ ပြည့်စုံသော ပဉ္စင်းအဖြစ်ရှိခြင်း၊ ၂ အမျိုးမစပ်ခြင်း၊ ၃ ရွာတွင်း၌တည်သော ဘိက္ခုနီမ၏ လက်မှ မိမိလက်ဖြင့်ခံခြင်း၊ ၄ ယာဝကာလိကအဖြစ်၊ ၅ မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၅ ပါး။

ဒုတိယ။ ၂။ဘိက္ခူပနေဝ၊ ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်၊ ကုလေသု၊ အိမ်တို့၌၊ နိမန္တိတာ၊ ဖိတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဆွမ်းစားကုန်၏၊ တတြ၊ ထိုဆွမ်းစားရာ၌၊ သောဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်၊ ဣဓ၊ ဤရဟန်း၏သပိတ်၌၊ သူပံ၊ ဟင်းကို၊ ဒေထ၊ လှူကုန်လော့၊ ဣဓ၊ ၌၊ ဩဒနံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဒေထ၊ ကုန်

လော့၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေါဿာသမာနရူပါ၊ စီရင်သောသဘော
ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဌိတာ၊ တည်သည်၊ စေဟောတိ၊ အကယ်၍
ဖြစ်ငြားအံ့။ တေဟိဘိက္ခူဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သာဘိက္ခု
နီ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို၊ ဘဂိနိ၊ နှမ၊ ယာဝ၊အကြင်မျှလောက်
ကာလပတ်လုံး၊ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏၊ တာဝ၊
ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး၊ အပသက္က၊ ဖဲခွါဆုတ်ရှားသွား
လေဦး၊ ဣတိ၊ သို့၊ အပသာဒေတဗ္ဗာ၊ မောင်းမဲအပ်၏။
ကေဿာပိ ဘိက္ခုနော-ကော ဘိက္ခုပိ၊ တယောက်သော
ရဟန်းမျှသည်လည်း ၊ တံ ဘိက္ခုနိံ ၊ ကို၊ အပသာဒေတုံ၊
မောင်းမဲခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ မကြည်လင်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ဖဲခွါဆုတ်
ရှားစေခြင်းငှါ၊ ဘဂိနိ၊ နှမ၊ ယာဝ၊ လုံး၊ဘိက္ခူ၊ တို့သည်၊
ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏၊ တာဝ၊ လုံး၊ အပသက္က၊ ဦး၊ ဣတိ၊သို့၊ စေနပ္ပ
ဋိဗာသေယျ၊ အကယ်၍ မဆိုငြားအံ့။ တေဟိဘိက္ခူဟိ၊ တို့
သည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ ဂါရယှံ၊ သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊
ပါဋိဒေသနီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိမှ၊ ငါတို့ရောက်ချေ
ကုန်ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဋိဒေသနီ အာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမ၊ ငါတို့
ကြားကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသတဗ္ဗံ ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဗဟုဝုစ် ထင်မှတ်၍ "ပဋိဒေသေတဗ္ဗာ" ရှိ
တတ်ကြ၏၊ မသင့်၊ "ကေဿဘိက္ခုနော" ကား ပစ္စတ္တ၌ ဆဋ္ဌီ။

အင်္ဂါ။ ။၁ပြည့်စုံသောပဉ္စင်း၏အဖြစ်၊ ၂ ဘောဇဉ် ငါး
ပါး၏အဖြစ်၊ ၃ ရွာတွင်း၌ ခွင့်ပြုအပ်သောအပြားမှ တပါး
သောအပြားဖြင့်စီရင်ခြင်း၊ ၄မမြစ်ခြင်း၊၅မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ၅ပါး။

တတိယ။ ၃။သေက္ခသမ္မတာနိ၊ဥ တ္တိ ဒုတိယကံဖြင့် သေက္ခဟု
သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ ယာနိ ခေါ ပနတာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်

သဒ္ဓါပွား၍ ဥစ္စာပါးသော အမျိုးတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ယောပနဘိက္ခု၊ သည်၊ ထထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော၊ သေက္ခသမ္မတေသု၊ ကုန်သော၊ ကုလေသု၊ အမျိုးတို့၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ အိမ်၏ဥပစာသို့မသက်မီ ရှေးအဖို့၌၊အနိမန္တိတော၊ မဖိတ်ပဲ၊ အဂိလာနော၊ မနာပဲ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေယျဝါ၊အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊ အံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ အာဝုသော၊ တို့၊ဂါရယှံ၊ သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊ ပါဋိဒေသနီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြ၊ တံ၊ ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]သေက္ခဟု သမုတ်ခြင်း၊ [၂]ရှေး၌ မဖိတ်ခြင်း၊ [၃]မနာခြင်း၊ [၄] အိမ်၏ဥပစာသို့သက်ခြင်း၊ [၅] နိစ္စဘတ်စသည်ကို ထား၍ တပါးသောအာမိသကို စားခြင်း၊အင်္ဂါ ၅ ပါး။

စတုတ္ထ။ ၄။အရညကာနိ၊ တော၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သာသင်္ကသမ္မတာနိ၊ ရှိရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ဘေးဘယမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိခေါပနတာနိ သေနာသနာနိ၊ တို့သည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယောပန ဘိက္ခု၊ သည်၊ ထထာရူပေသု၊ ကုန်သော၊ သေနာသနေသု၊ တို့၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ မခံမီရှေး၌၊ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ၊ ရှိရှာဖွယ် ဘေးဘယမ်းရှိသည်ကို မကြားပဲ၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ အဇ္ဈာရာမေ၊ အရံတွင်း၌၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ အဂိလာနော၊ မနာပဲ၊ ခါဒေယျဝါ၊ အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျဝါ၊အံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်၊ အာဝုသော၊တို့၊ ဂါရယှံ၊ သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊ ပါဋိဒေသနီယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊

သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ၊ တံ၊ ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ၏၊ ဝှတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ သေနာသနေသု နောက်ဘွင် "ဝိဟရန္တော" ရှိသည်၊ မလိုဟူ၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]တောကျောင်း၏အဖြစ်၊ [၂]ယာဝကာလိက၏ ထို အရံ၌မရောက်ခြင်း၊ [၃]မနာခြင်း၊ [၄]သူနာ၏အကြွင်းမဟုတ်ခြင်း၊ [၅]ဘေးရှိသည်ကို မကြားခြင်း၊ [၆]အရံအတွင်း၌ ခံခြင်း၊ [၇]မျိုခြင်း၊ အင်္ဂါ ၇ ပါး။

ပါဋိဒေသနီယာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ သေခိယာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁။ ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

၁။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ ထက် ဝန်း ကျင် မှ ညီ ညွတ် စွာ၊ နိဝါသေဿာမိ၊ သင်းပိုင်ကို ငါဝတ်အံ့၊ ဝှတိ၊ သို့၊ သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယာ၊ ပြုအပ်၏။

အင်္ဂါ။ ။[၁]မရိုသေခြင်း၊ [၂]အာပတ်မရှိခြင်း၏ အကြောင်း မရှိခြင်း၊ [၃]မညီမညွတ် ဝတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါ ၃ ပါး။

အထူးမှတ်ဖွယ်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါ ၃ ပါး ဖြစ်သကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော သေခိယသိက္ခာပုဒ်၌ “၁အနာဒရပြုခြင်း, ၂အာပတ်မသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းမရှိခြင်း” ဟူသော အင်္ဂါ ၂ ပါး၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၃ ပါးစီချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

၂။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ စွာ၊ ပါရုပိဿာမိ၊ ကိုယ်ဝတ် သင်္ကန်းကို ရုံအံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။လက်ကတော့ ထိုးသည်ကို ပါရုပနဟူသည်၊ “ယထာ စ ပါဠိကာရကော ဘိက္ခု ဧကံသံ ပါရုပနေန ပါရုတံ ဝါမဗာဟုံ ဝိဝရိတွာ စီဝရံ အံသကူဋေ အာရောပေတိ၊ ဧဝံ အပါရုပိတွာ”၌ကား လောပတ်တင်သည်ကိုယူ၊ “တထာ အပါရုပိတွာ အာရာမေ ဝါ အန္တရဃရေ ဝါ အနာဒရေန ယံကိဉ္စိ ဝိဟာရံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋံ”၌ အာရာမေပုဒ်ကိုကား ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာန စသောကာလကိုရည်၍ မိန့်အပ်၏၊ အန္တရဃရေပုဒ်ကိုကား ရွာတွင်း ခရီးဖြင့် သွားခြင်းဝါသူပဂတကာလကို ရည်၍ မိန့်အပ်၏။

၃-၄။ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ မရုံပဲ ကမွတ်ကွင်း၌ ကမွတ်သီးကိုတပ်၍အလျားအနားပတ်စွန်းဖြင့်လည်ကို ဖုံးလွှမ်းလျက် နှစ်ဖက်သောအစွန်းကို အညီ ပြုပြီးမှ လိပ်သဖြင့် လက်ကောက်ဝတ်တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်း၍၊ အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌၊ ဂမိဿာမိ၊ ငါသွားအံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ ငါနေအံ့။ ပ။

၅-၆။ သုသံဝုတော၊ လက်,ခြေကို မကစားပဲ ကောင်းစွာ ဣန္ဒြေကို စောင့်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ ဂမိဿာမိ အံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၇-၈။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ လေးတောင်ခန့်မျှ ကြည့်သဖြင့် ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ ဂမိဿာမိ၊အံ့။ ပ။နိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၉-၁၀။ ဥက္ခိတ္တကာယ၊ သင်္ကန်းကိုပင့်သဖြင့်၊ ဝါ၊ လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊နဂမိဿာမိ၊ ငါမသွားအံ့။ပ။ နနိသီဒိဿာမိ၊ငါမနေအံ့။ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။“ဥက္ခိတ္တကာယာတိ ဥက္ခေပေန၊ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ၊ ဧကတော ဝါ ဥဘတော ဝါ ဥက္ခိတ္တစီဝရော ဟုတွာတိ အတ္ထော” ကင်္ခါ၊“ဥဒ္ဓံ ခိပိတဗ္ဗန္တိ ဥက္ခိတ္တံ၊ ဥက္ခိတ္တံ စီဝရမဿာတိ ဥက္ခိတ္တကော”၊ ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏာမှ ထူးသော ဥဒ္ဓဘာဝ ဘောဂဏ်သည် ဣတ္ထံ၊ ထိုသို့ရောက်သော ဘိက္ခုသည်ဘူတ၊ ပင့်အပ်သောသင်္ကန်းသည် လက္ခဏ။

ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏအနက်၌ မုချဖြစ်သော ကရဏဝစနကို သက်သည်ရှိသော် ဥက္ခိတ္တကာယဟူ၍မပြီး, ဥက္ခိတ္တ ကေနဟူ၍သာ ပြီးရာသောကြောင့် ကရဏဝစနံ ဟူသောပုဒ်ကို “ကရဏေ တတိယာဝိဘတ္တိဋ္ဌာနေ ဝိဟိတံ ဝစနံ ကရဏဝစနံ”ဟု ပြု၍ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသအားဖြင့် စီရင်အပ်သော စတုတ္ထီဝိဘတ်ကို ကရဏဝစနယူ၍“ အာယ စတုတ္ထေက ဝစနဿ တု”ဖြင့် စီရင်၊“ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ,ဥက္ကုဋိကာယ,ပလ္လတ္ထိကာယ”တို့၌လည်း ဤနည်းပင်။

၂ ။ ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဝဂ်

၁၁-၁၂။ ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ၊ ပြင်းစွာရယ်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ နဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ နနိသီဒိဿာမိ၊အံ့။ ပ။

၁၃-၁၄။ အပ္ပသဒ္ဒေါ၊ ငယ်သော အသံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရ ဿရေ၊ ၌၊ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ နိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၁၅-၁၆။ ကာယပ္ပစာလကံ၊ ကိုယ်ကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။

၁၇-၁၈။ ဗာဟုပ္ပစာလကံ၊ လက်ရုံးကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။

၁၉-၂၀။ သီသပ္ပစာလကံ၊ ဦးခေါင်းကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ ပ။

၃။ ခမ္ဘကတဝဂ်

၂၁-၂၂။ ခမ္ဘကတော၊ ခါးထောက်လျက်၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ နဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ နနိသီဒိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၂၃-၂၄။ ဩဂုဏ္ဌိတော၊ ဦးခေါင်းခြုံလျက်။ ပ။

၂၅။ ဥက္ကုဋိကာယ၊ ဖဝါးစွန်းဖြင့် နင်းလျက်၊ ဝါ၊ ဖနောင့်, ခြေဖျား ဤနှစ်ပါးတွင် တပါးကိုပင် တပါးဖြင့်သာ နင်းစကာလျက်၊ နဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၂၆။ ပလ္လတ္ထိကာယ၊ လက်အာယောဂဗဒ်, ပုဆိုးအာယော ဂဗဒ်ဖွဲ့လျက်၊ ဝါ၊ ဒူးကိုသိုင်းလျက် လက်ချင်း ယှက်သော လက်အာယောဂဗဒ်,မြင်းခေါင်း ကျောက်ဆစ် အဝတ်ရစ်သောပုဆိုးအာယောဂဗဒ် ဖွဲ့လျက်။ ပ။

၂၇။ သက္ကစ္စံ-သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကို ဖြစ်စေ၍၊ ပိဏ္ဍ ပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ငါခံအံ့။ ဣတိ၊ သို့၊ သိက္ခာ၊ ကို၊ ကရဏီယာ၊ ၏။

၂၈။ ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ။

၂၉။ သမသူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးဖို့ တဖို့ မျှလောက်သော ပဲနောက်ဟင်းရှိသော၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပ။

၃၀။ သမတိတ္တိကံ၊ သပိတ်အတွင်း အနားရေးနှင့် အမျှ၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပ။

၄။ သက္ကစ္စဝဂ်

၃၁။ သက္ကစ္စံ-သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သတိကိုဖြစ်စေ၍၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ငါစားအံ့။ ပ။

၃၂။ ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ။

၃၃။ သပဒါနံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပ။

၃၄။ သမသူပကံ၊ ဆွမ်း၏ လေးဖို့ တဖို့ မျှလောက်သော ပဲနောက်ဟင်းရှိသော။ ပ။

၃၅။ ထူပကတော၊ ဆွမ်းဦး, ဆွမ်းထိပ်, ဆွမ်းလယ်မှ၊ ဩမဒ္ဒိတွာ၊ နှိပ်၍။ ပ။

၃၆။ ဘိယျောကမျတံ၊ များသည်၌ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ဥပါဒါယ၊စွဲ၍၊သူပံဝါ၊ ဟင်းကိုရင်း၊ဗျဉ္ဇနံဝါ၊ ငါး,အမဲကိုရင်း၊ ဩဒနေန၊ ဆွမ်းဖြင့်၊ နပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ၊ ငါမဖုံးလွှမ်းအံ့။ ပ။

၃၇။ အဂိလာနော၊ မနာပဲ၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အတ္ထာယ၊ အလို့ငှါ၊ သူပံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဩဒနံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍၊ နဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၃၈။ ဥဇ္ဈာနသညီ၊ ကဲ့ရဲ့လိုသော အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ နဩလောကေဿာမိ၊ ငါမကြည့်အံ့။ ပ။

၃၉။ အတိမဟန္တံ၊ အလွန်ကြီးစွာ၊ ကဗဠံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို၊ နကရိဿာမိ၊ ငါမပြုအံ့။ ပ။

၄၀။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီစွာ၊ အာလောပံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို၊ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။

၅။ ကဗဠဝဂ်

၄၁။ ကဗဠေ၊ ဆွမ်းလုတ်သည်၊ မုခဒွါရံ၊ ခံတွင်းဝသို့၊ အနာဟဋေ၊ မရောက်မီ၊ နဝိဝရိဿာမိ၊ ခံတွင်းကို ငါ မဖွင့်အံ့။ ပ။

၄၂။ ဘုဉ္ဇမာနော၊ ဆွမ်းစားသော ငါသည်၊ သဗ္ဗံဟတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောလက်ကို၊ မုခေ၊ ခံတွင်း၌ န ပက္ခိပိဿာမိ၊ မထည့်မသွင်းအံ့။ ပ။

၄၃။ သကဗဠေန၊ ဆွမ်းလုတ်နှင့် တကွသော၊ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်၊ နဗျာဟရိဿာမိ၊ ငါမဆိုအံ့။ ပ။

၄၄။ ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို မြှောက်၍၊ နဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ မစားအံ့။ ပ။

၄၅။ ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ၊ ဆွမ်းလုတ်ကို ဖြတ်၍၊ ပ။

၄၆။ အဝဂဏ္ဍကာရကံ၊ မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်၌ ထား သည်ကို ပြု၍၊ ပ။

၄၇။ ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကံ၊ လက်ကိုခါ၍၊ ပ။

၄၈။ သိတ္ထာဝကာရကံ၊ ဆွမ်းလုံးကို ကြဲ၍၊ ပ။

၄၉။ ဇိဝှါနိစ္ဆာရကံ၊ လျှာကို ထုတ်၍၊ ပ။

၅၀။ စပုစပုကာရကံ၊ စပ်စပ်မြည်အောင် ပြု၍၊ ပ။

၆။ သုရုသုရုဝဂ်

၅၁။ သုရုသုရုကာရကံ၊ ရှုတ်ရှုတ်မြည်အောင်ပြု၍၊ ပ။

၅၂။ ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ၊ လက်ကိုလျက်၍၊ ပ။

၅၃။ ပတ္တနိလ္လေဟကံ၊ သပိတ်ကို ခြစ်၍၊ ပ။

၅၄။ ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလျက်၍၊ ပ။

၅၅။ သာမိသေန၊ ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် တကွသော၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ ပါနီယထာလကံ၊ ရေသောက် ခွက်ကို၊ န ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ငါမကိုင်အံ့၊ ပ။

၅၆။ သသိတ္ထကံ၊ ဆွမ်းလုံးနှင့် တကွသော၊ ပတ္တဓောဝနံ၊ သပိတ်ဆေးရေကို၊ အန္တရဃရေ၊ ၌၊ န ဆဍ္ဍေဿာမိ၊ ငါမစွန့်အံ့၊ ပ။

၅၇။ ဆတ္တပါဏိဿ၊ လက်၌ ထီးရှိသော၊ အဂိလာနဿ၊ မနာသောသူအား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ နဒေသေဿာမိ၊ ငါမဟောအံ့၊ ပ။

၅၈။ ဒဏ္ဍပါဏိဿ၊ လှံကန်လက်၌ ရှိသော၊ အဂိလာနဿ၊ အား၊ပ။

၅၉။ သတ္ထပါဏိဿ၊ သန်လျက်လက်၌ ရှိသော၊ ပ။

၆၀။ အာဝုဓပါဏိဿ၊ လေးလက်၌ ရှိသော၊ ပ။

၇။ ပါဒုကဝဂ်

၆၁။ ပါဒုကာရူဠှဿ၊ ခြေနင်းစီးသော၊ပ။

၆၂။ ဥပါဟနာရူဠှဿ၊ ဘိနပ်စီးသော၊ပ။

၆၃။ ယာနဂတဿ၊ ယာဉ်စီးသော၊ပ။

၆၄။ သယနဂတဿ၊ အိပ်ရာ၌နေသော၊ပ။

၆၄။ ပလ္လတ္ထိကာယ၊ လက်အာယောဂပဒ်, ပုဆိုး အာယောဂပဒ်ဖွဲ့လျက်၊ နိသိန္နဿ၊ နေသော၊ပ။

၆၆။ ဝေဌိတ သီသဿ၊ ဆံလျှဉ်ကို မမြင်အောင် ဦးရစ် ပေါင်းသော ဦးခေါင်းရှိသော၊ပ။

၆၇။ ဩဂုဏ္ဌိတသီသဿ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွရုံသော၊ ပ။

၆၈။ ဆမာယံ၊ မြေ၌၊ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသိန္နဿ၊ နေသော၊ပ။

၆၈။ နီစေ၊ နိမ့်သော၊ အာသနေ၊ ၌၊ နိသီဒိတွာ၊ ၍၊ ဥစ္စေ၊ မြင့်သော၊ အာသနေ၊ ၌၊ နိသိန္နဿ၊ သော၊ ပ။

၇၀။ ဌိတော၊ ရပ်သော ငါသည်၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်သော၊ ဂိလာနဿ၊ အား၊ပ။

၇၁။ ပစ္ဆတော၊ နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော ငါ သည်၊ ပုရတော၊ ရှေ့မှ၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော၊ ပ။

၇၂။ ဥပ္ပထေန၊ ခရီးမဟုတ်သဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော ငါသည်၊ ပထေန၊ ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သော၊ ပ။

၇၃။ အဂိလာနော၊ မနာသောငါသည်၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ အံ့၊ပ။

၇၄။ အဂိလာနော၊ မနာသောငါသည်၊ ဟရိတေ၊ စိမ်းသော မြက်သစ်ပင်ပေါ်၌၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ခေဠံဝါ၊ တံထွေးကို၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ အံ့၊ပ။

၇၅။ အဂိလာနော၊ သည်၊ ဥဒကေ၊ သုံးဆောင်ကောင်း သောရေ၌၊ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကို၎င်း၊ ခေဠံဝါ၊ ကို၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ အံ့၊ ဣတိ၊ သို့၊ သိက္ခာ၊ ကို၊ ကရဏီယာ၊ ၏။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရဏ သမထ

နိဒါန်း။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အဓိကရဏသမထာ၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ် ကုန်သော၊ ဣမေခေါ ပနဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ၊သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဓိကရဏာနံ၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း, အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း, အာပတ္တာဓိကရုဏ်း, ကိစ္စာဓိကရုဏ်းတို့ကို၊ သမထာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါလည်း၊ ဝူပသမာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေခြင်းငှါလည်း—

၁။ သမ္မုခါဝိနယော၊ သံဃ, ဓမ္မ,ဝိနယ,ပုဂ္ဂလမျက်မှောက် ဖြစ်သော သမ္မုခါဝိနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

၂။ သတိဝိနယော၊ ရဟန္တာအား သတိ ဝိနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။

၃။ အမူဠ္ဟဝိနယော၊ ဥမ္မတ္တကရဟန်းအား အမူဠ္ဟ ဝိနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ၏။

၄။ ပဋိညာယ၊ “ပဿသိအာဝုသောတာအာပတ္တိယော” ဟု ဆိုလတ်သော် “အာမဘန္တေ ပဿာမိ” ဟုဝန်ခံသဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ “အာယတိံ သံဝရေယျာသိ” ဟုပြုအပ်၏။

၅။ ယေဘုယျသိကာ၊ ဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များရာသို့လိုက်၍ ပြုခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။

၆။ တဿပါပိယသိကာ၊ ဥပဝါဠ ရဟန်းကဲ့သို့ ယုတ်မာသောသူအား ပြုအပ်သော ဉတ္တိ စတုတ္ထကံကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

၇။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ ပြုအပ်သော သမထကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိကရုဏ်း ၄ ပါးနှင့် သမထ ၇ ပါး တွဲစပ်ပုံ

၁။ ဓမ္မာဒိနာ ဝိဝါဒေါတိ၊
အနုဝါဒေါ စ စောဒနာ။
သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓာပတ္တိ၊
ကိစ္စံ ပလောကနာဒိကံ။

၂။ သမ္မုခါ ယေဘုယျသိကာ၊
ဝိဝါဒေါ ဒွိဟိ သမ္မတိ။
သံဃဓမ္မဝိနယာနံ၊
ပုဂ္ဂလာနဉ္စ သမ္မုခါ။

၃။ ပဉ္စင်္ဂ သမ္မန္နိတွာန၊
တေန အညတရံ ဂဟံ။
ဓမ္မဝါဒိယေဘုယျတ္တာ၊
ယေဘုယျသိကတာ ယထာ။

၄။ သမ္မုခါ သတိ အမူဠှ၊
ပါပိကာယာနုဝါဒကော။
သမ္မုခါ ပဋိညာ တိဏာ၊
အာပတ္တိ ကိစ္စမေကတော။

၁။ ဓမ္မာဒိနှာ၊ဓမ္မ,အဓမ္မ,ဝိနယ,အဝိနယစသောတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝိဝါဒဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝိဝါဒေ၊ ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ တံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ထိုဝိဝါဒါဓိကရဏ်းမည်၏၊ စောဒနာစ၊ သီလဝိပတ္တိ, အာစာရဝိပတ္တိ,ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ,အာဇီဝဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်းသည်ကား၊အနုဝါဒေ၊အနုဝါဒါဓိကရဏ်းမည်၏၊ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓော၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုသည်၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ္တာဓိကရဏ်းမည်၏။ အပလောကနာဒိကံ၊ အပလောကနကံ စသည်သည်၊ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စာဓိကရဏ်းမည်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အဓိကရဏ်းတို့တွင်၊

၂။ ဝိဝါဒေ၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏ်းသည်၊ သမ္မုခါ၊ သမ္မုခါဝိနည်း၊ ယေဘုယျသိကာ၊ ယေဘုယျသိကကံ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးသော သမထတို့ဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏၊သံဃဓမ္မဝိနယာနံ၊ ကာရကသံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်း သံဃသမ္မုခ, ဟုတ်မှန်သောသဘောတည်းဟူသော ဓမ္မသမ္မုခ, ငြိမ်းစေအပ်သော သဘောအတိုင်း ငြိမ်းစေခြင်း ဝိနယသမ္မုခတို့၏ငှင်း၊ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ၊ငြင်းခုံသော ဆန့်ကျင်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငှင်း၊ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်သည်၊ သမ္မုခါဝိနယော၊ မည်၏။

၃။ ပဉ္စင်္ဂ၊ အဂတိသို့ မလိုက်ခြင်း အင်္ဂါ ၄ ပါး, ယူပြီး မယူရသေးသည်ကို သိခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ ၅ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စာရေးတံကို ယူစေသောရဟန်းကို၊ သမ္မန္နိတွာန၊ သမုတ်၍၊ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊ တိဿ၊ အလဇ္ဇီများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဂုဠှက, လဇ္ဇီများသော ပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော ဝိဝဋက, သူမိုက်များသောပရိသတ်၌ ယူစေအပ်သော သကဏ္ဏဇပ္ပက သုံးပါးတို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ယူစေခြင်းကို၊ ဂဟံ-ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ ဓမ္မဝါဒိယေဘုယျတ္တာ၊ စာရေးတံယူသော ရဟန်းတို့တွင် ဓမ္မဝါဒီများသည်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ တထာ၊ ထိုဓမ္မဝါဒီဆိုတိုင်း ငြိမ်းစေခြင်းသည်၊ ယေဘုယျသိကတာ၊ မည်၏။

၄။ အနုဝါဒကော၊ အနုဝါဒါဓိကရဏ်းသည်၊ သမ္မုခါသတိ အမူဠ္ဟပါဝိကာယ၊ သမ္မုခါဝိနည်း, သတိဝိနည်း, အမူဠ္ဟဝိနည်း, တဿပါဝိယသိကကံ ဟူသော လေးပါးသောသမထဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏၊ အာပတ္တိ၊အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည်၊သမ္မုခါပဋိညာတိဏာ၊ သမ္မုခါဝိနည်း, ပဋိညာတကရဏ, တိဏဝတ္ထာရကဟူသော သုံးပါးသော သမထဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ငြိမ်း၏၊ ကိစ္စံ၊ကိစ္စာဓိကရဏ်းသည်၊ ဧကေတော၊ သမ္မုခါဝိနည်းတခုဖြင့်၊ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။

နိဂုံး။ ။အာယသ္မန္တော၊ တို့၊ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ်သော သိက္ခာပုဒ်သည်၊ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သုတ္တာဂတံ၊ ပါတိမောက်၌လာ၏။ သုတ္တပရိယာပန္နံ၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်၏။ အန္ဝဒ္ဓမာသံ၊ တိုင်း၊ ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆတိ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ရာ့နှစ်ဆယ်သောသိက္ခာပုဒ်၌၊ သဗ္ဗေဟေဝ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထေရ, နဝ, မဇ္ဈိမတို့သည် သာလျှင်၊ သမဂ္ဂေဟိ၊ ကိုယ်ဖြင့်ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သမ္မောဒမာနေဟိ၊ စိတ်ဖြင့် တကွဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဝဒမာနေဟိ၊ နှုတ်ဖြင့်ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသော ပဉ္စမော။

ဘိက္ခုပါတိမောက် နိဿယပြီး၏။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

(ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ နိဒါန်းကား သိသာပြီ)

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။တတြ-တသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ၊၌၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ပါရာဇိကာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ဥဒ္ဒေသံ၊ သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ယှုန်၏။

ပဌမ။ ၅။ယာပန ဘိက္ခုနီ၊အကြင်ရဟန်းမသည်၊အဝဿုတာ၊ ကာယ သံသဂ္ဂ ရာဂဖြင့် စွတ်သည် ဖြစ်၍၊ အဝဿုတဿ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်စွတ်သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျ်ား ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဓက္ခကံ၊ ညှပ်ရိုး နှစ်ဖက်၏ အောက်၌၊ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်း နှစ်ဖက်၏ အထက်၌၊ အာမသနံ ဝါ၊ ထိရာအရပ်ကို မလွှန်မူ၍ သုံးသပ်ခြင်းကိုငင်း၊ ပရာမသ

နံဝါ၊ ထိုမှ ဤမှ ရွှေ့ရှား၍ သုံးသပ်ခြင်းကိုရင်း၊ ဂဟဏံဝါ၊ ကိုင်ရုံမျှကိုရင်း၊ ဆုပနံဝါ၊ မနှိပ်မူ၍တို့ခြင်းမျှကိုရင်း၊ ပဋိပီဠနံဝါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကိုကိုင်၍နှိပ်ခြင်းကိုရင်း၊ သာဒိယေယျ၊ သာယာငြားအံ့။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ၊ ပုဆစ်နှစ်ဖက် အထက်၌ သုံးသပ်သည်ကို သာယာခြင်းကြောင့်ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ အမည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်းမိန်းမသည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အသံဝါသာ၊ ရဟန်းမိန်းမကောင်းတို့နှင့်တကွ ကံကြီးကံငယ်ဟူ ဆိုအပ်သော တူသော ပေါင်းဖော်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ၊၏။

ဆ၄။ ၆။ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ဇာနံ-ဇာနန္တီ၊သိလျက်၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နံ၊ ရောက်သော၊ ဘိက္ခုနိံ၊ ရဟန်းမိန်းမကို၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ နေဝပဋိစောဒေယျ၊ မစောဒနာငြားအံ့။ ဂဏဿ၊ တပါးသောဘိက္ခုနီမအား၊ နအာရောစေယျ၊ မကြားငြားအံ့။ ယဒါစ၊ အကြင်အခါ၌ကား၊ သာ၊ထိုပါရာဇိကသို့ရောက်သော ရဟန်းမိန်းမသည်၊ ဌိတာဝါ၊ မိမိအသင်း၌တည်သည်ရင်း၊ စုတာဝါ၊ သေလွန်သည်ရင်း၊ နာသိတာဝါ၊ မိမိမူလည်း အသင်းကိုဖျက်၊ သူတပါးကမူလည်း ဖျက်အပ်သည်ရင်း၊ အဝဿဋ္ဌာဝါ၊ တိတ္ထိကျောင်းသို့ပြောင်းသည်ရင်း၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုသိသောရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ "အယျေ၊ သျှင်မတို့၊ အဟံ၊ သည်၊ ပုဗ္ဗေဝ၊ရှေးဦးကလျှင်၊ ဧတံဘိက္ခုနိံ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမကို၊ သာဘဂိနီ၊ထိုညီမသည်၊ ဧဝရူပါစဧဝရူပါစ၊ ဤသို့ ဤသို့သဘောလည်းရှိ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ အညာသိံ၊ သိ၏။ ခေါ၊ ထိုသို့သိသော်လည်း၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်

တိုင်၊ နေဝပဋိစောဒေဿံ၊ မစောဒနာမိချေ။ ဂဏဿ၊ တ
ပါးသောရဟန်းမိန်းမအား၊ နအာရောစေဿံ၊မကြားမိချေ”။
ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ အာပတ်ကို ဖုံး
လွှမ်းခြင်းကြောင့် ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ အမည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊
သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊ သည်၊ အသံဝါသာ၊ သည်၊ ဟော
တိ၊ ၏။

သတ္တမ။ ၇။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေ
န၊သည်၊ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝိနယေန၊ စောဒ
နာ, သာရဏာ ဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန၊ စောဒနာ,
သာရဏာကို ပြုခြင်းတည်းဟူသော မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ
တော်ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တံ၊ နှင်ထုတ်အပ်သော၊ အနာဒရံ၊ ကံပြုသော
သံဃာ့ကံ၌ရိုသေခြင်းကင်းသဖြင့်ကောင်းစွာမကျင့်အပ်သော၊
အပ္ပဋိကာရံ၊ မသွင်းအပ်သော၊ အကတသဟာယံ၊ မပြုအပ်
သော ပေါင်းဖော်ခြင်းရှိသော၊ တံဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းသို့၊အနု
ဝတ္တေယျ၊ ထိုအယူကိုယူသဖြင့် အတုလိုက်ငြားအံ့။ သာဘိက္ခု
နီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊
အဿ၊ ၏။ “အယျေ၊ သျှင်မ၊ ဧသောခေါဘိက္ခု၊ ဤရဟန်း
ကို၊ သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ဝိန
ယေန၊ ဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန၊ ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တော၊ ၏။ အနာ
ဒရော၊ ကံပြုသော သံဃာ့ကံ၌ ရိုသေခြင်းကင်း၏။ အပ္ပဋိကာ
ရော၊ မသွင်းအပ်။ အကတသဟာယော၊ မပြုအပ်သော အ
ပေါင်းအဖေါ် ရှိ၏။ အယျေ၊ မ၊ ဧတံဘိက္ခုံ၊ သို့၊ မာအနု
ဝတ္တိ၊ အတုမလိုက်လင့်”၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊ အဿ၊
၏။ ဧဝဉ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်၊ သာ

ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူသာလျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊ အံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုအယူကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှါ၊ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်၊ သမနုဘာသိယမာနာ၊ သော်၊ တံ၊ ထိုအယူကို၊ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ—ဣတိဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ သည်၊ ကုသလံ၊ ၏။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အတုလိုက်ခြင်းကြောင့် ဥက္ခိတ္တာ နုဝတ္တိကာ အမည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊ သည်၊ အသံဝါသာ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

အဋ္ဌမ။ ၈။ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ အဝဿုတာ၊ လူတို့ သာယာအပ်သော အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍၊ အဝဿုတဿ၊ သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊၏၊ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံဝါ၊ လက်ကိုကိုင်ခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယေယျ၊ အံ့။ သင်္ဃာဋိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏံဝါ၊ သင်္ကန်းစွန်းကို ကိုင်ခြင်းကိုလည်း၊ သာဒိယေယျ၊အံ့။သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ ယောကျ်ား၏ ဟတ္ထပါသ်၌မူလည်း ရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျဝါ၊ ဟတ္ထပါသ်၌ ရပ်၍မူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ သင်္ကေတံဝါ၊ ချိန်းချက်ရာ အရပ်သို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊အံ့။ ပုရိသဿဝါ၊ ၏လည်း၊ အဗ္ဘာဂမနံ၊လာခြင်းကို၊ သာဒိယေယျ၊ အံ့။ ဆန္နံဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းရာအရပ်သို့မူလည်း၊အနုပဝိသေယျ၊ဝင်ငြားအံ့။တေဿ အသဒ္ဓမ္မဿ၊ ထိုကာယသံ သဂ္ဂဟူသော မသူတော်တို့တရားကို၊ ပဋိသေဝနတ္ထာယ၊ မှီဝဲ စိမ့်သောငှါ၊ ကာယံဝါ၊ ကိုယ်ကို မူလည်း၊ တဒတ္ထာယ၊ ထိုကာယသံသဂ္ဂ အကျိုးငှါ၊ ဥပသံဟရေယျ၊

ယောကျာ်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းအံ့။ အင္ဂဝတ္ထုကာ၊ ရှစ်ပါးသော ဝတ္ထုကို ပြည့်စေခြင်းကြောင့် အင္ဂဝတ္ထုကာ အမည်ရှိသော၊ အယမ္ပိ၊သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ၊သည်၊ အသံဝါသာ၊သည်၊ဟောတိ၊၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ "တေသာ အသဒ္ဓမ္မသာ ပဋိသေဝနတ္ထာယ" ပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်း၌ယှဉ်၍ ပဒဘာဇနီ၌ဖွင့်၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ

နိဒါန်း။ ။အယျာယော၊ အသျှင်မတို့၊ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ကုန်သော။ ပ။

ပဌမ။ ၁။ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂဟပတိနာ ဝါ၊ သူကြွယ်နှင့်ဂင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ၊ သူကြွယ်သားနှင့်ဂင်း၊ ဒါသေန ဝါ၊ ကျွန်နှင့်ဂင်း၊ ကမ္မကာရေန ဝါ၊ အမှုလုပ်နှင့်ဂင်း၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ၊ ပရိဗိုဇ် ရဟန်းနှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိံ၊ကွ၊ ဥဿယဝါဒိကာ၊ မာန်အမျက်ပြောသဖြင့် တရားတွေ့၍၊ ဝိဟရေယျ၊ နေငြားအံ့။ အယံဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ပဌမာပတ္တိကံ၊ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးဆဲခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိသော၊ နိဿာရဏီယံ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာမှ နှင်ထုတ်စေဘတ်သော၊ သံဃာဒိသေသံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊အာပတ်သို့၊ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။

ဒုတိယ။ ၂။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဇာနံ-ဇာနန္တီ၊ လျက်၊ ဝဇ္ဈံ၊ သတ်ထိုက်သော၊ ဝိဒိတံ၊ သတ်ထိုက်၏ဟု သိအပ်သော၊ စောရိံ၊ ခိုးသူမကို၊ ရာဇာနံ ဝါ၊ မင်းကိုဂင်း၊ သံဃံ ဝါ၊ဘိက္ခု

နိသံဃာကိုရင်း၊ ဂဏံဝါ၊ ဂိုဏ်းစိရင်ရာအရပ်၌ ဂိုဏ်းကိုရင်း၊ ဝါ၊ ဗိသနိုးကို ကိုးကွယ်သောသူအပေါင်း စသော ဂိုဏ်းကိုရင်း၊ ပူဂံဝါ၊ အပေါင်းစိရင်ရာ အရပ်၌ အပေါင်းကိုရင်း၊ ဝါ၊သာသနာတော်၌ ကောင်းမှုပြုသောသူ အပေါင်းကိုရင်း၊ သေဏိံ ဝါ၊သင်းစိရင်ရာအရပ်၌သင်းကိုရင်း၊ ဝါ၊ နံ့သာသည် အပေါင်း စသည်ကိုရင်း၊ အနပလောကေတွာ၊မပန်ကြားမူ၍၊ ကပ္ပါ၊ တိတ္ထိတို့ထံ, တပါးသောဘိက္ခုနီတို့ထံ ရှင်ပြုဘူးသော မိန်းမကို၊ အညတြ-ဌပေတွာ၊၍၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံငြားအံ့၊ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း၊ ပဌမာပတ္တိကံ၊ သော၊နိဿာရဏီယံ၊သော၊ သံဃာဒိသေသံ၊သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပန္နာ၊ ၏။

တတိယ။ ၃။ဧကာ၊ တယောက်အထီးတည်း၊ ဂါမန္တရံဝါ၊ ရွာတပါးသို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊အံ့။ ဧကာ၊ တည်း၊ နဒီပါရံ ဝါ၊ မြစ်တဖက်သို့မူလည်း၊ဂစ္ဆေယျ၊အံ့။ ဧကာ၊တည်း၊ ရတ္တိံ ဝါ၊ ညဉ့်၌မူလည်း၊ ဝိပ္ပဝသေယျ၊ ကင်း၍နေငြားအံ့။ဧကာ၊ တည်း၊ ဂဏမှာဝါ၊ရဟန်းမိန်းမ အပေါင်းမှမူလည်း၊ ဩဟိယေယျ၊ ကျန်ရစ်ငြားအံ့။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ၊သည်လည်း။ ပ။ အာပန္နာ၊၏။

စတုတ္ထ။ ၄။သမဂ္ဂေန၊ သော၊ သံဃေန၊သည်၊ ဓမ္မေန၊ဖြင့်၊ ဝိနယေန၊ဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနေန၊ ဖြင့်၊ ဥက္ခိတ္တံ၊သော၊ ဘိက္ခုနိံ၊ ရဟန်းမိန်းမကို၊ ကာရကသံဃံ၊ ကံပြုသော သံဃာကို၊ အနပလောကေတွာ၊ ၍၊ ဂဏဿ၊ကံပြုသောဘိက္ခုနီဂိုဏ်း၏၊ ဆန္ဒံ၊အလိုကို၊အနညာယ၊ သိအောင်မပြုမူ၍၊ ဩသာရေယျ၊ သွင်းငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ အဝဿုတာ၊ ကိလေသာဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍၊ အဝဿုတဿ၊ သော၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ၏၊ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ၊ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍၊ ခါဒေယျ ဝါ၊ အံ့။ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ၊ အံ့၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ "အယျေ၊ မ၊ သော ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်၊ အဝဿုတော ဝါ၊ ကိလေသာဖြင့်စွတ်သည် မူလည်းဖြစ်စေ၊ အနဝဿုတော ဝါ၊ ကိလေသာဖြင့် မစွတ် သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ တေ၊ သျှင်မအား၊ ကိံ ကရိဿတိ၊ အသို့ ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ယတော၊ အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ၊ သျှင်မ သည်၊ အနဝဿုတာ၊ ကိလေသာဖြင့် မစွတ်။ အယျေ၊ မ၊ ဣင်္ဃ၊ တိုက်တွန်း၏။ တေ၊ သျှင်မအား၊ သော ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်၊ ယံ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ယံ ဘောဇနီယံ ဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တံ၊ ထိုခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ တွံ၊ သည်၊ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍၊ ခါဒ ဝါ၊ လော့၊ ဘုဉ္ဇ ဝါ၊ လော့"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနာ၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ "ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်၏၊ ဓမ္မံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။ သံဃံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။ သိက္ခံ၊ ကို၊ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ၏။ ယာ သမဏိယော၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမတို့သည်၊ သကျဓီတရော၊ သာကီဝင်မင်းသမီးတို့တည်း။ ဣမာဝ-ဣမာဧဝ၊ ဤသာကီဝင် မင်းသမီးတို့သည်သာလျှင်၊ သမဏိယော ကိန္နု၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ လော။ အညာ၊ သာကီဝင်မင်းသမီးမှတပါးကုန်သော၊ လဇ္ဇိ

နိယော၊မကောင်းမှုမှရှက်တတ်ကုန်သော၊ကုက္ကုစ္စိကာ၊အလွဲလွဲ
ပြုတတ်ကုန်သော၊ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိ
ကုန်သော၊သမဏိယောပိ၊ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း၊ သန္တိ၊ ရှိ
ကုန်၏။အဟံ၊သည်၊တာသံ၊ထိုသာကီဝင်မင်းသမီးမှတပါးသော
ရဟန်းမိန်းမတို့၏၊ သန္တိကေ၊အထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအ
ကျင့်ကို၊စရိဿာမိ၊ကျင့်အံ့”။ ဣတိ၊ဤသို့၊ဝဒေယျ၊အံ့။ သာ
ဘိက္ခုနီ၊ကို၊ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊
အဿ၊၏။“အယျေ၊ မ၊ ကုပိတာ၊၍၊ အနတ္တမနာ၊၍၊ ‘ဗုဒ္ဓံပစ္စာ
စိက္ခာမိ၊ ပ၊ဗြဟ္မစရိယံစရိဿာမိ’ တိ၊ စရိဿာမိဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊
မာအဝစ၊မဆိုလင့်။အယျေ၊မ၊ အဘိရမ၊ မွေ့လျော်ပါလော့။
ဓမ္မော၊တရားတော်ကို၊ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်
မူအပ်၏။ဒုက္ခဿ၊ဝဋ်ဆင်းရဲ၏၊ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကိုပြု
ခြင်းငှါ၊သမ္မာ၊ကောင်းစွာ၊ ဝ ါ၊ အသင့်အားဖြင့်၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊
ကို၊စရ၊ကျင့်ပါလော့”။ဣတိ၊သို့၊ဝစနီယာ၊သည်၊ အဿ၊ ၏။
ဧဝဥ္စ၊လျှင်။ဘိက္ခုနီဟိ၊တို့သည်၊ဝုစ္စမာနာ၊သော၊ သာဘိက္ခုနီ၊
သည်၊တထေဝ၊ လျှင်၊ပဂ္ဂဏှေယျ၊အံ့။သာဘိက္ခုနီ၊ကို၊ ဘိက္ခု
နီဟိ၊တို့သည်၊တဿ၊ထိုအယူကို၊ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ငှါ၊ ယာဝတ
တိယံ၊အောင်၊သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာဝတတိယံ၊အောင်၊
သမနုဘာသိယမာနာ၊သော်၊ တံ၊ထိုအယူကို၊စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
အံ့။ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊သည်၊ ကုသလံ၊၏။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊အံ့။ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ၊ သည်လည်း၊ ယာဝတ
တိယကံ၊သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမ
သောအဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိသော၊နိဿာရဏီယံ၊သော၊ သံဃာ
ဒိသေသံ၊သော၊ ဓမ္မံ၊သို့၊အာပန္နာ၊၏။

ကောဒသမ။ ၁၁။ ကိသ္မိံဥ္စိဒေဝအဓိကရဏေ၊ တစုံတခုသော အဓိကရုဏ်း၌၊ပစ္စာကတာ-ပရာဇိတာ၊ရှုံးသည်ဖြစ်၍၊ကုပိတာ၊ ၍၊ အနတ္တမနာ၊၍၊ဝေါ၊သို့၊ဝဒေယျ၊အံ့။ဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊ ဆန္ဒဂါမိနိယောစ၊ဆန္ဒာဂတိသို့လည်းလိုက်ကုန်၏၊ပ၊ ဘယဂါ မိနိယောစ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့၊ဝဒေယျ၊အံ့။ သာဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊ အသ၊၏။ အယျေ၊မ၊တော်၊သည်၊ ကိသ္မိံဥ္စိဒေဝအဓိကရဏေ၊၌၊ပစ္စာကတာ-ပရာဇိတာ၊၍၊ ကုပိတာ၊၍၊အနတ္တမနာ၊၍၊ ဆန္ဒဂါမိနိယောစ၊ ပ၊ဘိက္ခုနိယောတိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊သို့၊မာအဝစ၊မဆိုလင့်၊ အယျာ ခေါ၊သျှင်မသည်သာလျှင်၊ ဆန္ဒာပိ၊ ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အဂတိသို့လိုက်ရာ၏၊ ပ၊ ဘယာပိ၊ ကြောက်ခြင်း ကြောင့်လည်း၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အဂတိသို့လိုက်ရာ၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊သည်၊အသ၊၏။ ဧဝဥ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်၊ သာဘိက္ခုနီ၊သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ပဂ္ဂဏှေ ယျ၊ အံ့၊ ပ။

ဒွါဒသမ။ ၁၂။ဘိက္ခုနိယောပနေဝ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်သာ လျှင်၊ သံသဋ္ဌာ၊ လူတို့နှင့် နှီးနှော၍နေကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့်, နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပါပသဒ္ဒါ၊ ယုတ်မာသော ကျော်စောသံ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပါပသိလောကာ၊ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ၊ ဘိက္ခုနိသံဃာအား၊ ဝိဟေသိကာ၊ ညှဉ်းဆဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အညမညိဿာ၊ တယောက်သည် တ ယောက်၏၊ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ခဒ္ဒါနုခဒ္ဒကအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်း ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တိ၊နေကုန်၏။တာဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို၊

ဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊ဝေ၊သို့၊ဝစနီယာ၊ကုန်သည်၊အသျှ၊ ကုန်၏။ "ဘဂိနိယော၊ ညီမတို့သည်၊ ခေါ၊စင်စစ်၊ သံသဋ္ဌာ၊ ၍၊ ပ၊ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အယျော၊တို့၊ တုမှေ၊တို့ သည်၊ဝိဝိစ္စထ၊သံသဋ္ဌစသည်မှ ဆိတ်ကြလော့။ ဘဂိနီနံ၊ ညီမ တို့၏၊ ဝိဝေကညေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုသာလျှင်၊ သံဃော၊ သည်။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ချီးမွမ်း၏'၊ ဣတိ၊သို့၊ဝစနီယာ၊ ကုန် သည်၊ အသျှ၊ကုန်၏။ ဧဝဉ္စ၊လျှင်၊ ဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊ဝုစ္စမာနာ၊ကုန် သော်၊တာဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊တထေဝ၊လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျုံ၊ ကုန်အံ့။ ပ။

တေရသမ။ ၁၃။ဝေ၊သို့၊ဝဒေယျ၊အံ့။ "အယျော၊တို့၊တုမှေ၊ တို့ သည်၊ သံသဋ္ဌာဝ၊လူတို့နှင့် နှီးနှောကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝိဟရထ၊နေကြကုန်လော့။ တုမှေ၊တို့သည်၊ နာနာ၊ နှီးနှော ခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မာဝိဟရိတ္ထ၊ မနေ ကြကုန်လင့်၊ သံဃေ၊ သံဃာ၌၊ ဧဝရူပါ၊ သျှင်မတို့ကဲ့သို့ ယုတ်မာသော ကိုယ်အကျင့် နှုတ်အကျင့်ရှိကုန်သော၊ ဧဝံသဒ္ဒါ၊ သျှင်မတို့ကဲ့ သို့ယုတ်မာသော ကျော်စောသံရှိကုန်သော၊ ဧဝံသိလောကာ၊ သျှင်မတို့ကဲ့သို့ ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ၊အား၊ဝိဟေသိကာ၊ကုန်သော၊ အညမညဿာ၊ ၏၊ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ကုန်သော၊ အညာပိ၊သျှင်မတို့မှ တပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို၊သံဃော၊သည်၊ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိုမျှ၊ နအာဟ၊မဆို၊ သံဃော၊သည်၊ တုမှေဧဝ၊ သျှင်မတို့အားသာ လျှင်၊ ဥညာယ၊မထေမဲ့မြင်ပြုသဖြင့်၊ ပရိဘဝေန၊ နှိပ်စက်သ ဖြင့်၊ အက္ခန္တိယာ၊သည်းမခံသဖြင့်၊ ဝေဘဿိယာ၊ အထူးထူး

ဆိုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အားကိုပြု၍ ထိတ်လန့်စေသဖြင့်၊ ဒုဗ္ဗလျာ၊ သျှင်မတို့အားနည်းသဖြင့်၊ 'ဘဂိနိယောဇေါ၊ ပ၊ သံဃော ဝဏ္ဏေတီ' တိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ အာဟ၊ ၏"။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ အံ့၊ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ၏၊ "အယျေ၊ မာ၊ တွံ၊ သည်၊ 'သံသဋ္ဌာဝ အယျေ တုမှေ ဝိဟရထ၊ ပ၊ သံဃော ဝဏ္ဏေတီ' တိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ သို့၊ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်"၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊ အဿ၊ ၏။ ဧဝဥ္စ၊ လျှင်၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ တို့သည်၊ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်၊ သာ ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ တထေဝ၊ လျှင်၊ ပဂ္ဂဏှေယျ၊ အံ့။ ပ။

နိဂုံး။ ။အယျာယော၊ တို့၊ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ကုန်သော၊ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ယာဝတတိယကာ၊ ကုန်သော၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်တို့၎င်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ သတ္တရသ၊ ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာခေါ၊ တည်း။ ယေသံ၊ အကြင် တဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သံဃာဒိသိသ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ ယာ ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဧသံ၊ တို့တွင်၊ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ၊ သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တာယ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ ဥဘတောသံဃေ၊ ဘိက္ခုသံဃာ, ဘိက္ခုနီ သံဃာ၌၊ ပက္ခမာနတ္တံ၊ လခွဲပတ်လုံး ကျင့်အပ်သော မာနတ်ကို၊ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ စိဏ္ဏမာနတ္တာယ၊ ပက္ခမာနတ်ကျင့်ပြီးသော်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌၊ ပ၊ ဓာရယာမိ၊ ၏။

ဝိတ္ထာရဒေသ

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်

၁။ ပတ္တဝဂ်

နိဒါန်း။ ။အယျာယော၊ တို၊ တိံသ၊ ကုန်သော၊ နိဿဂ္ဂိယာ၊ ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ကုန်သော၊ ပ။

ပဌမ။ ၁။ ယာပန ဘိက္ခုနိ၊ သည်၊ ပတ္တသန္နိစယံ၊ တရက်မျှ အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ သပိတ်ကို သိုမှီးခြင်းကို၊ ကရေယျ၊ အံ့။ တဿာဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သော၊ပါစိတ္တိယံ၊၏။

ဒုတိယ။ ၂။ အကာလစီဝရံ၊ အကာလသင်္ကန်းကို၊ ကာလ စီဝရန္တိ၊ ကာလသင်္ကန်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍၊ ဘာဇာပေယျ၊ ဝေဖန်စေငြားအံ့။ ပ။

တတိယ။ ၃။ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ စီဝရံ၊ ကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ဖလှယ်၍၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ ၌၊ ဝေံ၊ သို၊ ဝဒေယျ၊ အံ့။ "အယျေ၊ မ၊တုယှံ၊၏၊ စီဝရံ၊ကို၊ဟန္ဒ၊ ယူလော့။ မေ၊ ၏၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ အာဟရ၊ဆောင်ခဲ့။ ယံစီဝရံ၊ သည်၊ တုယှံ၊ ၏၊ စီဝရံ၊ တည်း။ တော၊ ထိုသင်၏သင်္ကန်းသည်၊ တုယှမေဝ၊ သင့်အားသာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ယံစီဝရံ၊ သည်၊ မေ၊၏၊ စီဝရံ၊ တည်း။ တော်စီဝရံ၊ ထိုငါ၏သင်္ကန်းသည်၊ မယှမေဝ၊ ငါ့အားသာလျှင်၊ ဟောတု၊ စေ။ မေ၊ ၏၊ တံစီဝရံ၊ ကို၊ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊

ပစ္စာဟရ၊ တဖန်ဆောင်လေ”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ အစ္ဆိန္ဒေယျ ဝါ၊ မိမိမူလည်း လုယက်ငြားအံ့၊ အစ္ဆိန္ဒာပေယျဝါ၊ အံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄။ အညံ၊ တပါးသောထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်းပြီး၍၊ အညံ၊ တပါးသောဆီကို၊ ဝိညာပေယျ၊တောင်း ငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ အညံ၊ တပါးသောဆီကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ် စေ၍၊ အညံ၊ တပါးသောထောပတ်ကို၊ စေတာပေယျ၊အံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော သက်န်းအကျိုးငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန၊ တပါးသောသက်န်းကို ညွှန်း၍ လှူအပ်သော၊ သံဃိကေန၊ သံဃာအားစွန့်အပ်သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသောဆေးကို၊ စေတာ ပေယျ၊ အံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၇။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော သက်န်းအကျိုး ငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန၊ တပါးသော သက်န်းကို ညွှန်း၍ လှူအပ်သော၊ သံဃိကေန၊ သော၊ သညာစိကေန၊ကိုယ် တိုင် တောင်းအပ်သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသော ဆေးကို၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ အညဒတ္ထိကေန၊ တပါးသော ယာဂုအကျိုးငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန၊ တပါးသောယာဂုကို ညွှန်း၍ လှူအပ်သော၊ မဟာဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအားစွန့်အပ်သော၊ပရိက္ခာ ရေန၊ ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသောဆေးကို၊ ပ။

နဝမ။ ၉။ အညဒတ္တိကေန၊ သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန၊သော၊ မဟာဇနိကေန၊ သော၊ သညာစိကေန၊ သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ ဖြင့်၊ အညံ၊ ကို၊ ပ။

ဒသမ။ ၁၀။ အညဒတ္တိကေန၊ တပါးသော ပရိဝုဏ်အကျိုးငှာ လှူအပ်သော၊ အညုဒ္ဒိသိကေန၊ တပါးသော ပရိဝုဏ်ကို ညွှန်း၍လှူအပ်သော၊ ပုဂ္ဂလိကေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားစွန့်အပ်သော၊ သညာစိကေန၊ သော၊ ပရိက္ခာရေန၊ ဖြင့်၊ အညံ၊ တပါးသော ဆေးကို၊ ပ။

၂။ စီဝရဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ဂရုပါဝုရဏံ၊ ချမ်းသောအခါ ခြုံအပ်သော လေးသောအရုံကို၊ စေတာပေန္တိယာ၊ တောင်းသော၊ ဘိက္ခုနိယာပန၊သည်ကား၊ စတုက္ကံသပရမံ၊လေးကံသ တဆယ့်ခြောက်သပြာထိုက်သော အရုံကို၊ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တောင်းအပ်၏။ တတော၊ ထိုလေးကံသ တဆယ့်ခြောက်သပြာထိုက်သော အရုံထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ စေစေတာပေယျ၊ အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။တကံသကား လေးအသပြာ ရှိ၏။

ဒုတိယ။ ၁၂။ လဟုပါဝုရဏံ၊ ပူသောအခါ ခြုံအပ်သော ပေါ့သောအရုံကို၊ စေတာပေန္တိယာ၊ သော၊ ဘိက္ခုနိယာပန၊ သည်ကား၊ အဍ္ဎတေယျကံသပရမံ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသထိုက်သော အရုံကို၊ ဝါ၊ နှစ်ကံသခွဲ့ဆယ်သပြာထိုက်သော အရုံကို၊ စေတာပေတဗ္ဗံ၊၏၊ တတော၊ ထိုအခွဲနှင့်တကွ သုံးကံသ ဆယ်သပြာထိုက်သော အရုံထက်၊ ပ။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓပါစိတ်

၁။ လသုဏဝဂ်

နိဒါန်း။ ။အယျာယော၊ တို့၊ ဆသဋ္ဌိသတာ၊ တရာ့ ခြောက်ဆယ့် ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ၊ ကုန်သော၊ ဣမေ ခေါပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပါ။

ပဌမ။ ၁။ လသုဏံ၊ ကြက်သွန်ဖြူကို၊ ခါဒေယျ၊ စားငြားအံ့။ ပါ။

မှတ်ဖွယ်။ ။မဂဓတိုင်း၌ ဖြစ်သော အမြွှာင့်များသော ကြက်သွန်စိမ်း ဟူ၏၊ တမြွှာင့်, နှစ်မြွှာင့်, သုံးမြွှာင့်ရှိသော ကြက်သွန်မဟုတ်၊ (ရဟန်းယောကျ်ားအား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။)

ဒုတိယ။ ၂။ သမ္ဗာဓေ၊ ကျဉ်း မြောင်း သော ပဿာဝမဂ် လက်ကတီးကြား၌၊ လောမံ၊ အမွေးကို၊ သံဟရာပေယျ၊ နုတ်ငြားအံ့။ ပါ။ (ရဟန်းယောကျ်ားအား ဒုက္ကဋ်)

တတိယ။ ၃။ တလဃာတကေ၊ ပဿာဝမဂ်အပြင်ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

စတုတ္ထ။ ၄။ ဇတုမဋ္ဌကေ၊ အပြေအပြစ် ပွတ်အပ်သော ချိပ်ချောင်းဖြင့် ပဿာဝမဂ်ကို ထိုးခြင်းကြောင့်၊ ပါ။

ပဉ္စမ။ ၅။ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ၊ ပဿာဝမဂ်ကို ရေဆေးခြင်းကို၊ အာဒိယမာနာယ၊ ယူသော၊ ဘိက္ခုနိယာပန၊သည်ကား၊ ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ၊ လက်နှစ်ချောင်း၌ တခုတခုပြု၍ လက်နှစ်ဆစ် အတိုင်း

အရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တံ၊ ထိုလက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်ကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသော ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပါ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ ဘုဥ္ဇန္တဿ၊ဆွမ်းစားသော၊ ဘိက္ခုဿ၊ရဟန်းအား၊ ပါနီယေနဝါ၊ သောက်ရေဖြင့်၎င်း၊ ဝိဓူပနေနဝါ၊ ယပ်ခပ်သဖြင့်၎င်း၊ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ အနီး၌ရပ်၍ လုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ပါ။

သတ္တမ။ ၇။ အာမကဓညံ၊ စပါးစိမ်းကို၊ ဝိညတွာဝါ၊ မိမိတောင်း၍၎င်း၊ ဝိညာပေတွာဝါ၊ သူတပါးကို တောင်းစေ၍၎င်း၊ ဘဇ္ဇိတွာဝါ၊ မိမိလှော်၍၎င်း၊ ဘဇ္ဇာပေတွာဝါ၊စေ၍၎င်း၊ ကောဋ္ဋေတွာဝါ၊ မိမိထောင်း၍၎င်း၊ ကောဋ္ဋာပေတွာဝါ၊ စေ၍၎င်း၊ ပစိတွာဝါ၊ မိမိချက်၍၎င်း၊ ပစာပေတွာဝါ၊ စေ၍၎င်း၊ ဘုဥ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပါ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို၎င်း၊ သင်္ကာရံဝါ၊အမှိုက်ကို၎င်း၊ ဝိဃာသံဝါ၊စားကြွင်းကို၎င်း၊ တိရောကုဋ္ဋေဝါ၊ နံရံတဖက်၌၎င်း၊ တိရောပါကာရေဝါ၊ တံတိုင်းတဖက်၌၎င်း၊ ဆဍ္ဍေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း စွန့်ငြားအံ့။ ပါ။ (ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်)

နဝမ။ ၉။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ၎င်း၊ ပါ၊ ဟရိတေ၊ စိုက်ပျိုးသော ကောက်ပဲ သစ်ပင် ရှိသော လယ်အရံ၌၊ ဆဍ္ဍေယျဝါ၊ အံ့။ ပါ။ (ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်)

ဒသမ။ ၁၀။ နစ္စံဝါ၊ ကခြင်းကို၎င်း၊ ဂီတံဝါ၊ သီခြင်းကို

ၡင်း၊ ဝါဒိတံဝါ၊ တီးမှုတ်ခြင်းကိုၡင်း၊ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုနာခံခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။ (ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်)

၂။ ရတ္တန္ဓကာရဝဂ်

ပဌမ။ ၁၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊သည်၊အပ္ပဒီပေ၊အရောင်အလင်းကင်းသော၊ ရတ္တန္ဓကာရေ၊ ညဉ့်မိုက်သော အခါ၌၊ ဧကေန၊ တယောက်တည်းသော၊ ပုရိသေန၊ ယောကျ်ားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကွ၊ ဧကော၊ တယောက်အတီးတည်း၊ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ တကွမူလည်း ရပ်ငြားအံ့၊ သလ္လပေယျဝါ၊ တကွမူလည်း ပြောဆိုငြားအံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၁၂။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ ဩကာသေ၊ အရပ်၌၊ ပ။

တတိယ။ ၁၃။ အဇ္ဈောကာသေ၊ ဟင်းလင်းအပြင် လွင်အရပ်၌၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၁၄။ ရထိကာယဝါ၊ခရီးမဥ္ဈၡင်း၊ဗျူဟေဝါ၊ ထုတ်ချင်းမထွင်းသော ခရီးမဥ္ဈၡင်း၊ သိင်္ဃာဋကေဝါ၊ ခရီးဆုံ၌ၡင်း၊ ဧကေန၊သော၊ပုရိသေန၊နှင့်၊သဒ္ဓိံ၊ကွ၊ ဧကော၊ တည်း၊ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊အံ့။ သလ္လပေယျဝါ၊ အံ့။ နိကဏ္ဏိကံ၊ နားရင်း၌အပ်၍၊ ဇပ္ပေယျဝါ၊တိုးတိုးမူလည်းပြောငြားအံ့။ ဒုတိယိကံ၊အဖော်ဖြစ်သော၊ဘိက္ခုနိံ၊ကို၊ ဥယျောဇေယျဝါ၊ လွှတ်မူလည်း လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၁၅။ ပုရေဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌၊ ကုလာနိ၊ အိမ်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊ သာမိကေ၊အိမ်ရှင်တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်မူ၍၊ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲငြားအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၁၆။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ နေလွဲသောအခါ၌၊ ကုလာနိ၊တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊သာမိကေ၊ တို့ကို၊အနာပုစ္ဆာ၊၍၊အာသနေ၊ ၌၊အဘိနိသီဒေယျဝါ၊ ထိုင်မူလည်း တိုင်ငြားအံ့။ အဘိနိပဇ္ဇေယျဝါ၊ အိပ်မူလည်း အိပ်ငြားအံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၁၇။ ဝိကာလေ၊နေဝင်သောအခါ၌၊ကုလာနိ၊တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍၊သာမိကေ၊ တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ၊ ၍၊ သေယျံ၊ အိပ်ရာ,နေရာကို၊ သန္ထရိတွာဝါ၊မိမိခင်း၍၎င်း၊သန္ထရာပေတွာဝါ၊သူတပါးကို ခင်းစေ၍၎င်း၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၁၈။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ ဆိုအပ်သည်မှ တပါး မကောင်းသောအယူဖြင့်၊ ဒူပဓာရိတေန၊ဆိုအပ်သည်မှတပါး မကောင်းသောအမှတ်ဖြင့်၊ ပရံ၊ သူတပါးကို၊ ဥဇ္ဈာပေယျ။ ကဲ့ရဲ့ငြားအံ့။ပ။

နဝမ။ ၁၉။ အတ္တာနံဝါ၊မိမိကို၎င်း၊ ပရံဝါ၊သူတပါးကို၎င်း၊ နိရယေနဝါ၊ငရဲ၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဗြဟ္မစရိယေနဝါ၊ သာသနာတော်မှ ရွေ့လျောခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အဘိသပေယျ၊ကျိန်ဆဲငြားအံ့၊ ပ။

ဒသမ။ ၂၀။ အတ္တာနံ၊ကိုယ်ကို၊ ဝဓိတွာဝဓိတွာ၊ ထု၍ထု၍၊ ရောဒေယျ၊ငိုငြားအံ့။ပ။

၃။ နဂ္ဂဝဂ်

ပဌမ။ ၂၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊နဂ္ဂါ၊ အချည်းနှီး၊ နဟာယေယျ၊ရေချိုးငြားအံ့။ပ။

ဒုတိယ။ ၂၂။ ဥဒကသာဋိကံ၊ရေသနုပ်ကို၊ကာရယမာနာယ၊ ပြုလိုသော၊ဘိက္ခုနိယာပန၊သည်ကား၊ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော ရေသနုပ်ကို၊ကာရေတဗ္ဗာ၊၏။ တတြ၊ထိုရေသနုပ်၌၊ ဣဒံ၊ကား၊ပမာဏံ၊တည်း၊ ဒီဃသော၊မှ၊သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ဖြင့်၊ စတဿောဝိဒတ္ထိယော၊တို့တည်း၊တိရိယံ၊ အနံကား၊ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊တို့တည်း။ တံ၊ထိုပမာဏကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသောရဟန်းမိန်းမအား၊ဆေဒနကံ၊သော၊ပါစိတ္တိယံ၊၏။

တတိယ။ ၂၃။ ဘိက္ခုနိယာ၊၏၊စီဝရံ၊ကို၊ဝိသိဗ္ဗေတွာဝါ၊ မိမိ ဖြေ၍ရင်း၊ဝိသိဗ္ဗာပေတွာဝါ၊သူတပါးကို ဖြေစေ၍ရင်း၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊၌၊အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊ စတူဟပဉ္စာဟာ၊ လေးရက်,ငါးရက်ကို၊အညတြ-၌ပေတွာ၊ ၍၊ နေဝသိဗ္ဗေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း မချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပနာယ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာ၊ ဥဿုက္ကံဝါ၊ ကြောင့်ကြကိုမူလည်း၊ နကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ ပ။

စတုတ္ထ။ ၂၄။ သင်္ဃာဋိစာရံ၊သင်္ကန်းငါးထည်ကို လှည့်လည်၍ ဝတ်ခြင်းကို၊ ပဉ္စာဟိကံ၊ငါးရက်ကို၊ အတိက္ကာမေယျ၊အံ့၊ ပ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဒုကုဋ်, ကိုယ်ဝတ်, သင်းပိုင်, ရေသနုပ်, တဘက်၊ သင်္ကန်း ၅-ထည်။

ပဉ္စမ။ ၂၅။ သင်္ကမနီယံ၊ ငါးရက်ကိုမလွန်မူ၍ ပြောင်းရွှေ့၍ ဝတ်အပ်သော၊ စီဝရံ၊မပန်ကြားမူ၍ ယူအပ်သောသူတပါး၏ သင်္ကန်းကို၊ ဓာရေယျ၊ဆောင်ငြားအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၂၆။ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ၏၊ စီဝရလာဘံ၊ရအပ်သောသင်္ကန်းကို၊အန္တရာယံ၊ကို၊ ကရေယျ၊အံ့။ ပ။

သတ္တမ။ ၂၇။ ဓမ္မိကံ၊တရားအား လျော်သော၊ စီဝရဝိဘင်္ဂံ၊ သင်္ကန်းဝေဖန်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟေယျ၊ မြစ်တားငြားအံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၂၈။ အဂါရိကဿ ဝါ၊ လူအားငင်း၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ၊ပရိဗိုဇ်ရဟန်းအားငင်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ၊ မအားငင်း၊ သမဏစီဝရံ၊ဝတ်ရုံလောက်သော ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးသော ရဟန်း၏ သင်္ကန်းကို၊ဒဒေယျ၊ အံ့။ပ။

နဝမ။ ၂၉။ဒုဗ္ဗလ စီဝရ ပစ္စာသာယ၊အားနည်းသောသင်္ကန်း ရနိုးခြင်းဖြင့်၊ စီဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလအခါကို၊ အတိက္ကာမေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၃၀။ဓမ္မိကံ၊သော၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟေယျ၊ အံ့။ ပ။

၄။ တုဝဋ္ဋဝဂ်

ပဌမ။ ၃၁။ဒွေ၊နှစ်ယောက် ကုန်သော၊ယာပနဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်၊ ဧကမဉ္စေ၊ တညောင်စောင်းတည်း၌၊ တုဝဋ္ဋေယျုံ၊ အိပ်ကုန်ငြားအံ့။တာသံဘိက္ခုနီနံ၊တို့အား၊ပ။

ဒုတိယ။ ၃၂။ ဒွေ၊ကုန်သော၊ ယာပနဘိက္ခုနိယော၊တို့သည်၊ ဧကတ္ထရဏပါဝုရဏာ၊တခင်းတရုံတည်း၊ ပ။

တတိယ။ ၃၃။ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ သဉ္စိစ္စ၊ မချမ်းသာစေလိုသောစေတနာ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဖာသုံ၊ မချမ်းသာခြင်းကို၊ ကရေယျ၊အံ့။ပ။

စတုတ္ထ။ ၃၄။ဒုက္ခိတံ၊ ဖျားနာသော၊ သဟဇီဝိနိံ၊ အတူနေ တပည့်မကို၊နေဝ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊မိမိမူလည်း မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ဥပဋ္ဌာပနာယ၊ သူတပါးကို လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ၊ ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြကို၊ နကရေယျ၊ အံ့။ပ။

ပဉ္စမ။ ၃၅။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား၊ ဥပဿယံ၊ တံခါးဖွင့်ရှိသော ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို၊ဒတွာ၊၍၊ ကုပိတာ၊၍၊ အနတ္တမနာ၊ ၍၊ နိက္ကဍ္ဎေယျဝါ၊ မိမိမူလည်း နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဍ္ဎာပေယျ ဝါ၊ စေအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ ဂဟပတိနာဝါ၊ နှင့်ငြင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ၊ နှင့်ငြင်း၊ သံသဋ္ဌာ၊ နှီးနှောသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျ၊အံ့။ သာ ဘိက္ခုနီ၊ ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝစနီယာ၊ သည်၊ အဿ၊၏။ "အယျေ၊ မ၊ တွံ၊ သည်၊ ဂဟပတိနာပိ၊ နှင့်ငြင်း၊ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ၊နှင့်ငြင်း၊ သံသဋ္ဌာ၊၍၊ မာဝိဟရိ၊ မနေလင့်။ အယျေ၊မ၊တွံ၊သည်၊ ဝိဝိစ္စ၊ နှီးနှောခြင်းမှ ဆိတ်လော့၊ ဘဂိနိယာ၊ ၏၊ဝိဝေကညေဝ၊ကိုသာလျှင်၊ သံဃော၊သည်၊ ဝဏ္ဏေတိ၊ ချီးမွမ်း၏"၊ ဣတိ၊သို့၊ ဝစနီယာ၊သည်၊အဿ၊၏၊ ပ။

သတ္တမ။ ၃၇။ သာသင်္ကသမ္မတေ၊ ရွံ့ရှာဖွယ် ရှိ၏ဟု သမုတ် အပ်သော၊ သပ္ပဋိဘယေ၊ ဘေးဘယမ်းရှိသော၊ အန္တောရဋ္ဌေ၊ တိုင်း၏အတွင်း၌၊ အသတ္ထိကာ၊အဖေါ်ကုန်သည်မရှိပဲ၊စာရိကံ၊ ဒေသစာရီကို၊စရေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၃၈။ တိရောရဋ္ဌေ၊ တိုင်းတပါး၌။ ပ။

နဝမ။ ၃၉။ အန္တောဝဿံ၊ ဝါတွင်း၌၊ ပ။

ဒသမ။ ၄၀။ ဝဿံဝုဋ္ဌော၊ ဝါကျွတ်ပြီး၍၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိ၊ ခြောက်ယူဇနာ, ငါးယူဇနာသို့ တိုင်တိုင်၊ စာရိကံ၊ ကို၊ နပက္ကမေယျ၊ မဖဲငြားအံ့။ ပ။

၅။ စိတ္တာဂါရဝဂ်

ပဌမ။ ၄၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ရာဇာဂါရံ၀ါ၊ မင်း၏ ကစားရာအိမ်သို့၎င်း၊ စိတ္တာဂါရံ၀ါ၊ ကစားရာ ပန်းချီဆေး ရေးစသော စရပ်သို့၎င်း၊ အာရာမံ၀ါ၊ ကစားရာအရံသို့၎င်း၊ ဥယျာနံ၀ါ၊ ကစားရာ ဥယျာဉ်သို့၎င်း၊ ပေါက္ခရဏိံ၀ါ၊ ကစားရာ ရေကန်သို့၎င်း၊ ဒဿနာယ၊ ငှာ၊ ဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဒုတိယ။ ၄၂။ အာသန္ဒိံ၀ါ၊ အခြေရှည်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို၎င်း၊ ပလ္လင်္ကံ၀ါ၊ သားရဲရုပ် အခြေရှိသော ပလ္လင် ကို၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

တတိယ။ ၄၃။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို၊ ကန္တေယျ၊ ဝင့်ငြားအံ့၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄၄။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ၊ လူတို့အမှုကြီးငယ်ကို၊ ကရေယျ၊ ပြုငြားအံ့၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၄၅။ အယျေ၊ မ၊ ဟေိ၊ လာလှည့်၊ ဣမံအဓိကရဏံ၊ ဤအဓိကရုဏ်းကို၊ ဝူပသမေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော့၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံ၍၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမ သည်၊ ပစ္ဆာ၊ ၌၊ အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊ နေဝဝူပ

သမေယျ၊မိမိမှုလည်း မငြိမ်းငြားအံ့။ ဝူပသမာယ၊ငှါ၊ဥဿုက္ကံ၊ ကို၊နကရေယျ၊အံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၃၆။ အဂါရိကဿဝါ၊ အားရင်း၊ ပ။ သဟတ္ထာ၊ဖြင့်၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ပ။

သတ္တမ။ ၄၇။ အာဝသထစီဝရံ၊ ဥတုနီး သက်န်းကို၊ အနိဿဇ္ဇေတွာ၊ မစွန့်မူ၍၊ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၄၈။ အာဝသထံ၊ တံခါးဖွဲ့ရှိသော ကျောင်းကို၊ အနိဿဇ္ဇေတွာ၊ စောင့်စိမ့်သောငှါ မစွန့်မူ၍၊ စာရိကံ၊ ကို၊ပ။

နဝမ။ ၄၉။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာ ဖြစ်သော အတတ်ကို၊ ပရိယာပုဏေယျ၊ သင်ငြားအံ့၊ပ။

ဒသမ။ ၅၀။ ဝါစေယျ၊ ပို့ချငြားအံ့၊ပ။

၆။ အာရာမဝဂ်

ပဌမ။ ၅၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဇာနံ–ဇာနန္တီ၊ လျက်၊ သဘိက္ခုကံ၊ ရဟန်းရှိသော၊ အာရာမံ၊ အရံသို့၊ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ပဲ၊ ပဝိသေယျ၊ အံ့၊ပ။

ဒုတိယ။ ၅၂။ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ အက္ကောသေယျဝါ၊ဆဲရေးမှုလည်း ဆဲရေးငြားအံ့၊ ပရိဘာသေယျဝါ၊ ဘေးကိုမှုလည်း ပြငြား အံ့၊ပ။

တတိယ။ ၅၃။ စဏ္ဍီကတာ၊ ကြမ်းတမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဂဏံ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာကို၊ ပရိဘာသေယျ၊ ရေရွတ်ငြားအံ့၊ပ။

စတုတ္ထ။ ၅၄။ နိမန္တိတာဝါ၊ ဖိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ရင်း၊ ပဝါရိတာဝါ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍ရင်း၊ ခါဒနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ဘောဇနီယံဝါ၊ ကိုရင်း၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅၅။ ကုလမစ္ဆရိနီ၊ အမျိုး၌ဝန်တိုခြင်းရှိသည်၊ အသာ၊ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၅၆။ အဘိက္ခုကေ၊ ရဟန်း ယောကျ်ား မနီးသော၊ အာဝါသေ၊ ကျောင်း၌၊ ဝဿံဝသေယျ၊ ဝါဆိုငြားအံ့၊ ပ။

သတ္တမ။ ၅၇။ ဝဿံဝုဋ္ဌာ၊ ဝါကျွတ်ပြီး၍၊ ဥဘတောသံဃေ၊ ဘိက္ခုသံဃာ, ဘိက္ခုနီသံဃာ၌၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်ရင်း၊ သုတေနဝါ၊ ကြားခြင်းဖြင့်ရင်း၊ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ရွံ့ရှာခြင်းဖြင့်ရင်း၊ တီဟိဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်၊ နပ္ပဝါရေယျ၊ မဖိတ်ငြားအံ့၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၅၈။ ဩဝါဒါယဝါ၊ ဂရုဓံကို နာခံခြင်းငှါရင်း၊ သံဝါသာယဝါ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ မေးခြင်းငှါရင်း၊ ပ။

နဝမ။ ၅၉။ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ အနွဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတကြိမ်၊ ဘိက္ခုသံဃတော၊ ဘိက္ခုသံဃာမှ၊ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ၊ ဥပုသ်မေးခြင်းရင်း၊ ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ၊ ဆုံးမခြင်းငှါကပ်ခြင်းရင်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒွေဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ ပစ္စာသိသိတဗ္ဗာ၊ ရှေးရှုတောင့်တအပ်ကုန်၏၊ တံ၊ ထိုတရားနှစ်ပါးကို၊ အတိက္ကာ မေန္တိယာ၊ လွန်စေသော ရဟန်းမိန်းမအား၊ ပ။

ဒသမ။ ၆၀။ ပသာခေ၊ ချက်အောက် ပုဆစ်နှစ်ဖက် အထက်ဟု ဆိုအပ်သောခက်မ၌၊ ဇာတံ၊ ပေါက်ရောက်သော၊ ဂဏ္ဍံဝါ၊

အိုင်းအမာကိုရင်း၊ ရုဓိတံဝါ၊ အမာကိုရင်း၊ သံဃံဝါ၊ကိုရင်း၊ ဂဏံဝါ၊ ကိုရင်း၊ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍၊ပုရိသေန၊ နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ကွ၊ ဧကေနေကာ၊ တယောက်ချင်းချင်း၊ ဘေဒါ ပေယျဝါ၊ ခွဲမူလည်း ခွဲစေခြားအံ့။ ဖာလာပေယျဝါ၊ ဖောက်မူလည်းဖောက်စေခြားအံ့။ဓောဝါပေယျဝါ၊ဖန်မူလည်း ဆေးစေခြားအံ့။ အာလိမ္ပာပေယျဝါ၊ဆေးမူလည်း သုတ်လိမ်းစေခြားအံ့။ ဗန္ဓာ ပေယျဝါ၊ ကျပ်မူလည်း စည်းစေခြားအံ့။ မောစာပေယျဝါ၊ အစည်းကိုမူလည်း ဖြေစေခြားအံ့၊ပ။

၇။ ဂဗ္ဘိနိဝဂ်

ပဌမ။ ၆၁။ ယာပနဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ ဂဗ္ဘိနိံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော မိန်းမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံခြားအံ့၊ပ။

ဒုတိယ။ ၆၂။ ပါယန္တိံ၊ နို့တိုက်သောမိန်းမကို၊ ပ။

တတိယ။ ၆၃။ ဒွေဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အစ, ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ အဆုံးဖြစ်သော တရားခြောက်ပါးတို့၌၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိသော၊ သိက္ခမာနံ၊သိက္ခမာန်ကို၊ပ။

စတုတ္ထ။ ၆၄။ ဒွေဝဿာနိ၊လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊ တို့၌၊ သိက္ခိတသိက္ခံ၊ သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ အသမ္မတံ၊ မသမုတ်အပ်သော၊ သိက္ခမာနံ၊ ကို၊ပ။

ပဉ္စမ။ ၆၅။ ဦနဒွါဒသဝဿံ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သော၊ ဂိဟိဂတံ၊ ယောကျ်ားအထူး သွားလာဘူးသော၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆၆။ ပရိပုဏ္ဏ ဒွါဒသဝဿံ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ် ပြည့်သော၊ ဂိဟိဂတံ၊ သော၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊တို့၌၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊ သော၊ သိက္ခမာနံ၊ ကို၊ပ။

သတ္တမ။ ၆၇။ ပရိပုဏ္ဏ ဒွါဒသဝဿံ၊ သော၊ ဂိဟိဂတံ၊ သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ အသမ္မတံ၊ သော၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၆၈။ သဟဇီဝိနိံ၊ အတူနေ တပည့်မကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပြီး၍၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ နေဝအနုဂ္ဂဏှေယျ၊ ပါဠိသင်ခြင်းစသည်ဖြင့် မိမိမချီးမြှောက်ငြားအံ့။ နအနုဂ္ဂဏှာပေယျ၊ သူတပါးကို မချီးမြှောက်စေငြားအံ့၊ ပ။

နဝမ။ ၆၉။ ဝုဋ္ဌာပိတံ၊ ပဉ္စင်းခံပေးသော၊ ပဝတ္တိနိံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်မကို၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ နာနုဗန္ဓေယျ၊ အစဉ်လိုက်၍ မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ပ။

ဒသမ။ ၇၀။ သဟဇီဝိနိံ၊ ကို၊ဝုဋ္ဌာပေတွာ၊ ၍၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်၊ ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိ၊ တိုင်၊နေဝဝူပကာသေယျ၊ မိမိမူလည်း ယူ၍မသွားငြားအံ့။ နဝူပကာသာပေယျ၊ သူတပါးကိုမူလည်း ယူ၍ မသွားစေငြားအံ့။ ပ။

၈။ ကုမာရိဘူတဝဂ်

ပဌမ။ ၇၁။ ဦနဝီသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သော၊ ကုမာရိဘူတံ၊သတို့သမီးဖြစ်သော၊ ပ။

ဒုတိယ။ ၇၂။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်သော၊ကုမာရိဘူတံ၊ သော၊ ဒွေဝဿာနိ၊ လုံး၊ ဆသုဓမ္မေသု၊ တို့၌၊ အသိက္ခိတသိက္ခံ၊သော၊ ပ။

တတိယ။ ၇၃။ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ သော၊ ကုမာရိဘူတံ၊ သော၊ သိက္ခိတသိက္ခံ၊သော၊ သံဃေန၊ သည်၊ အသမ္မတံ၊ ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ့။ပ။

စတုတ္ထ။ ၇၄။ ဦနဒွါဒသဝဿာ၊တဆယ့်နှစ်ဝါ မပြည့်သေးပဲ၊ ဝုဋ္ဌာဝေယျ၊အံ့။ ပ။

ပဉ္စမ။ ၇၅။ ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ၊တဆယ့်နှစ်ဝါ ပြည့်သည်ဖြစ်၍၊သံဃေန၊ သည်၊ အသမ္မတာ၊မသမုတ်ပဲ၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၇၆။ အယျေ၊မ၊တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ တေ၊အဘား၊ ဝုဋ္ဌာပိတေန၊သိက္ခမာန်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံခြင်းဖြင့်၊ အလံ၊ မသင့်၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍၊ ပစ္ဆာ၊၌၊ခီယနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့၊ ပ။

သတ္တမ။ ၇၇။ သိက္ခမာနံ၊ကို၊ အယျေ၊ မ၊တွံ၊ သည်၊မေ၊ အဘား၊စီဝရံ၊ကို၊ သစေဒဿသိ၊ အကယ်၍ပေးသည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ပေးသည်ရှိသော်၊အဟံ၊သည်၊တံ၊ကို၊ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊သို့၊ ဝတွာ၊၍၊ သာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပစ္ဆာ၊ ၌၊ အနန္တရာယိကိနီ၊ အန္တရာယ်မရှိပဲ၊ နေဝဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ့။ ဝုဋ္ဌာပနာယ၊ ငှါ၊ဥဿုက္ကံ၊ကို၊ နကရေယျ၊အံ့၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၇၈။မံ၊ငါ့ကို၊ ဒွေဝဿာနိ၊လုံး၊ သစေအနုဗန္ဓိဿသိ၊ အကယ်၍ အစဉ်လိုက်၍ လုပ်ကျွေးသည်ဖြစ်အံ့။ ပ။

နဝမ။ ၇၉။ ပုရိသသံသဋ္ဌံ၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်သို့ ရောက်သော ယောကျ်ားနှင့် ရောနှောသော၊ ကုမာရကသံသဋ္ဌံ၊အနှစ်

နှစ်ဆယ်သို့မရောက်သော လုလင်နှင့် ရောနှောသော၊ စဏ္ဍိံ၊ ကြမ်းတမ်းသော၊ သောကာဝါသံ၊ ယောကျ်ားတို့၏ အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်းကို သွင်းတတ်သော၊ ဝါ၊ စိုးရိမ်ခြင်းသာ နေရာရှိသော၊ ပ။

ဒသမ။ ၈၀။ မာတာပိတူဟိဝါ၊ မိ,ဖတို့သည်ရင်း၊ သာမိကေနဝါ၊ လင်သည်ရင်း၊ အနနုညာတံ၊ ခွင့်မပြုအပ်သော၊ သိက္ခမာနံ၊ ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ့။ ပ။

ဧကာဒသမ။ ၈၁။ ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါနေန၊ သိုးသောဆန္ဒပေးခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပ။

ဒွါဒသမ။ ၈၂။အနုဝဿံ၊ နှစ်တိုင်း၊ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ့။ ပ။

တေရသမ။ ၈၃။ဧကဝဿံ၊တနှစ်တည်း၌၊ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်သော သိက္ခမာန်တို့ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ အံ့။ပ။

၉။ ဆတ္တုပါဟနဝဂ်

ပဌမ။ ၈၄။ အဂိလာနာ၊ မနာပဲ၊ ဆတ္တုပါဟနံ၊ ထီး, ဘိနပ်ကို၊ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ပ။

ဒုတိယ။ ၈၅။ အဂိလာနာ၊ ပဲ၊ ယာနေန၊ ယာဉ်ဖြင့်၊ ယာယေယျ၊ သွားငြားအံ့။ပ။

တတိယ။ ၈၆။ သင်္ဃာဏိံ၊ ခါးကြိုးတန်ဆာကို၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၈၇။ဣတ္ထာလင်္ကာရံ၊ မိန်းမတို့၏ ဦးခေါင်းတန်ဆာစသည်ကို၊ ဓာရေယျ၊ အံ့။ပ။

ပဥ္စမ။ ၈၈။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန၊ နံ့သာ, နံ့သာ ပျောင်းဖြင့်၊ နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၈၉။ဝါသိတကေန၊ နံ့သာဖြင့် ထုံအပ်သော၊ ပိညာကေန၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့်၊ နဟာယေယျ၊ အံ့။ပ။

သတ္တမ။ ၉၀။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ကို၊ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ပွတ်သပ်မှုလည်း ပွတ်သပ်စေငြားအံ့။ ပရိမဒ္ဒါပေယျဝါ၊ ဆုပ်နယ်မှုလည်း ဆုပ်နယ်စေငြား အံ့။ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၉၁။သိက္ခာမာနယ၊ သိက္ခမာန်ကို၊ ပ။

နဝမ။ ၉၂။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမကို၊ ပ။

ဒသမ။ ၉၃။ ဂိဟိနိယာ၊ လူမိန်းမကို၊ ပ။

ဧကာဒသမ။ ၉၄။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏၊ ပုရတော၊ ရှေ့၌၊ အနာပုစ္ဆာ၊မပန်ကြားပဲ၊အာသနေ၊ နေရာ၌၊ ပ။

ဒွါဒသမ။ ၉၅။ အနောကာသ ကတံ၊ ခွင့်မပြု အပ်သော၊ ဘိက္ခုံ၊ ကို၊ ပဥှံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ့၊ပ။

တေရသမ။ ၉၆။ အသံကိစ္စိကာ၊ ရင်လွှမ်းတဘက် မဝတ်ပဲ၊ ဂါမံ၊ သို့၊ ပဝိသေယျ၊ အံ့၊ပ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဋိဒေသနီယ

နိဒါန်း။ ။အယျာယော၊ တို့၊ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော၊ ပါဋိဒေသနီယာ၊ ကုန်သော၊ ဣမေခေါ ပန ဓမ္မာ၊ တို့သည်၊ ပ။

ပဌမ။ ၁။ ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ သည်၊ အဂိလာနာ၊ မနာပဲ၊ သပ္ပိံ၊ ထောပတ်ကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ ၍၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့၊ တာယ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်၊ အယျေ၊ တို့၊ ဂါရယှံ၊သော၊ အသပ္ပါယံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ သို့၊ အာပဇ္ဇိံ၊ ပြီ၊ တံ၊ ထိုပါဋိဒေသနီ အာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြား၏၊ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကြား အပ်၏။ ပ။

ဒုတိယ။ ၂။ အဂိလာနာ၊ ပဲ၊ တေလံ၊ ဆီကို၊ ပ။

တတိယ။ ၃။ မဓုံ၊ ပျားကို၊ ပ။

စတုတ္ထ။ ၄။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲကို၊ ပ။

ပဉ္စမ။ ၅။ မစ္ဆံ၊ ငါးကို၊ ပ။

ဆဋ္ဌ။ ၆။ မံသံ၊ အမဲကို၊ ပ။

သတ္တမ။ ၇။ ခီရံ၊ နို့ရည်ကို၊ ပ။

အဋ္ဌမ။ ၈။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို၊ ဝိညာပေတွာ၊ ၍၊ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့။ (အကြွင်းဟူသမျှ သိသာလှပြီ)။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက် နိဿယပြီး၏။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

စက္ကိန္ဒာဘိသိရိနာ'ယံ၊
ရစိတော ကာသိကေ သတေ။
ဆန္နောတုံ သာဝဏေ ကာဠေ၊
နဝမေ ဗုဒ္ဓဝါသရေ။

စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိနာ၊ "**စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာ ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု**" အမည်ရှိသော မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုဋ်ကျောင်းဆရာတော်သည်၊ ရစိတော၊စီရင်အပ်သော၊ အယံ ပါတိမောက္ခနိဿယော၊ ဤဘိက္ခုပါတိမောက်, ဘိက္ခုနီပါတိမောက် နိဿယသည်၊ ကာသိကေသတေ ဆန္နောတုံ၊ ၁၁၉၆-ခု၊ သာဝဏေ ကာဠေ နဝမေ၊ နံကာလ လပြည့်ကျော် ၉ ရက်ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝါသရေ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌၊ နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးသို့ရောက်၏။

ဆရာတော် ဦးဗုဓ်-မူ

ဒွေမာတိကာနိဿယပြီး၏။

ပဲခူးမြို့ သာသနမဏ္ဍိုင် ပါဠိတက္ကသိုလ်

နိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါဠိတက္ကသိုလ် အမြဲတမ်း ကထိက

နိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်

သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ

သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ

ပဌမကျော်

အသျှင်ဓမ္မသာမိဘိဝံသ—၏

ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်

ထုလ္လစ္စည်း။ ။သံဃာ၏ ဂရုဘဏ်ဥစ္စာကို အစိုးရ သဖြင့် သူတပါးအား ပေးသောရဟန်း၊ သမန်းမျက် သင်္ကန်း, လျှော်မြင် သင်္ကန်း, ပျဉ်ချပ်သင်္ကန်း, လူ့ဆံပင်သင်္ကန်း, စာမရီသားမြီး ဖြင့် ရက်ထားသော သင်္ကန်း, ခင်ပုပ်ငှက်တောင်ဖြင့်ရက်သော သင်္ကန်း, သစ်နက်ရေသင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်သော ရဟန်း၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို ဓားငယ်ဖြင့်ခွဲ၍ သွေးထုတ်သောရဟန်း၊ ဝှေးစေ့

အိမ်ကို ပုဆိုးဖြင့်ရစ်၍ ဆေးစည်းသော ရဟန်း၊ လူသားကို စားသော ရဟန်းတို့အား ထုလ္လစ္စဥ်း အာပတ်သင့်၏။

ဒုက္ကဋ်။ ။ငှတ်ပြောလျှော်သင်္ကန်း, အလုံးစုံ ညိုသော သင်္ကန်း, အလုံးစုံရွှေသော သင်္ကန်း, အလုံးစုံမောင်းသော သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်သောရဟန်း၊ ဆင်သား, မြင်းသား, ခွေးသား, ခြသေ့်သား, ကျားသား, ဝံသား, သစ်သား, အောင်းသားတို့ကို စားသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့ဖို့ ရည်ရွယ်၍ သတ်သော ဝက်သား စသော အပ်စပ်သော အသားများကို သိလျက် စားသော ရဟန်း၊ မအပ်သော အသားဟု ထင်လျက် မမေးပဲ ဝက်သားစသော အပ်စပ်သော အသားကို စားသောရဟန်း၊ အဆောတလျှင် သင်္ကန်းကို ပင့်၍ ကျင်ကြီးအိမ်, ကျင်ငယ်အိမ်သို့ ဝင်သော ရဟန်း၊ အဆောတလျှင်သင်္ကန်းကိုပင့်၍ ကျင်ကြီးအိမ်, ကျင်ငယ်အိမ်မှ ထွက်သော ရဟန်း၊ ချောင်းမဟန့်ပဲ ကျင်ကြီးအိမ်, ကြင်ငယ်အိမ်သို့ ဝင်သောရဟန်း၊ ညီးတွားလျက် (တအင်းအင်းနှင့်ညှစ်လျက်)ကုဋ္ဌိတက်သောရဟန်း၊ ဒန်ပူစားလျက်ကုဋ္ဌိတက်သောရဟန်း၊ (ဒန်ပူစားလျက် ကျင်ငယ်ကား စွန့်ကောင်း၏)၊ ကျင်ကြီးမြောင်းထဲသို့ ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်း၊ ကျင်ငယ်မြောင်းထဲသို့ ကျင်ကြီးစွန့်သောရဟန်း၊ ဇောင်းထက်သော ကနုတ်ကို သုတ်သော ရဟန်း၊ ကနုတ်ကို ကျင်ကြီးတွင်းထဲသို့ ပစ်ချသော ရဟန်း၊ ကျင်ငယ်စွန့်ပြီး သန့်သက်ရေ မဆေးသော ရဟန်း၊ ကုဋ္ဌိ၌မစင်ပေနေသည်ကိုမြင်လျက် မဆေးကြောသော ရဟန်း၊ ကုဋ္ဌိ၌အမှိုက်သရိုက်တို့ကို မရှင်းသောရဟန်း၊ သန့်သက်ရေကို တဖြတ်ဖြတ် မြည်အောင်ပက်၍ ဆေးသော ရဟန်း၊ သိတင်းကြီးက မတိုက်တွန်းပဲ ပါတိမောက် ပြသောရဟန်း၊

သီတင်းကြီးကို မပန်ကြားပဲ တရားဟောခြင်း, ပြဿနာဖြေခြင်း, ပြဿနာမေးခြင်း, စာပြန်ခြင်း, မီးထွန်းခြင်း, မီးသတ်ခြင်း, တံခါးပိတ်ခြင်း, တံခါးဖွင့်ခြင်းတို့ကို ပြုသောရဟန်း၊ အဝတ်မဝတ်ပဲ ခရီးသွားခြင်း, ရှိခိုးခြင်း, စားသောက်ခြင်းစသည်ကို ပြုသောရဟန်း၊အချင်းချင်းချေးပွတ်၍ ရေချိုးသောရဟန်းများ၊ ကျန်းမာလျက် မြို့တွင်းရွာတွင်း၌ ဘိနပ်စီးသောရဟန်း၊ အလုံးစုံညိုသောဘိနပ်, အလုံးစုံမည်းသောဘိနပ်, အလုံးစုံရွှေသောဘိနပ်, အလုံးစုံ မောင်းသော ဘိနပ်, ပြောက်ကျားသောဘိနပ်များကို စီးသောရဟန်း၊ ချစ်ကြိုက်သောစိတ်ထားဖြင့် မိန်းမကိုကြည့်သောရဟန်း၊ (ချစ်ကြိုက် သာယာသော စိတ်ထားဖြင့် ယောကျ်ားကိုပင် မကြည့်ကောင်း၊ ကြည့်လျှင် ဒုက္ကဋ်ပင်၊) အကြောင်းမရှိပဲ လှုလိုသောစိတ်, သာယာသောစိတ်ဖြင့် မှန်ကြည့်သောရဟန်း၊ မြင့်သောနေရာ, မြတ်သောနေရာ၌ နေထိုင်သော ရဟန်း၊ကျန်းမာလျက် ဆိုက်ကား, မြင်းလှည်းစသောသက်ရှိသတ္တဝါဆွဲသောယာဉ်များကိုစီးသောရဟန်း၊ လူတဦးတယောက်“ဟပ်ချိုး” ဟု ချေရာ၌“အသက်ရှည်ပါစေ”ဟု ဆိုသောရဟန်း၊ သေခိယသိက္ခာပုဒ် များကိုမလိုက်နာသောရဟန်း၊ လူများကိုပန်း,သစ်သီး,ဝါး,ဒန်ပူ ပေးသောရဟန်း၊အစေပါးခံသော (တမန်လုပ်သော)ရဟန်း၊ဆေးကုသော ရဟန်း၊ဝိနည်းနားမလည်ပဲ နားလည်သူများကိုအမှီပြု၍ မနေသောရဟန်း၊ သဘာဂအာပတ်ရှိလျက်ဥပုသ်ပြုသောရဟန်းများ၊သဘာဂအာပတ်ရှိလျက်ပဝါရဏာပြုသောရဟန်းများ၊အန္တရာယ်မရှိပဲ သုတသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်း၍ ဥပုသ် အကျဉ်းပြုသော ရဟန်း၊ ဥပုသ်မပြုပဲ နေသောရဟန်း၊ဝါမဆိုပဲ နေသောရဟန်း၊ နေ့အခါ၌ တံခါးမပိတ်ပဲအိပ်သောရဟန်း၊ စပါးမျိုး

၇-ပါး,မိန်းမရုပ်ပုံ,ရတနာ ၇-ပါး, လက်နက်အမျိုးမျိုး,မိန်းမ များ၏ အဝတ်အစား တန်ဆာအမျိုးမျိုး, တီးမှုတ်မှုဆိုင်ရာ တူရိယာအမျိုးမျိုးစသည်တို့ကိုကိုင်တွယ်သောရဟန်း(နတ်သမီး ရုပ်ပါသော မီးခြစ်ကိုပင် မကိုင်ကောင်း၊ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်ပင်၊ လက်နက်အမျိုးမျိုး စသည်ဖြင့်ဆိုရာ၌သေနတ်ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ ဓားမြှောင်ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်စသည်ဖြင့် ဖြန့်၍သိပါ၊) ခွက်တခု တည်း ၂-ပါးစားသော ရဟန်းများ၊တခင်း, တခြုံ, တကုတင် တည်း ၂-ပါးအိပ်သော ရဟန်းများ(၃-ပါးစသည်အိပ်ကပြော ဖွယ်မလို၊) က သောရဟန်း၊အကခိုင်းသော ရဟန်း၊သီချင်းဆို သော ရဟန်း၊ သီချင်းအဆိုခိုင်းသော ရဟန်း၊ဆိုင်းတီးသော ရဟန်း၊ဆိုင်းတီးခိုင်းသော ရဟန်း၊ ပွဲကြည့်သော ရဟန်း၊ဘိုင် စကုတ်ကြည့်သော ရဟန်း၊ လက်နှစ်သစ်ထက် ရှည်အောင် ဆံပင်ထားသောရဟန်း၊ လက် ၂သစ်မရှိသော်လည်း ဆံပင်ကို ၂-လထက်ကျော်၍ မရိပ်ပဲထားသောရဟန်း၊ လက်သီး,ခြေသီး တို့ကို အလှပြုပြင်သော ရဟန်း၊ အင်္ဂါဇာတ်၌ရှိသော အမွေး, ချိုင်းမွေးတို့ကို ရိပ်ပစ်သော (နှုတ်ပစ်သော) ရဟန်း၊ သင်္ကန်း ကို မရှိမသေ ဝတ်သောရဟန်း၊ ခါးပန်းကြိုးမပါပဲ မြို့တွင်း ရွာတွင်း သွားသောရဟန်း၊ သင်္ကန်းမရုံပဲ မြို့တွင်း ရွာတွင်း သွားသောရဟန်း၊ ဘေးရန်မရှိပဲ လက်ခုတ်တဖောင်ထက် အ လွန် သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်သော ရဟန်း၊ ရေမစစ်ပဲသောက် သောရဟန်း၊ ရေစစ်မပါပဲ တယူဇနာဝက်, ထို့ထက်အလွန် ခရီးသွားသော ရဟန်း၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတ်သောရဟန်း၊မိန်းမ ရုပ်စသော အရုပ်အမျိုးမျိုးကို ရေးသော (ပန်းချီဆရာ လုပ် သော)ရဟန်း၊ မိန်းမရုပ်စသော အရုပ်အမျိုးမျိုး အရေးခိုင်း သော ရဟန်း၊ မိမိထက် ဝါကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်လာလျက် ထပြီး

နေရာမပေးသော ရဟန်း၊ လောကာယတကျမ်းကိုသင်ယူသော ရဟန်း၊ ဆံပင်ဖြူကို နှုတ်သော (အနှုတ်ခိုင်းသော) ရဟန်း၊ သပိတ်ကိုင်လျက် တံခါးဖွင့်သော ရဟန်း၊ သပိတ်ကိုင်လျက် တံခါးပိတ်သောရဟန်း၊ ဆွမ်းခံသပိတ်, ဆွမ်းစား သပိတ်ကို ရေဆေး, ဆေးပြီး ရေပြောင်အောင်သုတ်, သုတ်ပြီး အသင့်အတင့် နေလှမ်း, နေလှမ်းပြီး ပြန်သိမ်း, ဤစည်းကမ်းကို မလိုက်နာသော ရဟန်း၊ စားဖတ်, ဝါးဖတ်, စားပြီးအရိုး, လက်ဆေးရေများကို သပိတ်ထဲထည့်သော ရဟန်း၊ အကာအရံ မရှိသော(သပိတ်လိမ့်ကျနိုင်သော)နေရာ၌ သပိတ်ကို ထားသော ရဟန်းတို့အား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဒုဗ္ဘာသိ။ ။ရယ်မှုပြောင်လှောင်လို၍ မြတ်သူကို ယုတ်သူဟု ပြောသောရဟန်း, ဦးတိဿကို ဦးဒတ္တဟု ပြောသော ရဟန်း, ဝသိဋ္ဌအနွယ်ကို ဘာရဒွါဇ အနွယ်ဟုပြောသော ရဟန်း၊ ဖြူသောသူက ရှေ့ကမဲသောသူကနောက်ကသွားရာ ရှေ့ကလူက မဲ၍ နောက်ကလူကဖြူသည်ဟု ပြောသောရဟန်း တို့အား ဒုဗ္ဘာသိအာပတ်သင့်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ရယ်မှုပြောင်လှောင်လို၍ ဇာတိ, နာမ, ဂေါတ္တ, ကမ္မ စသော "အက္ကောသ ဝတ္ထု" ဆယ်ပါးကိုမဟုတ်တယုတ် ပြောသမျှ ဒုဗ္ဘာသိ အာပတ်သင့်၏ဟုမှတ်ပါ၊ (ကျန်အာပတ်များမှာ ပါတိမောက်၌ပါပြီးဖြစ်၍ မရေးတော့ပြီ)။

ဥပုသ်ပြုပုံ

တပါး။ ။အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသောတိ အဓိဋ္ဌာမိ၊ (၁၄ ရက် ဥပုသ်ဖြစ်က စာတုဒ္ဒသော ဟုဆို။)

နှစ်ပါး။ ။ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထ (အငယ်ကဆို)၊ သာဓု-သာဓု-သာဓု၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိ (အကြီးက ဆိုပုံ။)

သုံးပါး။ ။သုဏာတု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော(စာတုဒ္ဒသော)၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊မယံအညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမ (ဥတ်ထားပုံ။)

အမှာ။ ။ဥတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါး ဥပုသ်ပြု သကဲ့သို့ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် "ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော" စသည်ဖြင့် ဆို၊ ၄ ပါးမှစ၍ အများဖြစ်က သုတ္တုဒ္ဒေသဥပုသ်ပြုမြဲ။

ပဝါရဏာပြုပုံ

တပါး။ ။အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီတိ အဓိဋ္ဌာမိ၊ (စတုဒ္ဒသီတိ အဓိဋ္ဌာမိ။)

နှစ်ပါး။ ။အဟံအာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံအာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ (၃—ခေါက်ဆို၊) သာဓု—သာဓု—သာဓု(အငယ်က ဆိုရာ၌ "အဟံ ဘန္တေ"ဟုဆိုရိုးသာ။)

သုံးပါး။ ။သုဏာတု မေ အာယသ္မန္တာ၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ(စာတုဒ္ဒသီ)၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာမ (ဥတ်ထားပုံ။)

အမှာ။ ။ဥတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါးမှာကဲ့သို့ဆိုပါ။

လေးပါး။ ။သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ(စာတုဒ္ဒသီ၊) ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာမ(ဥတ်ထားပုံ)။

အမှာ။ ။ဉတ်ထားပြီးလျှင် ၂ ပါးကွဲ့သို ဆို၊ ၅ပါး,၅ပါးထက် များလျှင် "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"ဟုဆို။

ဒေသနာကြားပုံ

ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။

ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ ယာ တုမှမူလေ ပဋိဒေသေမိ။

ကြီး။ ။ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော။

ငယ်။ ။အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။

ကြီး။ ။အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ။

ငယ်။ ။သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

ကြီး။ ။အဟံ အာဝုသော သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။

ငယ်။ ။သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။

ကြီး။ ။အဟံ အာဝုသော သမ္ဗဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုယှမူလေ ပဋိဒေသေမိ။

ငယ်။ ။ပဿထ ဘန္တေ တာ အာပတ္တိယော။

ကြီး။ ။အာမ အာဝုသော ပဿာမိ။

ငယ်။ ။အာယတိံ ဘန္တေ သံဝရေယျာထ။

ကြီး။ ။သာဓု သုဋ္ဌု အာဝုသော သံဝရိဿာမိ။

ငယ်။ ။သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။

ငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သမ္ဗဟုလာ နာနာ ဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှ မူလေ ပဋိဒေသေမိ။

ကြီး။ ။ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော။

ငယ်။ ။အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။

ကြီး။ ။အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ။

ငယ်။ ။သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

ကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ။ ။တပည့်"ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ" (၃-ခေါက်ဆို၊)ဆရာ.... ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေထ (သမ္ပာဒေဟိ၊)တပည့်....အာမ ဘန္တေ။

နိဿယည်းယူပုံ။ ။တပည့်"အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊ အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ" (၃-ခေါက်ဆို၊) ဆရာ "ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေထ"၊တပည့်"အာမ ဘန္တေ"။

ဝါဆိုပုံ။ ။ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ၊ (၃-ခေါက်ဆို၊) သာဓု သာဓု သာဓု။

ရွာဝင်ပန်ပုံ။ ။ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝိသနံ အာပုစ္ဆာမိ။

ကထိန်ခင်းပုံ။ ။ကထိန်ခင်းသူက ဒုကုဋ် ဖြစ်လျှင်" ဣမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ"ဟုဆို၊ ဧကသီဖြစ်လျှင်"ဣမိနာ ဥတ္တရာသံဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ" ဟုဆို၊ သင်းပိုင်ဖြစ်လျှင် "ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ" ဟုဆို၊ ဆက်၍ "အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊

အနုမောဒထ”ဟုဆို၍ အားလုံး သာဓုခေါ်၊ ထို့နောက် ကထိန်မခင်းသော ရဟန်းများက“အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊ အနုမောဒါမ”ဟု ဆို၍ အားလုံး သာဓုခေါ်။

အကပ္ပိယပတ္တစတုက္က။ ။၁ ရဟန်းသည်ငွေကိုအလှူခံ၍သံပြားကိုဝယ်ပြီး သပိတ်အလုပ်ခိုင်းအံ့၊ ထိုသပိတ်သည် မဟာကပ္ပိယသပိတ်မည်၏၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပ်စပ်အောင်ပြု၍ မရတော့၊သပိတ်ကိုခွဲ၍ သံကိုယူပြီး ပဲခွပ်လုပ်အံ့၊ ထိုပဲခွပ်ကို မကိုင်ကောင်း၊ ထိုပဲခွပ်ဖြင့် ဒန်ပူသတ်အံ့၊ ဒန်ပူပင် မစားကောင်း၊ ပဲခွပ်ကိုဖျက်၍ ငါးမြှားချိပ်လုပ်ပြီး ငါးမြှားအံ့၊ ရလာသော ငါးပင် မစားကောင်း၊၂ ရဟန်းသည်ငွေကိုအလှူခံ၍ကိုယ်တိုင်သပိတ်ဝယ်အံ့၊ ထိုသပိတ်သည် အကပ္ပိယသပိတ်မည်၏၊တသာသနာလုံး မည်သူမှ မသုံးဆောင်ကောင်း၊ (ငွေကို ငွေရှင်အားပြန်ပေး၊သပိတ်ကို သပိတ်ရှင်အား ပြန်ပေး၍ နောက်မှ အပ်စပ်သောနည်းဖြင့် ရလျှင် ထိုသပိတ်ကို သုံးဆောင်ကောင်း၏၊) ၃ ရဟန်းသည် ငွေကိုအလှူခံ၍ ကပ္ပိယဒကာကို သပိတ် အဝယ်ခိုင်းအံ့၊ ထိုသပိတ်လည်း အကပ္ပိယသပိတ်ပင် မည်၏၊ အလှူခံထားသော ငွေဖြင့်ဝယ်ခြင်းကြောင့် တသာသနာလုံး မသုံးကောင်း၊ (အထက်ပါနည်းဖြင့်ရလျှင် သုံးဆောင်ကောင်း၏၊) ၄ရဟန်းသည် ငွေကိုအလှူမခံပဲ “ဒီသပိတ်အတွက် ငွေကို ဘယ်လောက်ပေးလိုက်ပါ” ဟုကပ္ပိယဒကာကို အပေးခိုင်း၍ သပိတ်ကိုဝယ်အံ့၊ ထိုသပိတ်လည်း အကပ္ပိယသပိတ်ပင်မည်၏၊ ဝယ်သောရဟန်း မသုံးကောင်း၊ အခြား ရဟန်းများ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

စောရပတ္တစတုက္က။ ။ကျောင်းတကျောင်း၌ "ဗုဒ္ဓိရက္ခိတ, ဓမ္မရက္ခိတ, သံဃ ရက္ခိတ, မာတုရက္ခိတ" ရဟန်းလေးပါး နေကြရာ အခြားကျောင်းမှ ဦးတိဿက ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ခိုးယူလိုသဖြင့် အချိန်မဲ့၌လာ၍ ဓမ္မရက္ခိတအား "အဲဒီသပိတ်စင်ပေါ်မှာ တပည့်တော့် သပိတ် ရှိပါတယ်၊ ယူပေးလိုက်စမ်းပါ"ဟုဆိုအံ့၊ ဓမ္မရက္ခိတက ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို မြောက်ချိကာမျှ၌ ဦးတိဿမှာ ပါရာဇိက ကျတော့၏၊ ဓမ္မရက္ခိတက သံဃရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ ထိုအတူ မြောက်ချိကာမျှ၌ ဦးတိဿမှာ ပါရာဇိကပင်၊ ဓမ္မရက္ခိတသည် မိမိ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ ပိုင်ရှင်ကပေးသောကြောင့် ဦးတိဿမှာ ဒုက္ကဋ်သာ၊ ဓမ္မရက္ခိတသည် "ဦးတိဿဟာ သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်" ဟု မှတ်ထင်၍ မိမိနှင့်မတဲ့သော မာတုရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ ဓမ္မရက္ခိတနှင့်ဦးတိဿတို့ ၂ ပါးလုံး ပါရာဇိကကျတော့၏၊ ဓမ္မရက္ခိတသည် "ဦးတိဿဟာ သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်"ဟု ထင်လျက် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ သပိတ်, သို့မဟုတ် သံဃရက္ခိတ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ မြောက်ချိကာမျှ၌ ၂ ပါးလုံး ပါရာဇိကပင်၊ ဓမ္မရက္ခိတသည် ထိုသို့ထင်လျက် မိမိ၏သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ ၂ ပါးလုံး ဒုက္ကဋ်၊ ဓမ္မရက္ခိတသည် "ဦးတိဿသည် သပိတ်ခိုးလို၍ လာသည်"ဟုထင်လျက် ဦးတိဿ၏ သပိတ်ကို ယူပေးအံ့၊ ဓမ္မရက္ခိတမှာ ပါရာဇိက၊ ဦးတိဿမှာ ဒုက္ကဋ်။

ဋ္ဌေကစတုက္က။ ။ဆိတ်, အမေ, အာဂန္တု, ဘီလူး လေးဦး ယှဉ်၍ အိပ်နေကြစဉ် ဆိတ်ကိုသတ်မည်ဟု ကြံလျက် အမေကို သတ်မိလျှင် သတ်သောရဟန်းမှာ ပါရာဇိကလည်း ကျတော့၏၊ အာနန္တရိယ ကံလည်းထိုက်၏၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင်

ပါရာဇိကကျ၏၊ ဘီလူးကိုသတ်မိလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်၊ အမေကိုသတ်မည်ဟု ကြံလျက် အမေကိုသတ်မိလျှင် ပါရာဇိက, အာနန္တရိယ၊အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊ ဘီလူးကိုသတ်မိလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်၊ အာဂန္တုကို သတ်မည်ဟုကြံလျက် အမေကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက, အာနန္တရိယ၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊ ဘီလူးကို သတ်မိလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်၊ ဘီလူးကိုသတ်မည်ဟုကြံလျက် အမေကိုသတ်မိလျှင် ပါရာဇိက, အာနန္တရိယကံ၊ အာဂန္တုကို သတ်မိလျှင် ပါရာဇိက၊ဘီလူးကို သတ်မိလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ဆိတ်ကိုသတ်မိလျှင် ပါစိတ်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဘိက္ခုပြဲ သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း ၂၂၇၊ ဘိက္ခုနီပြဲ သိက္ခာပုဒ် ပေါင်း ၃၁၁, ပေါင်း ၅၃၈၊ ဤကား အကျဉ်း သာတည်း၊ အကျယ် အားဖြင့် သိက္ခာ ပုဒ်ပေါင်း ၉၁,၈၀၅,၀၃၆,၀၀၀ = (ကိုးထောင့်တရာ့ ရှစ်ဆယ် ကုဋေ ငါးသိန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်)ရှိ၏။

ညစ်နွမ်းကြောင်း၄-ပါး။ ။ဆီးနှင်း, မြူတိမ်, သူရိန်,မီးခိုး ဤလေးမျိုးသည် လ, နေ, နက္ခတ် ကြယ်တာရာ တို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်၏၊ အရက်သောက်ခြင်း, မေထုန်မှီဝဲခြင်း, ရွှေငွေ ပိုက်ဆံ အလှူခံခြင်း, မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ဤလေးမျိုးသည် သာသနာ့ဝန်ထမ်းသျှင်, ရဟန်းတို့၏ညစ်နွမ်းကြောင်းဖြစ်၏၊ ထိုတွင် အရက်သောက်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏, အပြစ်မကြီးသော်၊ မေထုန်မှီဝဲလျှင် ပါရာဇိက ကျသဖြင့် ရဟန်းမဟုတ်တော့၊ ရွှေငွေပိုက်ဆံ အလှူခံခြင်းကား အပြစ်များလှ

၏၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ရွှေငွေပိုက်ဆံကို အလှူ မခံကောင်း၊ မှန်လှ၏၊....“ဒကာတော် မဏိစူဠကဂါမဏိ အကြင် သူအား စင်စစ် ရွှေငွေအပ်၏၊ ထိုသူအား ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ အပ်ကုန်၏၊ ထိုသူ့ကို ‘သမဏဓမ္မ သကျပုတ္တိယဓမ္မမရှိတော့’ ဟူ၍ စင်စစ် မှတ်ပါလေ”ဟု ဝိနည်းစူဠဝဂ္ဂါသတ္တသတိကက္ခန္ဓက၌ ဟောတော်မူသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား....“ငါဘုရားသည် သာသနာ့ ဝန်ထမ်း သျှင့်ရဟန်းတို့အား ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်း, သာယာခြင်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်မပြုနိုင်သလို ရွှေငွေဒင်္ဂါးပိုက်ဆံများကို သာယာခြင်း, ကိုင်တွယ်ခြင်း, သုံးဆောင်ခံစားခြင်း, အလှူခံခြင်းများကို မည်သည့် နည်းနှင့်မျှခွင့်မပြုနိုင်”ဟုဖြစ်၏၊ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှာ အပြစ်များလှ၏။

ကပ္ပိခြင်း။ ။မြေ၌ ဖြစ်စေ, ရေ၌ဖြစ်စေ ပေါက်နေသော စိမ်းစိုသော သစ်ပင်သည် ဘူတဂါမ် မည်၏၊ ကပ္ပိလို့မရ၊ မူလတည်ရာဌာနမှ ကျွတ်လွတ်လျှင် (သစ်ပင်ဖြစ်က နှုတ်လိုက်လျှင်, သို့မဟုတ် ခုတ်ဖြတ်လိုက်လျှင်) ဗီဇဂါမ်ဖြစ်တော့၏၊ (ဘူတဂါမ်ကိုဖျက်ဆီးလျှင် ပါစိတ်, ဗီဇဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးလျှင် ဒုက္ကဋ်)၊ ဗီဇဂါမ်များကို လက်သည်း, မီး,ဓားသုံးမျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့်ကပ္ပိရမည်၊ လက်သည်း,ဓားတို့ဖြင့် ကပ္ပိရာ၌ ပေါက်သွားအောင်,ပြတ်သွားအောင် ဆိပ်ရ, လှီးရမည်၊ ငြုပ်သီးစသည်ကို သစ်ရွက်စိမ်းထဲထည့်၍ သစ်ရွက်ကို ကပ္ပိလျှင် ကပ္ပိရာမရောက်၊ ကြံစည်းကိုကပ္ပိရာ၌ စည်းထားသော နွယ်အစိမ်းကိုကပ္ပိလျှင် ကြံကို ကပ္ပိရာမရောက်၊ အကပ်မခံပဲလည်း ကပ္ပိကောင်း၏၊ ကပ္ပိရာ၌ ကပ္ပိမည့် အရာဝတ္ထုကို ရဟန်းက ကိုင်

ထားဖို့မလိုပါ၊ "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ"ဟုရဟန်းကဆိုလျှင် ကပ္ပိမည့်သူက "ကပ္ပိယံ ဘန္တေ"ဟုဆိုပါ၊ ဆိုသည်နှင့် တပြိုင်နက်လက်သည်းဖြင့် ပေါက်အောင်, သို့မဟုတ် ပြတ်အောင် ဆိပ်လိုက်ပါ၊လက်သည်းဖြင့်မဆိပ်ပဲ ဆွဲဖြတ်လျှင်ကပ္ပိရာမရောက်။

သေခိယ။ ။သေခိယသိက္ခာပုဒ် ၇၅-ပါးတွင် ၁-မှ၂၆ အထိ သိက္ခာပုဒ် ၂၆- ပုဒ်ကို သာရုပ္ပသိက္ခာပုဒ်ဟုခေါ်သည်၊ ၂၇-မှ ၅၆-အထိ သိက္ခာပုဒ် ၃၀-ကို ဘောဇနပ္ပဋိသံယုတ္တ သိက္ခာပုဒ်ဟုခေါ်သည်၊ ၅၇-မှ၇၅-အထိ သိက္ခာပုဒ် ၁၉-ပုဒ်ကို ဓမ္မဒေသနာ ပဋိသံယုတ္တသိက္ခာပုဒ်ဟုခေါ်သည်။

ပရိဘောဂ။ ။ထေယျပရိဘောဂ, ဣဏပရိဘောဂ, ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ, သာမိ ပရိဘောဂဟု ပရိဘောဂ လေးမျိုးရှိ၏၊ သီလမရှိသော ရဟန်းတုရဟန်းယောင် တို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းကား ခိုး၍ သုံးဆောင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ထေယျ ပရိဘောဂ မည်၏၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ပဲ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်လျှင် ဣဏပရိဘောဂမည်၏၊ အရိယာတို့၏ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်း, ကလျာဏပုထုဇဉ် တို့၏ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂ မည်၏၊ ဘုရား, ရဟန္တာတို့၏ ပစ္စည်း လေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာမိပရိဘောဂမည်၏။

အမှာ။ ။ထေယျ ပရိဘောဂမှာ ခိုး၍ သုံးဆောင်ရာရောက်သောကြောင့် မနုဿ လူ့လောကဝယ် သူခိုးသည် ပဉ္စဂုဏ်,သံသရာ ၂-ဖြာ၌ အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခကို ခံစားရသလို ထေယျပရိဘောဂ အမှုကို ပြုသော သာသနာ့ ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ခံစားရပေလိမ့်မည်၊ ဣဏပရိဘောဂမှာ ကျွေး

ယူ၍ သုံးဆောင်ရာရောက်သောကြောင့် နောက်နောင် ဘဝ အဆက်ဆက်၌ အလှူရှင်၏ ကျွန်ဖြစ်ရတတ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတော်ကြီးများက "ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်က နွားဖြစ်တတ်သည်"ဟု ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြသည်။

အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်

သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊
အာပတ္တိံ ပရိဂူဟတိ။
အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊
ဧဒိသော ဝုစ္စတိ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂလော။

အနက်။ ။သဉ္စိစ္စ၊စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ရောက်၏၊ အာပတ္တိံ၊ သင့်ရောက်နေသောအာပတ်ကို၊ ပရိဂူဟတိ၊မကုစားပဲ ဝှက်ထား၏၊ အဂတိဂမနဉ္စ၊ အဂတိလိုက်စားခြင်းသို့လည်း၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ဧဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂလော၊ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

ကာလိက ၄-ပါး။ ။ယာဝကာလိက, ယာမကာလိက, သတ္တာဟကာလိက,ယာဝဇီဝိကဟူ၍ ကာလိက ၄-ပါးရှိ၏၊ ထိုတွင် ယာဝကာလိက ဟူသည် ဆွမ်းအစရှိသော အရုဏ်တက်မှ မွန်းမတည့်မီ စားကောင်းသော အစာတည်း၊ယာမကာလိကဟူသည် မွန်းတည့်ပြီးနောက် ဆာလျှင်သုံးဆောင်ကောင်းသော ဘိလပ်ရည်, ဖျော်ရည် စသည်တည်း၊သတ္တာဟကာလိကဟူသည် ထောပတ်,ဆီဦး,ဆီ,ပျားရည်,တင်လဲတို့ဘည်း၊ တခါ အကပ်ခံထားလျှင် ၇-ရက်အပ်၏၊ ယာဝဇီဝိကဟူသည် တခါ

အကပ်ခံထားလျှင်တသက်လုံးသုံးဆောင်ကောင်းသော ဆား, ဗလရှင်ဆေးပြား, လျက်ဆား စသည်တည်း။

ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ။ ။"ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ခန္ဓကပုဒ်၊ နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်၊ ဟောပြနိုင်၊ ကျောင်းထိုင် ၅-အင်္ဂါ" ဟူသော လင်္ကာနှင့် အညီ ဆယ်ဝါရခြင်း, ဥဘတောဝိဘင်းပါဠိအဋ္ဌကထာကို အနက်ထင်၍ အစိုပ္ပါယ်မြင်ခြင်း, ဝိနည်း ပရိဝါ၌လာသော ကံကြီးကံငယ်ကိုနားလည်ခြင်း, ဝိနည်း စူဠဝါ ပရိဝါခန္ဓက၌လာသော ကျင့်ဝတ်များကို နားလည်ခြင်း, နာမ်တရားရုပ်တရားများကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် ပြောပြနိုင်ခြင်း ဤအင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ ကျောင်းထိုင် ကောင်းသည်။

သင်္ကန်း ၉-မျိုး။ ။"သင်း, ကိုယ်, ဒု, အိပ်၊ မျက်, ပရိက်၊ နိသိဒ်, မိုး, အမာ" ဟူသော လင်္ကာနှင့်အညီ သင်းပိုင်, ကိုယ်ရုံ, ဒုကုဋ်, အိပ်ရာခင်း, မျက်နှာသုတ်, ပရိက္ခာရစောဠ, နိသီဒိုင်, မိုးရေခံ သင်္ကန်း, အမာလှမ်းသင်္ကန်းဟု သင်္ကန်း ၉-မျိုးရှိ၏၊ (သင်္ကန်း ၉-ထည်ဟု ခေါ်ကြသည်ကို ပညာရှင်များ ဆင်ခြင်ထိုက်၏၊) ထိုသင်္ကန်း ၉-မျိုးတွင် "ပရိက္ခာရစောဠနှင့် အိပ်ရာခင်း" သင်္ကန်း ၂ မျိုးမှာ အထည်များစွာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏၊ မျက်နှာသုတ်မှာ ၂ ထည် အဓိဋ္ဌာန် တန်ကောင်း၏၊ (ပါဠိ [illegible]ကဿာ ဝိဝရက္ခန္ဓက၌မျက်နှာသုတ် ၂ ထည်, အပရေ ဝ[illegible]၌ အများအပ်၏ဟုလာ၍ ကခ်ါ၌ အများအပ်၏ဟု ဆို သည်။) ကျန်သင်္ကန်း ခြောက်မျိုးမှာ တထည်စီသာ အဓိဋ္ဌာန် [illegible]ကောင်း၏။

သိက္ခာပမာဏ။ ။သင်းပိုင် အလျားငါးတောင် တောင်ဆုပ်၊ အနံ ၂တောင်(အငယ်ဆုံး ပမာဏ၊) အကြီးဆုံး ဘုရားသင်းပိုင်အောက်၊ ကေသီနှင့် ၂ထပ်သင်္ကန်းအလျားငါးတောင် တောင်ဆုပ်၊ အနံသုံးတောင် တောင်ဆုပ် (အငယ်ဆုံး ပမာဏ၊) အကြီးဆုံး ဘုရားကေသီအောက်၊ နိသီဒိုင် (အငယ်ပမာဏမလာ၊)အကြီးဆုံး အလျား လေးတောင်ထွာ၊ အနံ သုံးတောင်လက်ကိုးသစ်၊ အမာလွှမ်းသင်္ကန်း (အငယ်ပမာဏ မလာ၊) အကြီးဆုံး အလျားကိုးတောင်၊ အနံ လေးတောင်ထွာ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်း(အငယ်ပမာဏ မလာ၊)အကြီးဆုံး အလျား ခြောက်တောင်ထွာ၊ အနံ ငါးတောင် ၁၅ လက်သစ်၊ (မျက်နှာသုတ်၊ အိပ်ရာခင်း၊ ပရိက္ခာရစောဠ အငယ်ပမာဏရော အကြီးပမာဏပါ မလာ၊)အငယ်ပမာဏ မလာဟု ဆိုသော်လည်း အလျားတတောင့်ထွာ၊ အနံတထွာနှင့် လက်ခြောက်သစ်အောက်မငယ်ရ၊ ငယ်လျှင် သင်္ကန်းမမည်၊ အထက်ပါ ပမာဏနှင့် ညီလျှင်မိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်သည်၊ မညီလျှင် (အထက်ပါပမာဏထက်ကြီးလျှင်ဖြစ်စေ သေးလျှင်ဖြစ်စေ) မိမိအမည်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်မတင်ကောင်း၊ ပရိက္ခာရစောဠ ဟူသော အမည်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏။

အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ။ ။သင်း ပိုင် ဖြစ် က "ဣမံ အန္တရဝါသကံအဓိဋ္ဌာမိ"၊ကိုယ်ရုံ(ကေသီ)ဖြစ်က"ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဒုကုဋ္ဋ(၂ထပ်သင်္ကန်း)ဖြစ်က"ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ"ဟု ဆိုပါ၊ အဓိဋ္ဌာန်ချလိုက"ဣမံ အန္တရ ဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ"စသည်ဖြင့် ဆိုပါ။

ဝိကပ္ပနာပြုပုံ။ ။ငင်းသက်န်း ၉မျိုးကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုလျှင် ဝိကပ္ပနာပြုရ၏၊ ဝိကပ္ပနာ ပြုလိုက "ဣမံ စီဝရံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ"ဟုဆို၊ ဝိကပ္ပနာပြုရာပုဂ္ဂိုလ်က "မယှံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ"ဟုဆိုပါ၊အများဖြစ်က ဣမာနိ စီဝရာနိ, ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်နေသော သင်္ကန်းဖြစ်က တထည်ဆိုလျှင် ဧတံ စီဝရံ,အများဆိုလျှင် ဧတာနိ စီဝရာနိ ဟုဆို။

အမှာ။ ။အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ သင်းပိုင်ဖြစ်လျှင် ဣမံ အန္တရဝါသကံ စသည်ဖြင့် အမည်ကိုဖေါ်၍ တင်ရ၏၊ ဝိကပ္ပနာပြုရာ၌ ဣမံ အန္တရဝါသကံ စသည်ဖြင့် အမည်ကို မဖေါ်ရတော့ပဲ သင်္ကန်း ၉-မျိုးတွင် မည်သည့် သင်္ကန်းကိုပဲ ဝိကပ္ပနာ ပြုပြု "ဣမံစီဝရံ"စသည်ဖြင့် စီဝရဟူသောအမည်ဖြင့်သာ ဝိကပ္ပနာ ပြုရသည်။

သပိတ်၉မျိုးနှင့် ပမာဏ။ ။ဉက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌ သပိတ် = သုံးပြည်ပိုသည်, ဉက္ကဋ္ဌ=သုံးပြည်တိတိဆံ့သည်,ဉက္ကဋ္ဌောမက=သုံးပြည်မဆံ့တတ်, မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ=သုံးခွက်ပိုသည်, မဇ္ဈိမ=သုံးခွက်တိတိ, မဇ္ဈိမောမက=သုံးခွက်မဆံ့တတ်, ဩမကုက္ကဋ္ဌ=သုံးစလယ်ပိုသည်,ဩမက=သုံးစလယ်တိတိ, ဩမကောမက=သုံး စလယ် မဆံ့တတ်။

အမှာ။ ။အထက်ပါ သပိတ် ၉ မျိုးတွင် ၁ နံပါတ်နှင့်၉နံပါတ် သပိတ် ၂ မျိုးမအပ်၊ ကျန် ၇ မျိုးအပ်၏။

ဗုဒ္ဓေါဝါဒ

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော၊
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ။

ပညတ္တံ လောကနာထေန၊
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

အနက်။ ။ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊ ဝိသောဓေန္တော၊ သုတ်သင် စောင့်ရှောက်သော သျှင်, ရဟန်းသည်၊ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို၊ အပေ့ဝဇဟော၊ စွန့်သော် စွန့်ရာ၏၊ လောကနာထေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော၊ သီလသံဝရံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလခေါ် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊ နဘိန္ဒေ၊ မဖျက်ဆီးရာ။

(သံသရာ ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရယူလိုသော သာသနာ့ဝန်ထမ်း သျှင်,ရဟန်းသည် မိမိ၏အသက်ကို စွန့်ခွင့်ကြုံလျှင် စွန့်ရမည်၊ ဘုရားဟော သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ဘယ်သောအခါမျှ မဖျက်ဆီးပါနှင့်, မကျူးလွန်ပါနှင့်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်၊ လောကီ စည်းစိမ်မျိုးစုံကို စွန့်လွှတ်တားပြီး ဖြစ်ပါလျက် ဘာမဟုတ်သော အကြောင်း ကလေးများ ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်တော် များကို ဖျက်ဆီးမည် ဆိုလျှင် ပစ္စုပ္ပန် ဘဝမှာလည်း အာပတ် အမျိုးမျိုး သင့်ခြင်း, ဘုရားစကား နားမထောင်သူဟု စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်း စသော အပြစ် အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင် တိုးရလိမ့်မည်၊ နောင်ဘဝ အဆက်ဆက်မှာလည်း ငရဲ, တိရစ္ဆာန်,ပြိတ္တာ, အသုရကာယ်ဟူသော အပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်ရမည်ဖြစ်၍ ဘဝသံသရာဝယ် အစွမ်းကုန် နစ်နာရတော့မည်၊ သို့ဖြစ်၍ တခဏတာမျှသာ ဖြစ်သော လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏ ချမ်းသာရေးကို မြော်တွေး၍ နောက်နောင် ဘဝအဆက်ဆက် ဆင်းရဲရေးကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မလုပ်ထိုက်ပါ၊ ဤနေရာ၌ထေရအပဒါန် ကျမ်းလာ သျှင်ဉပါလိ ကျူးရင့်တော်မူသော ဉဒါန်း ဂါထာများကို ကျက်ထားထိုက်ပေသည်။

ဥဒါန်းဂါထာများ

သတ္ထုကပ္ပံ သုဝိနယံ၊ ဓာရေမိ ဟဒယေနဟံ။
နမဿမာနော ဝိနယံ၊ ဝိဟရိဿာမိ သဗ္ဗဒါ။
ဝိနယော အာသယော မယှံ၊ ဝိနယော ဌာနစင်္ကမံ။
ကပ္ပေမိ ဝိနယေ ဝါသံ၊ ဝိနယော မမ ဂေါစရော။

အနက်။ ။အဟံ၊ ငါသည်၊ သတ္ထုကပ္ပံ၊ သက်တော်ထင်ရှား, ဖ-ဘုရားနှင့်, မခြားတမူ, အလားတူသော၊ သုဝိနယံ၊ ကောင်းစွာ ပုံသေ, ဆုံးမပေတတ်, ဝိနည်းမြွတ်ကို၊ ဟဒယေန၊ စိတ်ကောင်း ထုံထား, နှလုံးသားဖြင့်၊ ဓာရေမိ၊ ကောင်းစွာမသွေ, ဆောင်ရပေ၏။ ဝိနယံ၊ကို၊သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ နမဿမာနော၊ရှိခိုးလျက်၊ ဝိဟရိဿာမိ၊နေပါအံ့။

ဝိနယော၊ဝိနည်း တရားတော်သည်၊ မယှံ၊ငါ၏၊ အာသယော၊ အိပ်ရာနေရာတည်း၊ ဝိနယော၊ သည်၊ မယှံ၊ ငါ၏၊ ဌာနစင်္ကမံ၊ ရပ်ရာစင်္ကြံသွားရာတည်း၊ဝိနယေ၌၊ဝါသံ၊နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေမိ၊ပြုပါ၏၊ ဝိနယော၊ သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာတည်း။

နိဂုံး

ဓမ္မဿာမိဘိဝံသေန၊
ကတော ဘိက္ခုဟိတက္ကရော။
လက္ခဉဝိနယော နာမ၊
သာရပုဏ္ဏော သုနိဋ္ဌိတော။

ဝိနည်းမှတ်ဖွယ်ပြီး၏။

အထက်တန်းနက္ခတ်ဗေဒင်ပညာရှိ

သမားတော်ကြီး

ဆရာသူရိယပဏ္ဍိတ်၏

မြန်မာ့ဆေးနည်းတထောင်

ထွက်ပေါ်လာတော့မည်

ကဗျာပါရဂူ၊ မင်းလှသန်ယာဘွဲ့ခံ

စလေဦးပုည၏

ဓမ္မဂီတိတရားစာ

မကြာမီထွက်တော့မည်

မှာယူကြည့်ရှုသည့်အခါ တရားစာအုပ်ပေါင်း များစွာနှင့် မတူပဲ တကယ် ပြောင်မြောက် သစ်ဆန်းသော ကဗျာသွား, ကာရန်သွားဖြင့် ဆန်းပြားစွာ ရေးသားထားသော "**အကောင်းဆုံး တရားစာအုပ်**"ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါမည်။

ဝိပဿနာ နည်းပြဆရာကြီး

ဦးပဂျိုင်

ရေး

ဝိပဿနာဘာဝနာနှစ်စောင်တွဲ

ဆိုင်တိုင်းမှာ ရနိုင်ပါပြီ၊

အဖိုး ၃-ကျပ်

ယနေ့ မြန်မာပြည်၌ ရှုပ်ထွေးလှသော ဝိပဿနာလောကမှာ ဆရာကြီး ဦးပဂျိုင်၏ ဝိပဿနာသည် ဘုရားဟော ပိဋကတော်နှင့် ကိုက်ညီကြောင်း အံဝင်ဂွင်ကျဖြစ်ကြောင်း တစ တစနှင့် သိကုန်ကြပြီ။

ဝိပဿနာ အစစ်အမှန်ကို အားထုတ်လိုသူတိုင်း တအုပ်ကျဝယ်ထားကြရန် အထူးသင့်လျော်ပါသည်။

စာသင်သားများ

အထူး နှစ်သက်တော်မူကြသော

ကူညီရေးအဘိဓမ္မာ

ပဌမအကြိမ်ရိုက်။ ။၁၅ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၂၄၀) မျှသာ ရှိခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်။ ။၁၈ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၂၈၈) မျှသာ ရှိခဲ့ပါသည်။

တတိယအကြိမ်ရိုက်။ ။၂၂ ဖောင်၊ စာမျက်နှာ (၃၅၂) ရှိပါသည်။

စာသင်သားများအတွက် အထူးစေတနာထားပြီး ယခု တတိယ အကြိမ် ရိုက်ရာ၌ အမေး-အဖြေပေါင်း (၃၀၀) ကျော်မျှ တိုးတက် ဖြည့်သွင်းခဲ့ပါသည်၊ စာတိုးထားသော်လဲ အဖိုးနှုန်း လုံးဝမတိုးပါ။

စာသင်သား သာသနာ့ အညွန့်အညှောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် အသျှင်မြတ်များ မပင်မပန်း စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ဆင်မြန်း တော်မူနိုင်ကြပါစေ၊ သာသနာ့ဝန်ကို အားသွန်ခွန်စိုက် ထမ်း ဆောင်နိုင်ကြပါစေဘုရား။

မောင်သောင်းစိန်။

အသျှင်ဇမ္ဗုဿာဘိဝံသ ၏
ကျမ်းစာများ

၁။ ကုညီရေးအဘိဓမ္မာ
(တတိယအကြိမ် ရိုက်ပြီး)

၂။ ကုညီရေးရူပသိဒ္ဓိ
(ဒုတိယအကြိမ် ရိုက်တော့မည်)

၃။ ဆန္ဒောသန္နိယငိုပ္ပတ္တိ
(မကြာခင် ထွက်တော့မည်)

၄။ အလင်္ကာရသန္နိယငိုပ္ပတ္တိ
(မကြာခင် ရိုက်တော့မည်)

၅။ သဒ္ဒသန္နိယငိုပ္ပတ္တိ
(စီရင်နေပါသည်)

၆။ ဗုဒ္ဓ၏ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ

၇။ ဗုဒ္ဓဝင်ကျော်

၈။ ကုညီရေးကခ်ါ

၉။ မြတ်နိဗ္ဗာန်
(နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ သိဖွယ်အစုံ)

၁၀။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဝိပဿနာ
(ဝိပဿနာလောကအတွက် မရှိမဖြစ်သော
ကျမ်းမြတ်)

- ပဌမကြီး, ပဌမကျော်, သကျသီဟ, စေတိယင်္ဂဏ, အစိုးရ စာချတန်းများကို တိကျစွာ ဖြေဆိုနိုင်ချင်ပါသလား?
- သက္ကတဆန်းကျမ်းပေါင်း များစွာတို့မှ လာသော ဆန်းအဆီအနှစ်တို့ကို သိလိုပါသလား?
- ဆန်းနှင့်ပတ်သက်သော ခရာခက်ဆစ် ဝိနိစ္ဆယအရပ်ရပ်ကို ကြားနာလိုပါသလား?
- ရှေးရှေးထွက်နှင့်ပြီးသော မြန်မာပြည်ဖြစ် ဆန်းကျမ်းများနှင့် မတူပဲ ပင်ရင်း သက္ကတ ဆန်းကျမ်းများကို တကယ်တမ်း မွှေနှောက် ချောက်ချားလျက် ရဲရဲတောက် တင်ပြထားသော အချက်အလက်များကို တွေ့မြင်လိုပါသလား?
- ဘယ်တုန်းကမှ မတွေ့ဘူး, မမြင်ဘူး, မကြုံဘူး, မကြားဘူးသေးတဲ့ သက္ကတလာ အဓိပ္ပါယ်အသစ်စက်စက်ကလေးတွေကို တွေ့မြင်လိုပါသလား?
- ဟာ.... ဟင်.... အလို.... တယ်ဟုတ်ပါလား.... တယ်ထူးပါလား.... တခါမှ မတွေ့ဘူး မမြင်ဘူးသေးပါလား.... တယ်ဆန်းပါလား....စတဲ့ အာမေဍိတ်သံလေးတွေကို မွေးထုတ်ပေးမဲ့—

ဆန္ဒောသန္ဒယဋိပ္ပဏီ

ထွက်ပေါ်လာတော့မည်

အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်၊ အမေးအဖြေ၊ ပါဠိအဆုံးအဖြတ်၊ အနက်အဆုံးအဖြတ်၊ အမည်အဆုံးအဖြတ်၊ သိမှတ်ဖွယ် အရပ်ရပ်တို့ဖြင့်....

စာကြည့်တိုက်

ဖြန့်ချီရာဌာန

(ဆင္ဃမှူ ကိုယ်စားလှယ်)

တင်တင်အေး

ပိဋကစာပေဌာန

၁၄-ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်

※

တင်တင်အေးစာအုပ်ဆိုင်၌

ဆင္ဃသံဂါယနာမှူ ကျမ်းစာအုပ် အမျိုးမျိုး၊ ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, ယောဇနာ, အနု, မဓု, ဂန္ထန္တရ ကျမ်းစာအုပ်အမျိုးမျိုး၊ ဆေးကျမ်း, အင်းကျမ်း, ဂါထာမန္တန် ကျမ်း, ဗေဒင်ကျမ်းအမျိုးမျိုး၊ တရားစာအမျိုးမျိုး၊ ဇိနတ္ထပကာသနီ, မဏိကုဏ္ဍလ, ငါးရာ့ငါးဆယ်, ဇာတ်ကြီးဆယ်ဖွဲ့စသော ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်အမျိုးမျိုး၊ အလိုရှိသောစာအုပ်များကို အဖိုးနှုန်း **အထူးချိုသာစွာဖြင့်** ရောင်းချပေးနေပါသည်။

☆ကာလာ-ကိုတင်အောင် ကိုတင်ငွေ(သင့်ဘဝ)☆